

ODBORNÝ POSUDOK

K STRATEGICKÉMU DOKUMENTU

Územný plán obce Špania Dolina

vypracovaný v súlade s § 13 a súvisiacimi
ustanoveniami zákona NRSR č. 24/2006 Z. z.
o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
a o zmene a doplnení niektorých zákonov,
v znení neskorších predpisov

vypracovala: Ing. arch. Kováčová Blažena

Banská Bystrica
apríl 2024

1 ÚVODNÉ INFORMÁCIE	3
1.1 Základné údaje o posudzovanom strategickom dokumente	3
1.1.1 Predmet posúdenia	3
1.1.2 Obstarávateľ Obec Špania Dolina.....	3
1.1.3 Oprávnený zástupca obstarávateľa a kontaktné osoby	3
1.1.4 Spracovateľ správy o hodnotení k strategickému dokumentu	3
1.1.5 Spracovateľ odborného posudku	3
1.1.6 Situovanie aktivít vyplývajúcich zo strategického dokumentu	3
1.1.7 Dotknuté obce	3
1.1.8 Dotknuté orgány.....	3
1.1.9 Príslušný orgán	4
1.1.10 Schvaľujúci orgán Obecné zastupiteľstvo v Španej Doline.....	4
1.1.11 Schvaľovací dokument.....	
1.2 Priebeh procesu strategického environmentálneho posudzovania.....	4
1.2.1 Oznámenie.....	4
1.2.2 Rozsah hodnotenia	4
1.2.3 Správa o hodnotení	5
1.2.4 Stanoviská k Správe o hodnotení	5
1.2.5 Verejné prerokovanie.....	5
1.2.6 Posudok strategického dokumentu.....	6
1.2.7 Vecný a časový harmonogram prerokovania strategického dokumentu.....	6
2. ÚPLNOSŤ SPRÁVY O HODNOTENÍ	7
2.1 Správa o hodnotení	7
2.2 Prístup k vyhodnoteniu úplnosti správy o hodnotení	7
2.3 Základné informácie o predmete posudzovania	8
2.4 Požiadavky vyplývajúce z rozsahu hodnotenia	9
2.5 Ciele strategického dokumentu a správy o hodnotení	11
2.6 Posúdenie úplnosti jednotlivých častí správy o hodnotení.....	12
3. STANOVISKÁ K SPRÁVE O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	15
3.1 Stanoviská k správe o hodnotení.....	15
3.2 Verejné prerokovanie	31
3.3 Konzultácie	31
3.4 Vyhodnotenie pripomienok dotknutých orgánov a verejnosti	32
4. ÚPLNOSŤ ZISTENIA Kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu	42
5. POUŽITÉ METÓDY HODNOTENIA A ÚPLNOSŤ VSTUPNÝCH INFORMÁCIÍ	43
6. VARIANTY RIEŠENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	43
7. NÁVRH OPATRENÍ NA ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	44
8. ZÁVERY POSUDKU	49

1 ÚVODNÉ INFORMÁCIE

1.1 Základné údaje o posudzovanom strategickom dokumente

1.1.1 Predmet posúdenia

Územný plán obce Špania Dolina

1.1.2 Obstarávateľ

Obec Špania Dolina

IČO: 00 313 858

1.1.3 Oprávnený zástupca obstarávateľa a kontaktné osoby

Mgr. Martina Wilhelmerová, starostka obce

Obecný úrad Špania Dolina 132, 97401 Špania Dolina

obec@spaniadolina.sk tel. 048/4198271

Ing. arch. Pavel Bugár, odborne spôsobilý na obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie: Sládkovičova č. 7, 974 01 Banská Bystrica

tel.: 00421 905 626224

1.1.4 Spracovateľ správy o hodnotení k strategickému dokumentu

Ing. arch. Anton Supuka, autorizovaný architekt SKA

č. autorizačného osvedčenia 0863 AA

1.1.5 Spracovateľ odborného posudku

Ing.arch. Blažena Kováčová, odborne spôsobilá osoba na posudzovanie vplyvov na ŽP,

Internátna 16, 97404 Banská Bystrica, tel. č. +421905392509, blazena.kovacova@gmail.com

1.1.6 Situovanie aktivít vyplývajúcich zo strategického dokumentu

Riešené územie je katastrálne územie obce Špania Dolina

okres Banská Bystrica, kraj Banskobystrický

1.1.7 Dotknuté obce

Mesto Banská Bystrica

Obec Staré Hory

Obec Selce

Obec Nemce

1.1.8 Dotknuté orgány

Ministerstvo životného prostredia , odbor štátnej geologickej správy, Bratislava

Banskobystrický samosprávny kraj, odd. územného plánovania a ŽP, Banská Bystrica

Banskobystrický samosprávny kraj, odd. investič. prípravy, výstavby a prevádzky, B. Bystrica

Krajský pamiatkový úrad, Banská Bystrica

Regionálny úrad verejného zdravotníctva Banská Bystrica

Okresný úrad B. Bystrica odbor starostlivosti o ŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor výstavby a bytovej politiky

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor opravných prostriedkov, referát pôdohospodárstva

Okresný úrad Banská Bystrica, pozemkový a lesný odbor

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o ŽP, ŠVS, OH, OO,

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií,

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor krízového riadenia

Obvodný bankský úrad Banská Bystrica

1.1.9 Príslušný orgán

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor životného prostredia, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia

1.1.10 Schvaľujúci orgán

Obecné zastupiteľstvo v Španej Doline

1.1.11 Schvaľovací dokument

Uznesenie obecného zastupiteľstva o schválení ÚPN-O Špania Dolina
Všeobecne záväzné nariadenie obce o vyhlásení záväznej časti ÚPN-O Špania Dolina

1.2 Priebeh procesu strategického environmentálneho posudzovania

1.2.1 Oznámenie

Obstarávateľ strategického dokumentu Obec Špania Dolina, v zastúpení starostky Mgr. Martiny Wilhelmerovej, predložil Okresnému úradu Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie podľa §5 zákona o EIA **Oznámenie** o strategickom dokumente „Územný plán obce Špania Dolina“ na posúdenie podľa EIA. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia informoval podľa § 6 ods. 2 zákona o EIA dotknutú obec, dotknuté orgány, povoľujúce orgány, rezortné orgány a všetkých známych účastníkov, že začal zisťovacie konanie podľa §7 zákona o EIA, či sa strategický dokument bude posudzovať podľa zákona o EIA. Oznámenie o strategickom dokumente bolo zverejnené na webovom sídle Okresného úradu Banská Bystrica a na webovej stránke ministerstva.

Prvé SEA Oznámenie o strategickom dokumente Územný plán obce Špania Dolina bolo vypracované v **decembri 2012** a zverejnené 6.2.2013 na stránke MŽP SR <https://www.enviroportal.sk/sk/eia>. Na základe žiadosti obstarávateľa –Obce Špania Dolina bolo posudzovanie listom č. OU-BB-OSZP3-2021/002021-025 12.11.2021 príslušným orgánom pozastavené.

Aktualizované **Oznámenie** bolo vypracované 19.10.2021, doplnené Ing.arch P. Bugárom. Oznámenie o strategickom dokumente „Územný plán obce Špania Dolina“ bolo zaslané obstarávateľom Obcou Špania Dolina dňa **09.11.2021** č. OCÚSD-140/2021 na posúdenie podľa SEA na Okresný úrad odbor starostlivosti o životné prostredie v Banskej Bystrici, príslušný orgán štátnej na úseku posudzovania vplyvov na životné prostredie. Okresný úrad informoval listom č. OU-BB-OSZP3-2021/028496-002 zo dňa **12.11.2021** dotknutú obec, dotknuté orgány, o **začatí zisťovacieho konania** podľa §7 zákona o EIA, či sa strategický dokument bude posudzovať podľa zákona o EIA. Oznámenie o strategickom dokumente bolo zverejnené na webovom sídle Okresného úradu Banská Bystrica, MV SR a MŽP SR: <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/oznamenie-o-strategickom-dokumente-uzemny-plan-obce-spania-dolina> Informácia o možnosti pripomienkovania Oznámenia, termíne a možnosti konzultácie bola zverejnená aj na webovej stránke obstarávateľa obce Špania Dolina.

1.2.2 Rozsah hodnotenia

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia na základe oznámenia o strategickom

dokumente, s prihliadnutím na doručené stanoviská určil podľa §8 zákona č.24/2006Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie **Rozsah hodnotenia** strategického dokumentu. listom č. OU-BB-OSZP3-2020/003505-025 dňa **15.07.2022**. Rozsah hodnotenia strategického dokumentu so stanovením všeobecných a špecifických požiadaviek na podrobnejšie rozpracovanie v Správe o hodnotení príslušný orgán zverejnil na webovej stránke MŽP SR a rozsah zaslal dotknutým orgánom a dotknutým obciam, spolu s Informáciou o sprístupnení dokumentácie, o možnosti pripomienkovania Rozsahu. Obstarávateľ zverejnil určený Rozsah hodnotenia strategického dokumentu formou Informácie o Rozsahu hodnotenia strategického dokumentu spôsobom na úradnej tabuli obce Špania Dolina. V súlade s §8 ods.6 zákona o EIA bude Rozsah hodnotenia strategického dokumentu zverejnený na webovom sídle ministerstva ŽP. Zároveň bolo zverejnené Upovedomenie o oprave nesprávnosti v písomnom vyhotovení Rozsahu hodnotenia (v rozdeľovníku sa opravuje obec Horná Mičina na obec Špania Dolina) list č.OU-BB-OSZP3-2022/003505-026 zo dňa 20.07.2022.

1.2.3 Správa o hodnotení

Obstarávateľ Obec Špania Dolina zabezpečil vypracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina. **Správu o hodnotení** vypracoval Ing. arch. Anton Supuka, autorizovaný architekt SKA v termíne **Apríl 2023**. Obstarávateľ Obec Špania Dolina predložil Správu o hodnotení spolu so strategickým dokumentom ÚPN-O Špania Dolina Okresnému úradu v Banskej Bystrici. Príslušný orgán v súlade s §10 zákona č.24/2006 Z.z. zverejnil Správu o hodnotení i Informáciu o možnosti pripomienkovania Správy o hodnotení na webovej stránke Ministerstva ŽP SR, na webovej stránke Ministerstva vnútra SR <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/oznamenie-o-strategickom-dokumente-uzemny-plan-obce-spania-dolina-> a vyzval listom č. OU-BB-OSZP3-2023/001796 dotknuté orgány, povoľujúci orgán a dotknuté obce k zaujatiu stanoviska k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu. Obstarávateľ Obec Špania Dolina zverejnil na svojej webovej stránke informáciu o Správe o hodnotení, o možnosti konzultácie, nahliadnutia do dokumentov, sprístupnení Správy o hodnotení i strategického dokumentu a o možnosti podania stanoviska k SoH.

1.2.4 Stanoviská k Správe o hodnotení

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o ŽP ako príslušný orgán zverejnil Správu o hodnotení i Informáciu o Správe o hodnotení na webovej stránke MŽP SR a vyzval listom č. OU-BB-OSZP3-2023/001796 dotknuté orgány, povoľujúci orgán a dotknutú obec k zaujatiu stanoviska k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu. Obstarávateľ Obec Špania Dolina zverejnil na svojej webovej stránke informáciu o Správe o hodnotení, o možnosti konzultácie, nahliadnutia do strategického dokumentu a o sprístupnení dokumentácie a Správy o hodnotení. K Správe o hodnotení bolo doručených celkom 16 stanovísk, z toho 10 stanovísk od dotknutých orgánov a 1 stanovisko od dotknutej obce. a 5 stanovísk od dotknutej verejnosti. Z časového hľadiska bolo doručených v júni 2023, 10 stanovísk, 5 stanovísk bolo doručených október 2023 (po verejnom prerokovaní) a jedno objasňujúce stanovisko obstarávateľa vo februári 2024.

1.2.5 Verejné prerokovanie

Obec Špania Dolina ako obstarávateľ strategického dokumentu v súlade s §11 zákona č.24/2006 Z.z. zverejnil dňa na webovej stránke a na úradnej tabuli obce Informáciu o verejnom prerokovaní Správy o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce

Špania Dolina, spolu s informáciou o sprístupnení dokumentácie, možnosti nahliadnutia a o možnosti jej pripomienkovania.

Dňa **16. 10.2023** o 14⁰⁰ hodine sa v zasadačke Obecného úradu Špania Dolina uskutočnilo verejné prerokovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina. Na prerokovaní boli prítomní oboznámení s posudzovanou dokumentáciou a o možnosti i termíne pripomienkovania Správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina. Na záver bolo dohodnuté, že zúčastnení vyjadria písomne svoje pripomienky k Správe o hodnotení do 23.10.2023. Zároveň bolo dohodnuté, že Obec Špania Dolina spolu so spracovateľom objasnia pripomienky z hľadiska ich možnosti doplnenia do návrhu. Záznam z verejného prerokovania konaného dňa 16.10 na obecnom úrade v Španej Doline zapísal Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, číslo OU-BB-OSZP3-2023/001796-047, Banská Bystrica 16.10.2023.

1.2.6 Posudok strategického dokumentu

Okresný úrad Banská Bystrica odbor starostlivosti o životné prostredie určil podľa §13 ods.4 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon EIA) za spracovateľa odborného posudku pre strategický dokument „Správa o hodnotení vplyvov Územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina“ Ing.arch. Blaženu Kováčovú, Internátna 16, 97404 Banská Bystrica, č. osvedčenia 358/2003-OPV. Určenie osoby odborne spôsobilej na vypracovanie odborného posudku oznámil listom č. OU-BB-OSZP3-2024/001248-056, dňa 05.03.2024 obstarávateľovi, teda Obci Špania Dolina. Zároveň spolu s podkladmi poslal oznámenie osobe odborne spôsobilej Ing.arch. Kováčovej Blažene s určením obsahu, termínu a ďalších podkladov k vypracovaniu Odborného posudku pre strategický dokument „Územný plán obce Špania Dolina“.

1.2.7 Vecný a časový harmonogram vypracovania a prerokovania strategického dokumentu

Proces posudzovania strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina prebehol v nadväznosti na proces obstarávania Územného plánu obce podľa stavebného zákona č. č.50/1976 Zb. o územnom plánovaní a stavebnom poriadku a v súlade s príslušnými ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v nasledovnom časovom slede:

11. 2012	Prieskumy a rozbor ÚPN-O Špania Dolina+ Krajinný ekologický plán
12.2012	Zadanie ÚPN-O Špania Dolina, schválené uzn. č. 154/2017 OZ dňa 27. 12. 2017
11.2019	Koncept územného plánu obce Špania Dolina
21. 1. 2020	Prerokovanie konceptu územného plánu obce
12. 2012	SEA Oznámenie o strategickom dokumente
19.10.2021	Informácia k oznámeniu
11. 11.2019	Správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina
9.11. 2021	Späťvzatie podanej žiadosti k SoH- prerušenie posudzovania
19. 10. 2021	SEA Oznámenie o strategickom dokumente
15. 07. 2022	Rozsah hodnotenia
4. 2023	Správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu na ŽP
16. 10. 2023	Verejné prerokovanie Správy o hodnotení
09. 2023	Návrh územného plánu obce Špania Dolina (rozpracovaný)
6.-10. 2023	Pripomienkovanie SoH –Stanoviská k SoH
02. 2024	Objasňujúce stanovisko obstarávateľa
05.03.2024	Určenie spracovateľa Odborného posudku
04. 2024	Odborný posudok
2024	Záverečné stanovisko

2. ÚPLNOSŤ SPRÁVY O HODNOTENÍ

2.1 Správa o hodnotení

Pre vypracovanie Správy o hodnotení bol stanovený Rozsah hodnotenia, ktorý vydal príslušný orgán listom č. č. OU-BB-OSZP3-2020/003505-025 dňa **15.07.2022**. Na základe stanoveného Rozsahu hodnotenia obstarávateľ Obec Špania Dolina zabezpečil vypracovanie Správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina. Správu o hodnotení vypracoval Ing. arch. Anton Supuka, autorizovaný architekt SKA v termíne **Apríl 2023**. Obstarávateľ Obec Špania Dolina predložil Správu o hodnotení spolu so strategickým dokumentom ÚPN-O Špania Dolina Okresnému úradu v Banskej Bystrici. Príslušný orgán v súlade s §10 zákona č.24/2006 Z.z. zverejnil Správu o hodnotení i Informáciu o možnosti pripomienkovania Správy o hodnotení na webovej stránke Ministerstva ŽP SR, na webovej stránke Ministerstva vnútra SR <https://www.enviroportal.sk/eia/detail/oznamenie-o-strategickom-dokumente-uzemny-plan-obce-spania-dolina> a vyzval listom č. OU-BB-OSZP3-2023/001796 dotknuté orgány, povoľujúci orgán a dotknuté obce k zaujatiu stanoviska k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu. Obstarávateľ Obec Špania Dolina zverejnil na svojej webovej stránke informáciu o Správe o hodnotení, o možnosti konzultácie, nahliadnutia do dokumentov, sprístupnení Správy o hodnotení i strategického dokumentu a o možnosti podania stanoviska k SoH.

2.2 Prístup k vyhodnoteniu úplnosti správy o hodnotení

Správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina je v tomto odbornom posudku posúdená z hľadiska súladu s ustanoveniami zákona č. 24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na ŽP:

- Posúdenie je zamerané na dodržanie štruktúry Správy o hodnotení, podľa §9 a prílohy č.5
- Odborný posudok obsahuje vyhodnotenie Správy podľa požiadaviek §13 odsek (8), t.j. najmä z hľadiska úplnosti SoH, stanovísk podľa §12, úplnosti zistenia kladných a záporných vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie vrátane ich vzájomného pôsobenia, z hľadiska použitých metód hodnotenia a úplnosti vstupných informácií, z hľadiska variant riešenia strategického dokumentu, z hľadiska návrhu opatrení a podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu.
- Úplnosť správy o hodnotení je posúdená s dôrazom na splnenie požiadaviek stanovených Rozsahom hodnotenia.
- Rozhodujúcim aspektom vyhodnotenia Správy o hodnotení je jej posúdenie z hľadiska úplnosti zistenia zásadných a významných najmä negatívnych vplyvov strategického dokumentu na životné prostredie a tiež z hľadiska splnenia cieľov.

Pre získanie a overenie potrebných údajov k vyhodnoteniu úplnosti boli použité najmä podklady:

1. Správa o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina 2023
2. Stanoviská k SoH
3. ÚPN O Špania Dolina koncept, variant A a variant B
4. ÚPN O Špania Dolina návrh 2023 (rozpracovaný)
5. ÚPN-VÚC Banskobystrický kraj, v znení ZaD 1/2004, 2/2007, 3/2010, 4/2014, (5/2020 -rozpracovaný)
6. Ministerstvo životného prostredia Slovenskej republiky <http://enviroportal.sk>
7. Pamiatkový úrad Slovenskej republiky <http://www.pamiatky.sk>
8. Štátna ochrana prírody <http://www.sopsr.sk>
9. Národný park Nízke Tatry <https://www.napant.sk/>
10. Obecný úrad Špania Dolina www.spaniadolina.sk
11. Štátny geologický ústav Dionýza Štúra www.geology.sk
12. www.svp.sk
13. www.shmu.sk
14. Program rozvoja obce Špania Dolina, aktualizácia 2015

2.3 Základné informácie o predmete posudzovania

2.3.1 PRIEBEH OBSTARÁVANIA ÚPN-O ŠPANIA DOLINA PODĽA STAVEBNÉHO ZÁKONA

Obec Špania Dolina má **schválený Územný plán zóny rezervácie ľudovej architektúry (ÚPN-Z PĽRA)**, spracovaný a schválený v rámci Územnoplánovacej dokumentácie veľkého územného celku Nízke Tatry v roku 1984. V roku 1998-2023 boli vypracované **doplnky č.1 -7 ÚPN-Z PĽRA** Špania Dolina: Doplnok č.1- lokalita Šachtičky a Doplnok č.2 – lokalita z.ú. obce Špania Dolina, Doplnok č.3 centrum obce, Doplnok č.4 lokalita Nad Klopačkou, Doplnok č.5- lokalita Šachtičky, Doplnok č.6 – prepojenie obce s lokalitou Šachtičky, Doplnok č.7- lokalita Rodinný dom v centre obce. Doplnok č.7 bol schválený Uznesením č.42/2023 Obecného zastupiteľstva obce Špania Dolina, dňa 25.októbra 2023. (Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, Oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia svojím Rozhodnutím o posudzovaní vplyvov na životné prostredie, číslo OU-BB-OSZP3-2023/027884-022, 12. 07. 2023 rozhodol, že Strategický dokument ZaD č. 7 „Územný plán zóny Pamiatkovej rezervácie ľudovej architektúry Špania Dolina, sa nebude ďalej posudzovať podľa zákona o EIA.)

Vzhľadom na vzdialenú dobu spracovania ÚPN-Z PĽRA Špania Dolina, obec začala obstarávať nový územný plán obce. Obstarávateľ Obec Špania Dolina zabezpečil prípravné práce a podklady ÚPN-O Špania Dolina prostredníctvom osoby odborne spôsobilej pre obstarávanie ÚPD a následne zabezpečil vypracovanie Prieskumov a rozborov Územného plánu obce Špania Dolina. **Zadanie** spracované v decembri 2012 bolo **schválené** Obecným zastupiteľstvom dňa 27. 12. 2017, č. uznesenia 154./2017. Na základe požiadaviek Zadania bol vypracovaný **koncept** Územného plánu obce Špania Dolina, v termíne November 2019. Vypracovaný koncept v dvoch variantoch A a B, bol podľa § 21 stavebného zákona prerokovaný. **Verejné prerokovanie Konceptu** ÚPN-O Špania Dolina sa uskutočnilo dňa **21. januára 2020** o 16:30 hod. v zasadacej miestnosti obecného úradu.

2.3.2. PREDMET POSUDZOVANIA ODBORNÝM POSUDKOM

Pre vypracovanie Odborného posudku bol predložený na posúdenie v etape **Návrh** vypracovaný **v Septembri 2023**.

Strategický dokument Územný plán obce (ÚPN-O) Špania Dolina

Územný plán obce Špania Dolina sa skladá z dvoch súčastí návrhu:

Textová časť

Grafická časť

Textová časť ÚPN-O Špania Dolina je obsiahnutá na 97 stranách s členením na časti:

A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

B. RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU -Smerná časť návrhu

C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ návrhu.

Časť A. ZÁKLADNÉ ÚDAJE

je členená na kapitoly: A1. Hlavné ciele riešenia a problémy ktoré územný plán rieši, A2.

Vyhodnotenie doterajšieho územného plánu obce, A3. Údaje o súlade riešenia so Zadaním a so Súborným stanoviskom z prerokovania konceptu.

Časť B- RIEŠENIE ÚZEMNÉHO PLÁNU/ SMERNÁ ČASŤ

je členená na kapitoly: B1.Vymedzenie riešeného územia a jeho geografický opis, B2. Vázby vyplývajúce z riešenia a zo záväzných častí územného plánu regiónu, B.3 Základné demografické, sociálne a ekonomická rozvojové predpoklady obce, B.4 Riešenie záujmového územia a širšie vzťahy,

B.5 Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania, B.6 Návrh funkčného využitia územia, B.7 Návrh riešenia bývania, občianskeho vybavenia so sociálnou infraštruktúrou, výroby a rekreácie, B.8 Vymedzenie zastavaného územia obce, B.9 Vymedzenie ochranných pásiem a chránených území, B.10 Návrh na riešenie záujmov obrany štátu, požiarnej ochrany a ochrany pred povodňami, B.11 Návrh ochrany prírody a tvorby krajiny, B.12 Návrh verejného dopravného a technického vybavenia, B.13 Koncepcia starostlivosti o životné prostredie, B.14 Vymedzenie a vyznačenie prieskumných území, chránených ložiskových území a dobývacích priestorov, B.15 Vymedzenia plôch vyžadujúcich zvýšenú ochranu, napr. záplavové územie, územie znehodnotené ťažbou, B.16 Ochrana poľnohospodárskej pôdy/ Vyhodnotenie perspektívneho použitia poľnohospodárskej pôdy a lesných pozemkov, B.17 Komplexné hodnotenie navrhovaného riešenia, z hľadiska environmentálnych, ekonomických, sociálnych a územnotechnických dôsledkov.

Časť C. ZÁVÄZNÁ ČASŤ

je členená na kapitoly:

- C.1 zásady a regulatívy priestorového usporiadania a funkčného využitia
- C.2 určenie prípustných, obmedzujúcich a vylučujúcich podmienok využitia plôch
- C.3. zásady a regulatívy umiestnenia občianskej vybavenosti
- C.4 zásady a regulatívy umiestnenia verejného dopravného a technického vybavenia
- C.5. zásady a regulatívy zachovania kultúrohistorických hodnôt, ochrany a využívania prírodných zdrojov, ochrany prírody a tvorby krajiny, ekologickej stability, vrátane plôch zelene
- C.6 zásady a regulatívy starostlivosti o životné prostredie
- C.7. vymedzenie zastavaného územia
- C.8. vymedzenie ochranných pásiem a chránených území
- C.9 plochy na VPS, na delenie a sceľovanie pozemkov, na asanáciu a na chránené časti krajiny
- C.10 určenie území pre ktoré je potrebné obstaráť územný plán zóny
- C.11 zoznam verejnoprospešných stavieb
- C.12 schéma záväznej časti riešenia a verejnoprospešných stavieb

GRAFICKÁ ČASŤ

Grafická časť ÚPN-O Špania Dolina obsahuje celkom 6 výkresov:

Širšie záujmové územie obce Špania Dolina je riešené vo výkrese č.1:

1 Výkres širších vzťahov	1: 25 000
Katastrálne územie obce Špania Dolina je riešené vo výkrese č.2 a 5	
2. Komplexný výkres priest. usporiadania a funkč. využitia územia+ záv. časť a VPS	1: 5 000
5. Výkres ochrany prírody a tvorby krajiny	1: 5 000
Zastavané územie obce Špania Dolina je riešené vo výkrese 2A, 3, 4, 6:	
2A Komplexný výkres priest. usporiadania a funkč. využitia územia záv. časť a VPS	1: 2 000
3 Výkres verejného dopravného vybavenia	1: 2 000
4 Výkres verejného technického vybavenia územia	1: 2 000
6. Výkres persp. použitia poľn. a lesnej pôdy na nepoľnohospodárske účely	1: 2 000

2.4 Požiadavky vyplývajúce z rozsahu hodnotenia

ROZSAH HODNOTENIA

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia určil podľa §8 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie a o zmene a doplnení niektorých zákonov (zákon EIA) vydal listom č. OU-BB-OSZP3-2020/003505-025 zo dňa 15.07.2022 Rozsah hodnotenia strategického dokumentu „Územný plán obce Špania Dolina“.

Pre ďalšie podrobnejšie hodnotenie vplyvu strategického dokumentu „Územný plán obce Špania Dolina“ určil okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval) i variant strategického dokumentu predložený v oznámení o strategickom dokumente.

Rozsah hodnotenia požadoval v Správe o hodnotení podrobnejšie rozpracovať najmä rozsahom stanovené špecifické požiadavky. Rozsah stanovil 3 všeobecné požiadavky o forme spracovania Správy o hodnotení obstarávateľom, ktorý zabezpečí hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu a to:

- v Správe o hodnotení najmenej v stanovenom Rozsahu hodnotenia
 - rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č.5 zákona o EIA v Správe o hodnotení
- Pre hodnotenie strategického dokumentu Rozsah stanovil časový harmonogram tak, aby dosiahol minimálne jedno vegetačné obdobie.

V špecifických požiadavkách v súlade s oznámením a so stanoviskami k oznámeniu, Rozsah stanovil podrobnejšie rozpracovať najmä okruhy otázok súvisiace s:

1 s rozhodnutím, ktorým bolo určené „Výhradné ložisko 651- Špania Dolina – Glezúr- Piesky- Mária šachta“ z dôvodu, že celé dotknuté územie je v CHLÚ.

2 Vyhodnotiť vplyvy na chránené staré banské diela a navrhnúť opatrenia na ich zmiernenie.

3 **.Vyhodnotiť** negatívny vplyv evidovaných environmentálnych záťaží na možnosti využitia územia a navrhnúť opatrenia na jeho zmiernenie

4 Zistiť stav potencionálneho zosuvu, vyhodnotiť negatívny vplyv na možnosti využitia územia a navrhnúť opatrenia na ich zmiernenie.

5 Zistiť stav radónového rizika, vyhodnotiť vplyv na možnosti využitia územia a navrhnúť opatrenia na ich zmiernenie.

6 Do grafickej časti zapracovať vymedzenie chránených území.

7 Podrobne popísať a vyhodnotiť vplyvy navrhovaného rozvoja na predmet ochrany v rozsahu:

Pamiatková rezervácia Špania Dolina, národné kultúrne pamiatky a archeologické lokality, chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry –Západná časť, vodárenské zdroje s ochranným pásmom 2. stupňa, chránené ložiskové územie (Špania Dolina- Glezúr- Piesky – Mária šachta), ochranné pásmo NAPANT, územia európskeho významu SK UEV 0299 Baranovo, SKUEV 0302 Ďumbierske Tatry, CHVÚ 018 Nízke Tatry, PR Baranovo, chránené stromy Baranovské duby a Špaňodolinské lipy a vplyvy na ďalšie záujmy ochrany prírody – biotopy európskeho a národného významu, genofondové plochy, prvky ÚSES, chránené územia, ochranné pásma, chránené druhy rastlín a živočíchov a navrhnúť opatrenia na ich zmiernenie.

8 Preveriť a zmapovať aktuálny stav rozšírenia biotopov, genofondových plôch a výskytu druhov.

Uviesť informáciu o výskyte biotopov európskeho a národného významu.

9 Vyhodnotiť súlad so Záväznými regulatívami Záväznej časti ÚPN VÚC BBK v platnom znení, ktoré majú priamu väzbu na riešené územie

10 Vyhodnotiť kapacity vodných zdrojov pitnej vody pre existujúce objekty a navrhovaný rozvoj s rešpektovaním rozhodnutia tunajšieho úradu č. OU-BB-OSZP3-**2018** /023453-005 zo dňa 25.10.2018.

11 Vyhodnotiť vhodnosť dopravnej infraštruktúry na zabezpečenie rozvoja obce, vplyv dopravného riešenia na ochranu kultúrneho dedičstva a navrhnúť opatrenia na jeho zmiernenie.

- 12 Vyhodnotiť vplyv navrhovaného rozvoja na charakteristický vzhľad krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine vrátane lokality Šachtička a vyhodnotiť vplyv na vizuálne exponované lokality v zmysle Metodiky identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny
- 13 Zapracovať variantné riešenie Donovalskej vetvy BB06 Kostrovej siete cyklistických komunikácií Banskobystrického kraja a vyhodnotiť jej vplyv na chránené územia Natura 2000 a prvky ÚSES.
- 14 Posúdiť vplyvy rozvoja v lokalite Šachtička, jeho súlad s ÚPN regiónu, vyhodnotiť kapacity vodných zdrojov pitnej vody pre existujúce objekty a navrhovaný rozvoj a to kumulatívne pre celú lokalitu rekreačného strediska **aj mimo k.ú. Špania Dolina**
- 15 Vypracovať výkres ochrany prírody a krajiny v zmysle Vyhlášky MŽP SR č.55/2001
- 16 Rozpracovať predpokladaný kumulatívny vplyv navrhovaných **činností** na územia chránené zákonom č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny (najmä lokality sústavy NATURA 2000 a ÚSES).
- 17 Vyhodnotiť návrhy nových rozvojových zámerov územného plánu z pohľadu potreby záberu pôdy
- 18 Posúdiť navýšenie kapacít všetkých činností – obytnej, rekreačnej, vybavenosť z hľadiska vstupov (voda, el. energia, ...) a tiež výstupov (odpady, odpadové vody,...).
- 19 V samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov Rozsahu hodnotenia.

2.5 Ciele strategického dokumentu a správy o hodnotení

2.5.1 HLAVNÉ CIELE RIEŠENIA ÚPN-O Špania Dolina

Strategický dokument ÚPN-O Špania Dolina stanovil hlavné ciele riešenia :

Cieľ č. 1:

Zlepšenie životného prostredia obnovou obce s ohľadom na jej jedinečnú históriu

1. Zlepšiť kvalitu životného prostredia a technickej infraštruktúry obce
2. Zvýšiť príťažlivosť obce a krajiny
3. Vytvárať podmienky pre rozvoj vzdelávania, kultúry a športu

Cieľ č. 2:

Rozvoj remesiel a vidieckeho cestovného ruchu so zameraním na poznávací cestovný ruch a turistiku.

1. Zlepšiť ochranu a starostlivosť o historické pamiatky obce.
2. Vytvoriť podmienky pre rozvoj turizmu a propagáciu obce
3. Podporovať podnikanie s dôrazom na zamestnanosť v obci

Strategický dokument ÚPN-O Špania Dolina doplnil hlavné ciele riešenia o nové ciele:

NOVÉ CIELE rozvoja obce výhľadovo do roku 2030 :

- Zvýšiť návštevnosť statickým aj dynamickým cestovným ruchom v geoturizme
1. Vytvoriť podmienky pre príchod nových investícií v cestovnom ruchu
 2. Vytvoriť podmienky pre zvýšenie príjmov do rozpočtu obce zvýšením príjmov z cestovného ruchu a zvýšením počtu stálych obyvateľov
 3. vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj bývania zlepšovaním stavebnotechnického stavu existujúcich domov a len výnimočne využitím parcelných prieluk v zastavanom území obce intenzifikáciou zastavaného územia
 4. vytvoriť predpoklady a podmienky pre rozvoj cestovného ruchu, rekreácie a turizmu, s ohľadom na prírodné danosti katastrálneho územia obce, vidiecky turizmus, agroturistiku, cykloturistiku a rekreačnú turistiku podhorského a horského typu
 5. určiť podmienky pre rozvoj občianskej vybavenosti a služieb
 6. vytvoriť podmienky pre dobudovanie technickej infraštruktúry

7. vytvoriť predpoklady a podmienky pre optimalizáciu automobilovej, cyklistickej a pešej dopravy aj vo väzbe na šport a rekreáciu

2.5.1 HLAVNÉ CIELE SPRÁVY O HODNOTENÍ

Hlavnými cieľmi Správy o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina v súlade §2 zákona č. 24/2006 Z. z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie sú najmä::

- zabezpečiť vysokú úroveň ochrany životného prostredia
- vyhodnotiť priame a nepriame vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie
- určiť opatrenia, ktoré zabránia poškodzovaniu životného prostredia
- prispieť k integrácii environmentálnych aspektov do prípravy a schvaľovania strategických dokumentov so zreteľom na podporu trvalo udržateľného rozvoja

2.6 Posúdenie úplnosti jednotlivých častí správy o hodnotení

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia požadoval v stanovenom Rozsahu tiež požiadavku: „V samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov Rozsahu hodnotenia Plnenie ROZSAHU“.

Tab. č. 1 Posúdenie úplnosti Správy o hodnotení z hľadiska plnenia Rozsahu

č.	ROZSAH HODNOTENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU	POSÚDENIE	PLNENIE v SoH/v ÚPN-O
1.	1. VARIANTY PRE ĎALŠIE HODNOTENIE Pre ďalšie podrobnejšie hodnotenie vplyvu strategického dokumentu „Územný plán obce Špania Dolina“ sa určuje okrem nulového variantu (stav, ktorý by nastal, ak by sa strategický dokument neprijal a následne nerealizoval) i variant strategického dokumentu predložený v oznámení o strategickom dokumente.	Oznámenie 2021, predložené Obcou Špania Dolina- obstarávateľom strategického dokumentu, predpokladalo vypracovanie návrhu ÚPN-O Špania Dolina	čistočne splnené v SoH <u>hodnotených varianty oznámenia str.25 -26 kap V.</u> <u>str. 27 kap. VIII</u> <u>Absentuje hodnotenie pre nulový variant</u>
	2.1. VŠEOBECNÉ PODMIENKY		
2.	2.1.1 Obstarávateľ zabezpečí hodnotenie vplyvu návrhu strategického dokumentu najmenej v Rozsahu hodnotenia určenom podľa §8 ods.3 zákona o EIA a výsledok hodnotenia uvedie v Správe o hodnotení strategického dokumentu (ďalej len „Správa o hodnotení“), vypracovanej podľa §9 ods.4 zákona o EIA. Vzhľadom na povahu a rozsah strategického dokumentu je potrebné, aby Správa o hodnotení obsahovala rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č.5 zákona o EIA.	Súlad s Rozsahom hodnotenia je vyhodnotený v ďalších bodoch <u>Štruktúra Správy o hodnotení obsahuje rozpracovanie všetkých bodov uvedených v prílohe č.5 zákona o EIA</u>	<u>plnenie hodnotené v ďalších bodoch 2- 25 tejto tabuľky</u> splnené v SoH
3.	2.1.2 Pre hodnotenie strategického dokumentu sa stanovuje časový harmonogram tak, aby dosiahol minimálne jedno vegetačné obdobie.	-	-
4.	2.1.3 V zmysle §9 ods.5 zákona o EIA obstarávateľ predloží tunajšiemu úradu „Správu o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina“ spolu s návrhom územného plánu obce Špania Dolina /koncept) – v počte 2 ks (textová aj grafická časť) v písomnom vyhotovení a v počte 1 ks na elektronickom nosiči dát (CD)	Obstarávateľ predložil príslušnému úradu „Správu o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina“ spolu s územným plánom obce Špania Dolina	<u>splnené, SoH bola predložená</u>
	2.2. ŠPECIFICKÉ POŽIADAVKY		
5.	2.2.1 Vyhodnotiť súlad navrhovaného rozvoja s rozhodnutím, ktorým bolo určené „Výhradné ložisko 651- Špania Dolina – Glezúr- Piesky-Mária šachta“ s určeným chráneným ložiskovým územím (ďalej „CHLÚ“) s podmienkami jeho ochrany a súlad s §18 a 19 zákona č.44/1988 Zb. o ochrane a využití nerastného bohatstva (banský zákon) z dôvodu, že celé dotknuté územie je v CHLÚ.	v záväznej časti: regulatív ochrany chránených ložiskových území- CHLÚ v grafickej časti územnoplánovacej dokumentácii vyznačený CHLÚ. nie je jasné ktorý priestor patrí do CHLÚ	čistočne splnené – omylom <u>zaradené do kap. ochrany prírody v kap. 8 str. 15 SoH</u> splnené v záv. časti C.8 str.86 ÚPN-O splnené výkres. č. 2, 5 ÚPN-O
6.	2.2.2 Vyhodnotiť vplyvy na chránené staré banské diela	sú rešpektované chránené banské diela a sú vymedzené v grafickej	<u>splnené čiastočne v kap. 10 str17 SoH</u> splnené v záv. časti

	a navrhnuť opatrenia na ich zmiernenie.	záväznej časti a v smernej časti	v časti C.8 str.86 ÚPN-O splnené výkres. č. 2, 5 ÚPN-O s vyznačením starých banských diel, hald, prekop, šachty vyhodnotené v SoH ako bez vplyvu <u>splnené v SoH,</u>
7.	2.2.3 V predmetnom území sú na základe výpisu z Informačného systému environmentálnych záťaží evidované environmentálne záťaže: Pravdepodobná environmentálna záťaž BB (2122) / Špania Dolina – Piesky , štôlne a haldy Piesky, štôlne a haldy ťažba rúd EZ so strednou prioritou (K35-65) A. Pravdepodobná environmentálna záťaž BB (2128) / Špania Dolina – Odkalisko1 odkalisko 1 odkalisko EZ so strednou prioritou (K 35-65) A. Pravdepodobná environmentálna záťaž BB (2135) / Špania Dolina – odkalisko 2 odkalisko 2 odkalisko EZ so strednou prioritou (K 35-65) A. Pravdepodobná environmentálna záťaž Potvrdená environmentálna záťaž, aj sanovaná / rekultivovaná lokalita Názov EZ: BB 017) Špania Dolina – flotačná úpravňa Názov lokality: flotačná úpravňa ťažba rúd Druh činnosti: ťažba rúd Stupeň priority: EZ so strednou prioritou (K 35- 65) Registrovaná ako: B potvrdená environmentálna záťaž C. Sanovaná/ rekultivovaná lokalita Pravdepodobné environmentálne záťaže a environmentálne záťaže a environmentálne záťaže môžu negatívne ovplyvniť možnosti ďalšieho využitia územia. Vyhodnotiť negatívny vplyv evidovaných environmentálnych záťaží na možnosti využitia územia a navrhnuť opatrenia na jeho zmiernenie	vymedzené v smernej časti v kap. B15 str. 60 ÚPN-O vymedzené v ÚPN-O výkres č.2, 4 ÚPN-O	<u>splnené v SoH str. 18 kap 13</u> výkres č.2, 5 ÚPN-O v kap. 13 str.18 SoH čistočne vyhodnotené v SoH ako bez vplyvu <u>splnené v SoH</u>
8.	2.2.4 Zistiť stav potencionálneho zosuvu, vyhodnotiť negatívny vplyv na možnosti využitia územia a navrhnuť opatrenia na ich zmiernenie.		<u>splnené str.18,-kap 11, v SoH</u> <u>str. 20- kap. 2 v SoH</u> vyhodnotené v SoH ako bez vplyvu <u>splnené v SoH</u>
9.	2.2.5 Zistiť stav radónového rizika, vyhodnotiť vplyv na možnosti využitia územia a navrhnuť opatrenia na ich zmiernenie.		<u>splnené v kap. 5 str. v SoH</u> výkres č.2, 4 ÚPN-O
10.	2.2.5 Zistiť stav radónového rizika, vyhodnotiť vplyv na možnosti využitia územia a navrhnuť opatrenia na ich zmiernenie.		<u>splnené v SoH str.8- kap. 5,</u> <u>+str.18 kap.12 v SoH</u>
11.	2.2.6 Do grafickej časti zapracovať vymedzenie chránených území.		<u>splnené /SoH nemá grafickú časť</u> splnené vo výkrese 2,4 ÚPN.O
12.	2.2.7 Podrobne popísať a vyhodnotiť vplyvy navrhovaného rozvoja na predmet ochrany v rozsahu: Pamiatková rezervácia Špania Dolina, národné kultúrne pamiatky a archeologické lokality, chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry – Západná časť, vodárenské zdroje s ochranným pásmom 2. stupňa, chránené ložiskové územie (Špania Dolina- Glezúr- Piesky – Mária šachta), ochranné pásmo NAPANT, územia európskeho významu SK UEV 0299 Baranovo, SKUEV 0302 Ďumbierske Tatry, CHVÚ 018 Nízke Tatry, PR Baranovo, chránené stromy Baranovské duby a Špaňodolinské lipy a vplyvy na ďalšie záujmy ochrany prírody – biotopy európskeho a národného významu, genofondové plochy, prvky ÚSES, chránené územia, ochranné pásma, chránené druhy rastlín a živočíchov a navrhnuť opatrenia na ich zmiernenie.	v ÚPN-O vyznačené a rešpektované	<u>kap.8 str. 14 -15 SoH</u> <u>kap.10 str.17 SoH</u> <u>kap. IV str. 24 SoH</u> <u>kap. VIII. str. 27 v SoH</u> výkres č.2, 5 ÚPN-O textová smerná a záväzná časť ÚPN-O (str.82-86)
13.	2.2.8 Preveriť a zmapovať aktuálny stav rozšírenia biotopov,		<u>splnené v SoH str.15-16 kap 8</u>

	genofondových plôch a výskytu druhov. Uviesť informáciu o výskyte biotopov európskeho a národného významu.		v kap. 7 str.21 výkres č.2, 5 ÚPN-O
14.	2.2.9 Vyhodnotiť súlad so Záväznými regulatívami Záväznej časti ÚPN VÚC BBK v platnom znení, ktoré majú priamu väzbu na riešené územie, najmä s regulatívami 1.7.2, 1.7.3, 2.2.1, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5, 2.2.8, 2.4.9, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.5, 3.8, 3.19, 3.20, 4.1, 4.2, 4.5, 4.6, 4.10, 4.11, 4.13, 4.15, 4.17, 5.1, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.12, 5.14, 5.16, 6.1.47, 6.8, 7.1.8, 7.1.11, 7.1.14, 7.1.17, 7.1.17, 7.3.2, 9.7 a 9.10.		nesplnené v SoH častočne splnené v ÚPN-O str. 8 kap B2
15.	2.2.10 Vyhodnotiť kapacity vodných zdrojov pitnej vody pre existujúce objekty a navrhovaný rozvoj s rešpektovaním rozhodnutia tunajšieho úradu č. OU-BB-OSZP3-2018 /023453-005 zo dňa 25.10.2018	v záv. časti C.1.13 str. 66	splnené v SoH str. 4 kap 2 kap.13 str. 23, kap. V str. 26 kap. VII. str. 26 VIII. str. 27 splnené v ÚPN-O str. 67 kap C.1.13 v záv. časti
16.	2.2.11 Vyhodnotiť vhodnosť dopravnej infraštruktúry na zabezpečenie rozvoja obce, vplyv dopravného riešenia na ochranu kultúrneho dedičstva a navrhnuť opatrenia na jeho zmiernenie.		splnené v SoH str. 6 kap. 5 kap VIII str. 27
17.	2.2.12 Vyhodnotiť vplyv navrhovaného rozvoja na charakteristický vzhľad krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine vrátane lokality Šachtička a vyhodnotiť vplyv na vizuálne exponované lokality v zmysle Metodiky identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny (Vestník MŽP SR, 2010, čiastka 1b)		splnené v SoH str. 14 kap 7 str. 22 kap 8 splnené v kap. str. 25 IV. Opatrenia nesplnené v SoH s podrobnosťou Metodiky
18.	2.2.13 Zpracovať variantné riešenie Donovalskej vetvy BB06 Kostrovej siete cyklistických komunikácií Banskobystrického kraja a vyhodnotiť jej vplyv na chránené územia Natura 2000 a prvky ÚSES.		nesplnené v SoH
19.	2.2.14 Posúdiť vplyvy rozvoja v lokalite Šachtička, jeho súlad s ÚPN regiónu, vyhodnotiť kapacity vodných zdrojov pitnej vody pre existujúce objekty a navrhovaný rozvoj a to kumulatívne pre celú lokalitu rekreačného strediska aj mimo k.ú. Špania Dolina		nesplnené v SoH
20.	2.2.15 Vypracovať výkres ochrany prírody a krajiny v zmysle Vyhlášky MŽP SR č.55/2001 o územnoplánovacích podkladoch a územnoplánovacej dokumentácii.		splnené/ je splnené v ÚPN-O Platí pre ÚPN nie pre SoH do Opatrení splnené v ÚPN-O výkres č.5
21.	2.2.16 Rozpracovať predpokladaný kumulatívny vplyv navrhovaných činností na územia chránené zákonom č.543/2002 Z.z. o ochrane prírody a krajiny v znení neskorších predpisov s dôrazom na zachovanie resp. zlepšenie priaznivého stavu dotknutých druhov a biotopov a prijať opatrenia na zabránenie pôsobenia negatívnych vplyvov na záujmy ochrany prírody a krajiny (najmä lokality sústavy NATURA 2000 a prvky ÚSES). V prípade možného negatívneho vplyvu na biotopy a druhy, resp. predmet ochrany, navrhnuť primerané zmierňujúce opatrenia viažúce sa ku konkrétnej lokalite, na zmiernenie negatívnych faktorov súvisiacich s umiestnením navrhovanej činnosti a to tak, aby ich účinok bolo možné kvalitatívne aj kvantitatívne monitorovať.	Platí pre ÚPN nie pre SoH do Opatrení	splnené / bude splnené v následných stupňoch a etapách spracovania projektovej dokumentácie
22.	2.2.17 Vyhodnotiť návrhy nových rozvojových zámerov územného plánu z pohľadu potreby záberu pôdy (LPF, PPF).		splnené v SoH str. 4 kap B.I.1 splnené str.21 kap. 6
23.	2.2.18 Posúdiť navýšenie kapacít všetkých činností – obytnej, rekreačnej, vybavenosť z hľadiska vstupov (voda, el. energia, ..) a tiež výstupov (odpady, odpadové vody,...).		splnené v SoH str. 4- 24 kap. B, C
24.	2.2.19 V samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov Rozsahu hodnotenia.		NESPLNENÉ v SoH Prevažná časť požiadaviek Rozsahu je však splnené v rozpracovanom návrhu ÚPN-O

3. STANOVISKÁ K SPRÁVE O HODNOTENÍ STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

3.1 Stanoviská k správe o hodnotení

Zoznam stanovísk k SoH

I. STANOVISKÁ DOTKNUTÝCH ORGÁNOV

/ Okresný úrad Banská Bystrica /

1. 1. OÚBB-MV SR, odbor krízového riadenia, č. OU-BB-OKR1-2023/031839-002, Dňa 05.06.2023
2. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici, č. RUVZBB/OHŽPa Z/1797/2023, dňa 08.06.2023
3. OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP- **OO** /ochrana ovzdušia/, č. OU-BB-OSZP3-2023/031908-003, dňa 08.06.2023
4. OÚ BB –OSŽP, **OH**/ odpadové hospodárstvo/, č. OU-BB-OSZP3-2023/032606-002, dňa 09.06.2023
5. OÚ BB, **OCDaPK** /odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií/ č. OU-BB-OCDPK-2023/031891-002, dňa 14.06.2023
6. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, č.KPUBB-2023/10258-5/49265/MAR, dňa 20.06.2023
7. OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP **kraja**, č. OU-BB-OSZP1-2023/031768-004, dňa 06.07.2023
8. Banskobystrický samosprávny kraj, odd. ÚPa ŽP /územného plánovania a životného prostredia/, č. 10062/2023/ODDUPZP-2, dňa 09.06.2023
9. OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, **VH** /vodné hospodárstvo/, č. OU-BB-OSZP3-2023/032505-002, dňa 21.07.2023
10. JUDr. Marek Rýs, Špania Dolina 21, 97401 Špania Dolina
č. 1076396/2023 zo dňa 28.6.2023
11. Ing. Baláž Branislav, Gaštanová 8, Banská Bystrica, č. 0115/2023, dňa 23.10.2023
12. JUDr. Marek Rýs, Špania Dolina 21, 97401 Špania Dolina
č. 0114176/2023 zo dňa 19.10.2023 (doplnené stanovisko)
13. Ing. Ladislav Vajcík, Špania Dolina 201, č. 0115364/2023, dňa 23.10.2023
14. Ing. Ivan Sedliačik, PhD., Špania Dolina 50, č.24.10.2023, 24.10.2023
15. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, č.KPUBB-2023/18993-2/81607/MAR, dňa 23.10.2023
16. Objasnenie pripomienok Obec Špania Dolina starostka obce Mgr. Martina Wilhelmerová a spracovateľ územného plánu, OcUSD-027/2024, 19.02.2024

stanoviská k SoH:

odpovede na výzvu list OUBB-OSZP-2023/001796-033 zo dňa 01.06. 2023:

1. OÚBB-MV SR, odbor krízového riadenia, č. OU-BB-OKR1-2023/031839-002, Dňa 05.06.2023

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor krízového riadenia: K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu ÚPN obce Špania Dolina, z hľadiska záujmov civilnej ochrany odboru krízového riadenia Okresného úradu Banská Bystrica, **nemáme žiadne pripomienky**.

2. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici, č. RUVZBB/OHŽPaZ/1797/2023, dňa 08.06.2023

Regionálny úrad verejného zdravotníctva so sídlom v Banskej Bystrici vydáva toto záväzné stanovisko: RÚVZ v rozsahu pôsobnosti podľa §6 ods. 3 písm. g) zákona č. **355/2007 Z.z.** posúdil písomne podanie doručené dňa 02.06.2023, z obsahového hľadiska splňujúce náležitosti vo veci posúdenia Správy o hodnotení strategického dokumentu „Územnoplánovacia dokumentácia obce Špania Dolina“, predloženej podľa §6 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie.

Návrh strategického dokumentu je predmetom posudzovania podľa §4 ods. 1 zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v platnom znení.

Ciele riešenia Územného plánu obce Špania Dolina vyplývajú z účelu a zamerania využitia ÚPN dokumentácie. Zameriava sa na riešenie súčasných územnotechnických a environmentálnych problémov a navrhuje územný rozvoj obce zodpovedajúci potencionálu územia a potrebám obyvateľov obce pri rešpektovaní princípov trvalodržateľného rozvoja.

K predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu „Územnoplánovacia dokumentácia obce Špania Dolina“ **nemáme žiadne pripomienky**.

RÚVZ podľa § 13 ods.2 zákona č.355/2007 Z.z. k predloženej Správe o hodnotení strategického dokumentu vydáva **s ú h l a s n é z á v ä z n é s t a n o v i s k o**.

3. OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP- **OO** /ochrana ovzdušia/, č. OU-BB-OSZP3-2023/031908-003, dňa 08.06.2023

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia podľa §3 ods.1 písm. e) zákona č. 180/2013 Z.z. o štátnej správe v znení nesk. predpisov dáva ako dotknutý orgán podľa §12 ods.1 zákona o EIA ku Správe o hodnotení nasledovné stanovisko:

Územnoplánovacia dokumentácia obce Špania Dolina nie je v rozpore so záujmami ochrany ovzdušia v územnom celku Banská Bystrica. Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, úsek štátnej správy ochrany ovzdušia k predmetnému dokumentu nemá námietky za podmienky, že navrhnuté ciele, ktoré majú vplyv na kvalitu ovzdušia budú realizované v súlade s ustanoveniami zákona č. **137/2010 Z.z. o ovzduší**, v znení neskorších predpisov, nakoľko vykurovanie a príprava TÚV je v predmetnom území riešené aj na báze tuhého paliva.

4. OÚ BB –OSŽP, **OH**/ odpadové hospodárstvo/, č. OU-BB-OSZP3-2023/032606-002, dňa 09.06.2023

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako dotknutý orgán štátnej správy odpadového hospodárstva podľa §5 ods.1 zákona č.525/2003 Z.z. o štátnej správe starostlivosti o životné prostredie a §108 ods.1 písm. m) zákona č. **79/2015 Z.z. o odpadoch** k predloženej Správe o hodnotení v zmysle §12 ods. 1 zákona č. 24/2006 Z.z. –zákona EIA zasiela nasledovné stanovisko:

-k Správe o hodnotení ÚPD obce Špania Dolina **nemáme** z hľadiska štátnej správy odpadového hospodárstva **pripomienky**, nakoľko územnoplánovacia dokumentácia zohľadňuje odstránenie dvoch nelegálnych skládok na území obce.

5. OÚ BB, **OCDaPK** /odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií/ č. OU-BB-OCDPK-2023/031891-002, dňa 14.06.2023

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií ako cestný správny orgán podľa ustanovenia §3 ods. 5 písm. a) zákona č. **135/1961 Zb.** o pozemných komunikáciách

(cestný zákon) pre cesty II. a III. triedy v okrese Banská Bystrica vydáva nasledovné stanovisko v zmysle ustanovenia §12 ods.1 zákona č.24/2006 Z.z.:

Cestný správny orgán z hľadiska cestného hospodárstva **súhlasí** so zverejnenou Správou o hodnotení ÚPD obce Špania Dolina.

Zároveň upozorňujeme, že spracovateľ správy uviedol nesprávne číslo cesty III. triedy v dokumente. Obcou Špania dolina prechádza cesta č. 2410 a nie chybné uvedená cesta č. 2418.

6. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, č.KPUBB-2023/10258-5/49265/MAR, dňa 20.06.2023

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, vecne a miestne príslušný správny orgán na úseku ochrany pamiatkového fondu, podľa §11 ods.1 a §9 ods. 5 zákona č. **49/2002 Z.z.** o ochrane pamiatkového fondu v znení nesk. predp. vydáva podľa §30 ods.4 pamiatkového zákona toto **záväzné stanovisko**:

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica **súhlasí** s predloženou Správou o hodnotení vplyvov ÚPD Špania Dolina na životné prostredie, vypracovaná 25.04.2023.

Správa nesprávne uvádza text str.17, bod a/b/, str.23/bod a/II. a III., str.24, bod c/ str.23 a 26 bod d/, str. 28, bod d/ktorý požaduje nahradiť textom:

zo stanoviska ku konceptu KPUBB-2020/2953-28278/Flo, Fra z 31.1.2020 a

zo stanoviska k Zmenám a doplnkom č.7 KPUBB-2023/9620-3/40206/Mar, Fra z 23.05.2023:

a/ V katastrálnom území obce Špania Dolina sa nachádzajú:

i/- pamiatkovo chránené územia- „Pamiatková rezervácia Špania Dolina“ /PR

Zásady ochrany pamiatkového územia –PR Špania Dolina z roku 2013, ktoré sú dokumentom na vykonávanie základnej ochrany podľa §29 **odseku 1a** sú podkladom pre územný plán (podľa §29 **ods.2** pamiatkového zákona, i ďalej), Zásady sú súčasťou územného predmetu ochrany kultúrnych hodnôt územia, ktorý je podkladom na spracovanie územnoplánovacej dokumentácie.

II./- národné kultúrne pamiatky(NKP) evidované v Ústrednom zozname pamiatkového fondu (ÚZPF), Pri stavebnej činnosti v okolí NKP (10m) rešpektovať bezprostredné okolie nehnuteľnej kultúrnej pamiatky **v zmysle §27 ods.2 pamiatkového zákona**, zoznam NKP vid' v Zásadách ochrany PR Špania Dolina alebo na web stránke PÚ SR a obce Špania Dolina.

III./evidované archeologické nálezy a náleziská:

1. Glezúr- fragment keramiky ludanickej skupiny lengyelskej kultúry, doklady prospekcie medi v období lužickej kultúry

2. sedlo Glezúr- fragment stredovekej cesty, sporadické praveké nálezy

3. Piesky- nálezy banského náradia a stredovekej keramiky

4. Horný diel- výšinné sídlisko neskoršej doby bronzovej, doklad bojov počas 2. sv. vojny

5.centrum obce- nález bližšie nelokalizovaného kultúrne nezaradeného kamenného sekeromlatu, archeologické doklady osídlenia od neskorého stredoveku

6. r.k. kostol Premenenia Pána s areálom

7.Banský areál Špania Dolina- Piesky (Sandberg) a Staré Hory- Richtárova- návrh na zápis do ÚZPF

IV/Lokality: Priestor PR Špania Dolina a k.ú. obce Špania Dolina sú dotknuté banskou činnosťou a spracovaním rúd sú situované v území s vysokým predpokladom výskytu archeologických nálezov a situácií, preto je **navrhovateľ pri stavebnej činnosti povinný** v zmysle §36 ods.2 pamiatkového zákona **požiadať KPÚ Banská Bystrica o vyjadrenie k zámeru stavby** z dôvodu zachrany archeologických nálezov a situácií.

b/Pozostatky po banskej činnosti, nachádzajúce sa mimo hraníc PR Špania Dolina, evidovať obcou v Zozname pamätihodností v zmysle § 14 ods.4 pamiatkového zákona.

c/ Umiestňovanie fotovoltických panelov je v zmysle metodiky vydananej PÚSR (r.2012 a aktualizovanej v roku 2023)obmedzené. Vylúčené je umiestnenie na NKP, v okolí NKP a v pamiatkovom území, v území vnímanom v exponovaných a diaľkových pohľadoch.

d/opraviť/ doplniť :

-nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok

-Krajský pamiatkový úrad

-nahradené ZÁSADY OCHRANY pamiatkového územia- PAMIATKOVÁ REZERVÁCIA Špania Dolina z roku 2013

e/k.ú. obce Špania Dolina si vyžaduje riešenie: -dopravy a úpravu miestnych komunikácií, parkoviská, zásobovanie pitnou vodou, riešiť splaškové vody- splaškovú kanalizáciu- domáce čističky odpadových vôd (D-

ČOV) a vybudovať obecnú ČOV, dažďové vody, zásobovanie elektrickou energiou, - elektrickou energiou s alternatívnymi zdrojmi (fotovoltaické) je v území obmedzená.

Odôvodnenie:

KPÚ Banská Bystrica prijal dňa 01.06.2023 oznámenie Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o ŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP žiadosť č. OU-BB-OSZP3-2023/001796-033 zo dňa 01.06.2023 o vydanie písomného stanoviska ku Správe o hodnotení podľa §12 ods.1 zákona o EIA zákona č.24/2006.

Územný plán obce je strategickým dokumentom, s miestnym dosahom, s návrhom zmien a doplnkov platnej ÚPD obce Špania Dolina.

Predložený dokument: „Správa o hodnotení vplyvov Územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina“ zmysle §5 zákona č.24/2006 Z.z., november 2019- doplnené Apríl 2023,

Obsahuje 28. strán, z textu citujeme kurzívou, zdôraznené svetlomodrou:

B. ÚDAJE O PRIAMÝCH VPLYVOCH územnoplánovacej dokumentácie ma životné prostredie vrátane zdravia

B.I. ÚDAJE O VSTUPOCH - pôda, voda, suroviny, energetické zdroje, nároky na dopravu a inú infraštruktúru

B.II. ÚDAJE O VÝSTUPOCH - ovzdušie, voda, odpady, hluk, žiarenie, iné údaje (napr. významné terénne zásahy do krajiny)

C. KOMPLEXNÁ CHARAKTERISTIKA A HODNOTENIE VPLYVOV NA ŽP vrátane zdravia

C.II. CHARAKTERISTIKA SÚČASNÉHO STAVU ŽP DOTKNUTÉHO ÚZEMIA podľa stupňa ÚPD- horninové prostredie, klimatické pomery, ovzdušie, vodné pomery, pôdne pomery, fauna a flóra, krajina..., chránené územia a chránené stromy, ochranné pásma, obyvateľstvo,

10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská.

-V zastavanom území obce je evidovaných v štátnom zozname kultúrnych pamiatok 82 objektov. Jedná sa o sakrálné objekty, obytné domy a hospodárske objekty.

-Obec je vyhlásenou pamiatkovou rezerváciou. Hranica pamiatkovej rezervácie je vyznačená na priloženej mapke.

-Pozoruhodnosťou sú staré banícke diela- šachty, štôlna, haldy vyťaženej zeminy, nachádzajúce sa v celom katastri.

Archeologické náleziská nie sú v riešenom území známe. Archeologický ústav SAV však požaduje pri akýchkoľvek zemných prácach prizývať pracovníkov SAV.

Paleontologické náleziská..., Iné zdroje znečistenia, Zhodnotenie súčasných environmentálnych problémov.

C.III. HODNOTENIE PREDPOKLADANÝCH VPLYVOV ÚZEMNOPLÁNOVACEJ DOKUMENTÁCIE NA ŽP VRÁTANE ZDRAVIA A ODHAD ICH VÝZNAMNOSTI

vplyvy na obyvateľstvo, vplyvy na horninové prostredie, nerastné suroviny, vplyvy na klimatické pomery, vplyvy na ovzdušie, vplyvy na vodné pomery, vplyvy na pôdu, vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy.

8. Vplyvy na krajinu- štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny

Riešenie územného plánu nevytvára žiadny vplyv na krajinu, vzhľadom na dostavbu obytnej a obslužnej funkcie v zastavanom území. Výnimku tvorí plocha pre 6 rekreačných objektov zasahujúca do okraja katastra Španej Doliny na severnej strane rekreačnej lokality Šachtičky. Rekreačné objekty majú predpísanú maximálnu výšku 3 podlažia, aby neboli vnímateľné z diaľkových pohľadov.

9. Vplyvy na chránené územia a ochranné pásma- napr. Natura 2000, NP, CHKO, CHVHO, ÚSES

Celé katastrálne územie Španej Doliny sa nachádza v **ochrannom pásme NP Nízke Tatry**. Pre ochranné pásmo NP platí II. stupeň ochrany. Chránené územia s vyššou územnou ochranou sa v Španej Doline nenachádzajú.

10. Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská.

Špania Dolina je vyhlásenou pamiatkovou rezerváciou s veľkou koncentráciou nehnuteľných národných kultúrnych pamiatok.

Väčšinu pamiatkových objektov obce reprezentujú banícke ľudové domy s hospodárskymi objektami a iné objekty spojené s banskou históriou (klopačka, budova banského úradu). Zastúpené sú sakrálné objekty (kaplnka sv. Jána Nepomuckého, rímskokatolícky kostol Premenenia Pána, murovaná zvonica, kaplnka Božieho hrobu), ďalej je to fara, hostinec a pomník padlým partizánom.

Riešenie územného plánu uvedené pamiatky rešpektuje a rozvoj bývania a služieb navrhuje na základoch zaniknutých historických objektov. Napriek tomu, že na území obce nie sú evidované žiadne archeologické náleziská, pri akejkoľvek stavebnej činnosti je navrhnuté prizývať zástupcu archeologického ústavu.

-Vplyvy na paleontologické náleziská a významné geologické lokality.

Na riešenom území nie sú paleontologické náleziská, ani geologické lokality. Iné vplyvy.

13. Komplexné posúdenie očakávaných vplyvov z hľadiska ich významnosti, vzájomných vzťahov a ich porovnanie s právnymi predpismi.

Realizáciou navrhovaných riešení územným plánom prevládnu pozitívne vplyvy na obec.:

-bude vylúčená motorová doprava z centra obce pre návštevníkov a obmedzená iba pre trvalo bývajúci obyvateľov.

-zlepší sa systém zberu a triedenia tuhého komunálneho odpadu.

-záujem o novú výstavbu obytných a rekreačných domov je obmedzený iba na základy zaniknutých domov a na obmedzenú možnosť zásobovania pitnou vodou

-prekop Špania Dolina- Piesky bude využívaný na rekreáciu elektrickým vláčikom

-hygienická situácia sa zlepší vybudovaním obecnej kanalizácie a čistiarne odpadových vôd

-zlepší sa služby pre návštevníkov aj pre obyvateľov obce.

Negatívny vplyv na ovzdušie budú mať aj naďalej splodiny z vykurovania tuhými palivami vo vykurovacom období. Plynofikácia obce je v nedohľadne a proti elektrovoltaickým panelom na strechách je Pamiatkový ústav.

Určitou náhradou by bolo elektrické vykurovanie, ktoré je čiastočne aj využívané, súčasných cenách elektriny je minimálna šanca na rozšírenie tohto druhu kúrenia...

Str. 24-25:

IV. NAVRHOVANÉ OPATRENIA NA PREVENCIU, ELIMINÁCIU, MINIMALIZÁCIU A KOMPENZÁCIU VPLYVOV NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE A ZDRAVIE (ZDROJ: KRAJINNOEKOLOGICKÝ PLÁN)

OPATRENIA NA OCHRANU KULTÚRNO – HISTORICKÝCH ZDROJOV

- rešpektovať priestor pamiatkovej rezervácie ľudového staviteľstva, zamedziť introdukovaniu nových objektov do pôdorysnej štruktúry obce, vymedziť regulatívy pre rekonštrukciu objektov v súlade s typickou architektúrou

-chrániť vizuálne horizonty a siluety pred nežiadúcimi impaktami, ktoré by mohli narušiť celkový vzhľad krajinného priestoru a nie sú v súlade s charakteristickými znakmi krajiny

- zabezpečiť vhodný spôsob hospodárenia na elimináciu rizika zániku historických krajinných štruktúr, technických pamiatok a významných krajinných prvkov (špaňodolinský vodovod, historický cintorín na Pieskoch, prekop Špania Dolina- Piesky a iné budovy spojené s baníckou históriou bez pamiatkovej ochrany, atď.)

- zabezpečiť zachovanie haldy Maximilián ako významného krajinného prvku a navrhnuť vhodné manažmentové opatrenia- odstraňovanie náletov pionierskych drevín

- nikdy neuprednostňovať asanáciu nežiadúcich objektov pred stimulačnými a rekonštrukčnými opatreniami spojenými so zachovaním miestnych špecifik, ktoré už v krajinskej štruktúre existujú

- využívať a prezentovať kultúrne pamiatky a historické krajinné štruktúry v súlade s ich pamiatkovými hodnotami a zvýšiť povedomie a robiť osvetu obyvateľstva o kultúrnom dedičstve obce a celej banskej oblasti Špania Dolina – Piesky

V. POROVNANIE VARIANTOV

Koncept územného plánu je spracovaný v dvoch variantoch „A“ a „B“.

Variant „A“ vychádza zo Zásad pamiatkového územia Špania Dolina. Navrhovaná výstavba je riešená iba vnútri hranice pamiatkovej rezervácie na základe zaniknutých objektov. Jedná sa o 2 objekty občianskej vybavenosti a 10 rodinných domov.

Riešené je zlepšenie prístupových ciest ku všetkým objektom v obci, skvalitnenie peších komunikácií, záchytné parkovisko na južnom okraji obce, vybudovanie obecnej kanalizácie a ČOV, preložka vzdušných vedení do zemných káblov v PR, zníženie rizika záplav z prívlových dažďov, zníženie emisií v zastavanom území, rozvoj rekreácie a turizmu.

Z prerokovania variantov vyplýva, že návrh územného plánu má byť spracovaný podľa variantu „A“.

Variant „B“ zohľadňuje požiadavky na výstavbu rekreačných a rodinných domov aj mimo hranice pamiatkovej rezervácie. Okrem navrhovanej výstavby 14 domov vo vnútri pamiatkovej rezervácie je riešených 21 domov mimo tejto hranice v západnej časti obce. Riešené je zlepšenie prístupových ciest ku všetkým existujúcim aj navrhovaným rodinným a rekreačným domom, peších komunikácií, vodovodnej siete, obecnej kanalizácie a ČOV, preložka všetkých vzdušných vedení do zemných káblov, skvalitnenie a dobudovanie verejného osvetlenia. Realizáciou rozvoja obce podľa variantu „B“ by sa zhoršila environmentálna situácia, pretože pribudne 24 rodinných domov. Problémom bude zásobovanie pitnou vodou. Proti variantu „B“ je nedostatok pitnej vody, petícia občanov aj Krajský pamiatkový úrad.

METÓDY POUŽITÉ V...

Pri získavaní údajov boli použité dokumenty a dokumentácie získané z archívu obce, prieskumy a rozbory k územnému plánu obce boli vyhotovené v roku 2012, aktualizované v roku 2019, Zadanie pre vyhotovenie územného plánu obce Špania Dolina z r.2012, štúdie záchranu baníckych objektov, údaje o stave životného prostredia získané z Hydrometeorologického ústavu a Geologického ústavu Dionýza Štúra, projekty Geoparku a náučných chodníkov, projekty rozvoja lokality Šachtíčky a Analýza ohrozenia obce v rámci CO.

VII. NEDOSTATKY A NEURČITOSTI..

VIII. VŠEOBECNÉ ZÁVEREČNÉ ZHRNUTIE

Obec Špania Dolina je unikátnym urbanistickým celkom v rámci Slovenska. Je vyhlásenou pamiatkovou rezerváciou a nachádza sa v izolovanej polohe v údolí obklopenom lesnými masívami. Napriek intenzívnej baníckej činnosti v uplynulých storočiach sa okolitá príroda s touto exploatačnou činnosťou človeka úspešne vysporiadala. Viditeľné sú už iba niektoré haldy hlušiny väčšinou pokryté trávou. Vzhľadom na nízky počet obyvateľov si obec z vlastného rozpočtu nebola doteraz schopná vyriešiť základné hygienické problémy- najmä odvádzanie a čistenie odpadových vôd. Vzhľadom na veľmi exponovaný terén obytnejho územia nebola si obec schopná uspokojivo vyriešiť ani miestny dopravný systém. Vzhľadom na atraktívne prírodné prostredie je v obci zvýšený záujem o výstavbu rekreačných domov a penziónov.

Územný plán uvedené problémy rieši v dvoch variantoch.

Variant „A“ rešpektuje v plnom rozsahu schválené Zásady ochrany pamiatkovej rezervácie Špania Dolina minimalizovaním novej výstavby, a to iba rodinných domov vo vnútri hranice pamiatkovej rezervácie na základoch objektov. Hlavný dôraz v tomto variante je položený na zlepšenie hygienickej a dopravnej situácie obce. Pri vstupe do obce je navrhnuté záchytné parkovisko, ktoré odbremeni motorovú dopravu z centra. Riešené je vybudovanie triediaceho dvora komunálneho odpadu.

Variant „B“ vychádza čiastočne v ústrety požiadavkám zo strany občanov obce aj z iných obcí a okrem možnosti výstavby rodinných domov vo vnútri hranice pamiatkovej zóny na základoch zaniknutých objektov, navrhuje aj množstvo výstavby mimo hranice pamiatkovej rezervácie na jej severozápadnej strane s podmienkou zachovania existujúcej stromovej vegetácie z východnej strany pozemkov tak, aby navrhované objekty neboli vizuálne vnímané z pamiatkovej rezervácie. Pre zintenzívnenie cestovného ruchu je vo výhlade navrhovaná kabínová lanovka od záchytného parkoviska na vrchol Panského dielu. V stredu Šachtíčka je do enklávy katastrálneho územia Španej Doliny prevzatý projekt rekreačných chát, ktoré budú súčasťou ubytovacích kapacít hotela Šachtíčka. Variant „B“ taktiež rieši hygienické, dopravnú a technickú situáciu obce. Problémom realizácie variantu „B“ bude nedostatok pitnej vody.

Realizáciou navrhovaných riešení je snaha stabilizovať a zvýšiť počet trvalo bývajúcich obyvateľov v obci zvýšením počtu pracovných príležitostí, pri súčasnom zachovaní a aj zlepšení environmentálnej situácie v riešenom území.

IX. ZOZNAM RIEŠITEĽOV

X. ZOZNAM DOPLŇUJÚCICH

A. /Koncept Územného plánu obce Špania Dolina z roku 2019, varianty „A“ alebo „B“, k územnoplánovacej dokumentácii vydal KPÚ Banská Bystrica stanovisko č. KPIBB-2020/2953-2/8278/Flo, Fra zo dňa 31.01.2020, s podmienkami opakovane uvedené a požadované na **opravenie a doplnenie textu**, v mapových podkladoch: neprehľadne a nečitateľne / chybné značené: **hranica PR Špania Dolina** a ochranné pásmo PR – Návrh na vyhlásenie

B. /PREHĽAD DOKUMENTOV podľa časového sledu:

B/1 1979-vyhlásená PAMIATKOVÁ REZERVÁCIA ĽUDOVEJ ARCHITEKTÚRY Uznesením vlády SSR č. 10/1979 so stanovením podmienok pre stavebnú a hospodársku činnosť v rezervácii

B/2 r.1984- Územný plán obce Špania Dolina bol schválený ONV Banská Bystrica č. uzn. 155/1984 zo dňa 20.07.1984, vypracoval URBION BB r. 1984, autor Ing.arch. Vladimír Letovanec, schválené lokality č.1,2,a 3 v zast. území obce

B/3 r. 1993 schválený **Program obnovy dediny**, vypr. OcÚ ŠD za 4 roky

B/4 r.1994 /1995 schválený **Projekt pre aktivitu** vo vidieckom prostredí, uzn. č.8/95 Obecné Zastupiteľstvo. 29.11.1995

B/5 r. 1996, september. – doplnok Zásady pamiatkovej starostlivosti pre PRLA ŠD

B/6 Doplnok č.1 –lokalita Šachtičky, bol schválený OcZ. č. uzn. 33/98, vypracoval URBANIA Banská Bystrica, Ing.arch. Kováčová r.1998, v termíne september. 1998, text 28 strán + výkresy. Rieši nevyhnutný rozvoj využitia územia lyžiarskeho priestoru „Banské Lúčky- sedlo Šachtičky- Panský diel“ pre I. etapu výstavby do roku 2000, I. etapa je riešená pre lokalitu:

Lokalita 1 – prepojavací lyžiarsky vlek Selce- Špania Dolina Selce par.2635/1,5,6 a Špania Dolina par. 774/8

Lokalita 2 – objekt prevádzky a služieb lyž. strediska

Lokalita 3- akumulačná vodná nádrž pre zasnežovanie Selce –par.2354/3

Lokalita 4- parkovisko v sedle Šachtičky, Š. Dolina par.772, Selce par.2635/1,6

Lokalita 5- rozvod technickej vody zasnežovania: Š. Dolina par. 774/9, 773/1, Selce par. 2635/6.

Dobudovanie II. etapy a komplexné riešenie bude riešené samostatnou komplexnou dokumentáciou.

B7 r. 2005- Konceptia regionálneho rozvoja okresu BB do r. 2005

B/8 r. 1998 - ÚPN-Z-PRLA, Doplnok č.2 bol schválený uznesením Obecného zastupiteľstva č.33/98 dňa 09.12.1998, (uzn. č. 8/95 Obecné zastupiteľstvo schválilo Spracovanie Dop.č.2- s formou aktualizácie celej textovej časti, náložkami výkr. časti, ÚPN bol vypracovaný spoločnosťou FUTURE + AURA projektová kancelária, Ing.arch. Vladimír Letovanec a Ing.arch. J. Dižka, Ing.arch. Ľubša Dižková, v termíne august 1998, Textová časť (29 strán):Hlavné ciele rozvoja:

územie pre novú bytovú **výstavbu rodinných domov v zastavanom i mimo zastavaného územia** s možnosťou podnikateľských aktivít v objektoch RD alebo pri nich,

zvýšiť štandard technickej vybavenosti- pre trasy splaškovej kanalizácie s malými čističkami odpadových vôd a rekonštrukciu vodovodnej siete, dopravnej siete a zokruhovanim nadradenej elektrickej siete

Návrh počtu bytov a obyvateľstva: r.1992/94 – byty 84 z toho 74 v RD, v iných 10 bytov, slúži 79 domov (žilo 144 obyvateľov), rekreačné chalupy- 50 domov, (spolu 129 domov), súpisných čísel 220 domov

- v hraniciach PR – navrhovaných **21 parciel na novú výstavbu a dostavbu** za podmienok,

- v OP PR je navrhnutých **38 parciel** na novú výstavbu

- v ostatnom území navrhovaných **31 parciel** na novú výstavbu pre obytné domy a penzióny

= **spolu 90 parciel**, výhľad do roku 2015 počet bytov 219, výhľad 500-569 obyvateľov

= **celkove 239 domov (79 súčasné+ 50 rekreačné + 90 novo navrhované**

-novonavrhované v priestoroch **na Šachte, v Duchovnej ulici, v Grôbe a na Hornom konci obce**

B/9 r. 2005- ÚPN zóny Špania Dolina , Doplnok č.3 bol schválený Oc zastupiteľstvom č. uzn. 09/2005 zo dňa 26.07.2005, vypracoval Ing.arch. Troliga, v termíne máj 2005, rieši bývanie novostavby rekreačnej chalupy pri obecnom úrade na par. 590, využitie pre funkcie: obytnú rekreačnú hospodársku a dopravnú

B/10 r. 2005 –ÚPN zóny Špania Dolina, Zmeny a doplnky č.4

termín sept. 2005, vypracoval ateliér URBANIA- projekčný ateliér , Banská Bystrica, Ing.arch. Blažena Kováčová a kol. **v termíne jún 2007**, Návrh urbanistickej koncepcie priestorového usporiadania rieši bývanie

v lokalite 1 –Farská záhrada – 6 stavebných pozemkov pre rodinné domy s využitím podkrovia, strecha rovnobežná s vrstevnicami, so sklonom 40-50 stupňov, s krytinou tradičnou šindľovou alebo sivou škridlovou, omietky hladké biele –**nachádza sa v OP PRLAŠD**, na par. 119/1, 119/2, 119/6, 119/7, 119/8, 119/9 a 121/2 (prístupová cesta) ČOV a komunikáciu obsluh. techn. infr.

lokalita 2 – Nad Klopačkou- 1 stavebný pozemok pre rodinný dom na par. 497, s ČOV a komunikáciou obsluh. techn. infr. **nachádza sa v pamiatkovej rezervácii ľudovej architektúry Špania Dolina**

B/11 r. 2007 ÚPN- Lokalita Lyžiarske a rekreačné stredisko Šachtičky- Doplnok č.5 ÚPN zóny PRLA Špania Dolina, (riešený spolu s Doplnok č.1 k ÚPN obce Nemce, Doplnok č.5 k ÚPN obce Selce)bol schválený uzn. č.4/2007 obec. zastupiteľstva dňa 05.06.2007, vypracoval URBANIA- projekčný ateliér Banská Bystrica, Ing.arch. Blažena Kováčová v termíne **február 2007** (text 62 strán, schéma -1 výkr. A3, 6x výkresov A3). Na širšom riešenom území **sa nachádzajú evidované archeologické lokality** a to: Selce- Hrádok tiež uvádzané aj ako Baláže – Hrádok, Špania Dolina – Horný Diel. Na kraji riešeného územia sa nachádza **Chránené ložiskové územie Špania Dolina II, dobývací priestor Selce** bol prevedený na organizáciu Zvolenská železničná a.s. Zvolen. Navrhované riešenie nezasahuje do vymedzených priestorov CHLÚ Špania Dolina II a DP Selce.

B/12 r. 2007- ÚPN zóny Špania Dolina Doplnok č.6, vypracovala Projektová kancelária A.U.R.A, Ateliér urbanizmu a architektúry, zhotoviteľ Ing.arch. Jozef Dižka, v termíne sept. 2007, 18 strán, 1 výkres

Aglomeráciou rekreačných útvarov vytvárajú funkčné priestory:

Panský diel- Šachtičky

Banské Lúčky

Selčiansky diel

Špania Dolina

f) návrh funkčného využitia územia...navrhované funkčné plochy:

rekreačné plochy horských dopravných zariadení

rekreačné plochy zjazdových tratí

rekreačné plochy horských dopravných zariadení sedačkových a lyžiarskych vlekov

vodné plochy

B/13 r. 2011- Vláda SR nariadením č.188/2011 Z.z. o PAMIATKOVÝCH REZERVÁCIÁCH Vlkolínec, Špania Dolina a Osturňa z 8. júna 2011, vymedzila hranicu územia PR Špania Dolina

B/14 r. 2013 ZÁSADY OCHRANY PAMIAATKM ÚZEMIA – PAMIATKOVÁ REZERVÁCIAŠPANIA DOLINA

B/15 r. 2017 ZADANIE pre územný plán obce Špania Dolina, schválený OZ uznesením č.154/2017

B/16 r. 2019- KONCEPCIA ÚPN obce Špania Dolina, variant „A“ a „B“, KPÚ Banská Bystrica vydal STANOVISKO č. KPU BB-2020/2953-28278/Flo, Fra zo dňa 31.1.2020 a v ňom uviedol PODKLADY, PODMIENKY a REGULATÍVY

B/17 r. 2023- ÚPN- zóny Špania Dolina, ZaD č.7 KPÚ Banská Bystrica vydal STANOVISKO č. KPU BB -2023/9620-3/40206/Mar, Fra, zo dňa 23.05.2023, s podkladmi a pripomienkami

C/ Záver:

V riešenom území sa nachádza **pamiatkové územie** vyhlásené v zmysle pamiatkového zákona za **Pamiatkovú rezerváciu Špania Dolina**, ktoré má spracované **Zásady ochrany**.

V katastrálnom území obce Špania Dolina sú situované:

- **národné kultúrne pamiatky- NKP**, zapísané v ÚZPF.
- **evidované archeologické nálezy a náleziská**
- **objekty so zachovanou pamiatkovou hodnotou.**

Kvôli zachovaniu pamiatkových hodnôt v území je potrebné chrániť zachovanú urbanistickú štruktúru pôvodných obcí, ako aj typ zástavby a jej architektonické riešenie špecifické pre tento región, nevznášať do územia cudzie prvky a prvky mestského osídlenia ale v zmysle regulatívov nadradenej ÚPD (regulatívy 1.7.2, 5.8, 5.12, a 5.13), ktorou je ÚPN-VÚC Banskobystrický kraj v znení všetkých zmien a doplnkov zachovať jestvujúce hodnoty územia a **nim prispôbovať aj novú zástavbu.**

-ÚPN obce Špania Dolina – Návrh je z roku 1984 a

-Doplňky č.1 až 6 z rokov 1989 až do roku 2007 a

-Konceptia (koncept?) z roku 2019:

- neobsahuje regulatívy z hľadiska ochrany pamiatkového fondu v zmysle pamiatkového zákona č.49/2002 v znení neskorších predpisov- NOVELY PAMIATKOVÉHO ZÁKONA roku 2014,
- chybne je uvádzané pamiatkové územie (nie pamiatková rezervácia Š. Dolina, ale jej meno: „Pamiatková rezervácia Špania Dolina“, či jeho ochranné pásmo, odborné pojmy,
- chýba spresnenie a podmienky z hľadiska pamiatkovej ochrany , podmienky pre PR, pre NKP, pre archeologické nálezy a náleziská,
- chýbajú regulatívy- podmienky pre stav. a hosp. činnosť v území mimo PR,
- chýba §27 ods.2 o bezprostrednom území 10 m okolo NKP
- (chýbajú) Zásady pamiatkovej ochrany (z roku 1996 bol už zastaraný doplnok pod názvom „Zásady pamiatkovej starostlivosti“, boli aktualizované zásady ochrany v roku 2013- chybou je, že nie sú premietnuté – zapracované v ÚPN
- vyjadrenia sú i od AÚ SAV v Nitre z roku 2006 vo vzťahu k pamiatkovému zákonu, ale kompetencie boli v rámci novelizácie pam. zákona zmenené – prešli na krajské pamiatkové úrady, ktorý rozhoduje o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum a § 37 pamiatkového zákona bol zrušený.

Vzhľadom na to, že predložená ÚPD – Koncept (2019) i ZaD č.7 (2023) i ostatné ZaD č.1 až 6 ÚPN (od roku 1984 až po rok 2007) v území sú zastarané a prekonané, **KPÚ Banská Bystrica p o ž a d u j e a k t u a l i z á c i u ÚPN obce Špania Dolina pre celé katastrálne územie.**

KPÚ Banská Bystrica konal podľa §30 ods.4 pamiatkového zákona, posúdil dokument „**Správa o hodnotení vplyvov Územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina na životné prostredie**“ v zmysle zákonom stanovených podmienok ochrany pamiatkového fondu a súhlasil s jeho znením pri dodržaní podmienok tak, ako je to uvedené vo výrokovej časti i v odôvodnení tohto záväzného stanoviska, požaduje zohľadniť a uviesť v procese konania o prerokovaní a schvaľovaní dokumentu podľa osobitných predpisov text tohto záväzného stanoviska z výrokovej časti i z odôvodnenia. Toto záväzné stanovisko je podkladom pre konanie orgánu štátnej správy podľa zákona č.24/2006 Z.z. .

7. OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja, č. OU-BB-OSZP1-2023/031768-004, dňa 06.07.2023

Záväzné stanovisko k Správe o hodnotení vplyvov Územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina: Celé katastrálne územie Španej Doliny sa nachádza v **ochrannom pásme Národného parku Nízke Tatry**. V južnej časti do k.ú. zasahuje územie NATURA 2000- **SK UEV 0299 Baranovo**.

V rámci k.ú. sa nachádzajú chránené stromy **Baranovské duby a Špaňodolinské lipy**.

V bezprostrednej blízkosti hraníc k.ú. (do 1000 m) prebieha hranica SK UEV 0302 Ďumbierske Tatry, CHVÚ 018 Nízke Tatry a PR Baranovo.

Posudzovaný koncept je vypracovaný v dvoch variantoch- A a B. Zásadný rozdiel medzi variantami spočíva:

1. Vo vyššom počte navrhovaných RD pre IBV vo **variante B**

2. V zapracovaní návrhu sedačkovej lanovky medzi obcou Špania Dolina a strediskom CR Šachtičky vo **variante B**. Vo vyššom štandarde vybavenosti objektov cestovného ruchu v lokalite Piesky vo **variante B**

Variant „**A**“ vychádza zo Zásad ochrany pamiatkového územia Špania Dolina. Navrhovaná výstavba je riešená iba vnútri hranice pamiatkovej rezervácie **na základoch zaniknutých objektov**. Jedná sa o 2 objekty občianskej vybavenosti a 10 rodinných domov. Riešené je zlepšenie prístupových ciest ku všetkým objektom v obci, skvalitnenie peších komunikácií, záchytné parkovisko na južnom okraji obce, vybudovanie obecnej kanalizácie a ČOV, preložka všetkých vzdušných elektrických vedení v pamiatkovej rezervácii do zemných káblov, skvalitnenie a dobudovanie verejného osvetlenia, zníženie rizika záplav z príválových dažďov, zníženie emisií v zastavanom území, rozvoj rekreácie a turizmu.

Variant „**B**“ zohľadňuje požiadavky na výstavbu rekreačných rodinných domov aj mimo hranice MPR. Okrem navrhovanej výstavby 14 domov vo vnútri pamiatkovej rezervácie je riešených 21 domov mimo tejto hranice v západnej časti obce. Riešené je zlepšenie prístupových ciest ku všetkým existujúcim aj navrhovaným rodinným a rekreačným domom, peších komunikácií, vodovodnej siete, obecnej kanalizácie a ČOV, preložka všetkých vzdušných elektrických vedení do zemných káblov, skvalitnenie a dobudovanie verejného osvetlenia. Realizáciou rozvoja obce podľa variantu „**B**“ sa mierne zhorší environmentálna situácia, pretože pribudne 35 rodinných a rekreačných domov. Problémom bude zásobovanie pitnou vodou. (SoH Kap. V. Porovnanie variantov, str.18)

V rámci predloženej Správy o hodnotení **chýba uvedenie jestvujúcich prvkov ÚSES**, nachádzajúce sa na rozhraní katastra Špania Dolina a Selce, ktoré sú uvedené vo výkrese ochrany prírody krajiny a ÚSES v **platnom Doplnku č.5 ÚPN Z PRLA Špania Dolina**, ako je **hydrický biokoridor lokálneho významu – Nemčiansky potok** v priestore nad Banskými lúčkami s výskytom chránených druhov flóry (veľmi ohrozený Kruštík močiarny, ohrozený Vstavačovec májový, Ostrica Davallova, Päťprstica obyčajná, potencionálne ohrozená Ostrica žltá, v okolí ohrozená Škarda veľkoúborová pravá) zaradené v miestnom územnom systéme ekologickej stability k ekostabilizačným územiám miestneho významu.

Okresný úrad v sídle kraja vzhľadom na záujmy ochrany prírody **nesúhlasí s variantom B** a v ďalších stupňoch vypracovania ÚPN-O Špania Dolina **súhlasí s variantom A**.

8. Banskobystrický samosprávny kraj, odd. ÚP a ŽP /územného plánovania a životného prostredia/, č. 10062/2023/ODDUPZP-2, dňa 09.06.2023

Banskobystrický samosprávny kraj ako dotknutý orgán podľa §6 ods.6 a §12 ods.1 zákona o posudzovaní vplyvov na životné prostredie dáva nasledovné stanovisko:

Územný plán veľkého územného celku Banskobystrického kraja (ÚPN-VÚC BBK) bol schválený vládou Slovenskej republiky uznesením č. 394/1998 zo dňa 09.06.1998. Jeho Záväzná časť bola vyhlásená Nariadením vlády Slovenskej republiky č. 263/1998 Z.z., ktorým sa vyhlasuje záväzná časť územného plánu veľkého územného celku Banskobystrický kraj. Zmenená bola všeobecne záväznými nariadeniami BBSK č. 4/2004, č.6/2007, č.14/2010 a 27/2014.

Banskobystrický samosprávny kraj pri návrhu rozvoja obce žiada v rámci hodnotenia ÚPN-O Špania Dolina **súladi so Záväznou časťou ÚPN-VÚC Banskobystrický kraj** v znení neskorších zmien a doplnkov:

1. Rešpektovať **záväzné regulatívy** funkčného a priestorového usporiadania územia a **verejnoprospešné stavby** Záväznej časti ÚPN VÚC BBSK, ktoré majú priamu väzbu na riešenie územia obce Špania Dolina s priemetom do riešenia oboch variantov.
2. V návrhu Správy porovnať dopady jednotlivých variantov na krajinu s vyznačením konkrétnych navrhnutých rozvojových plôch s vyhodnotením ich **vplyvov na krajinný obraz a charakter pamiatkovej rezervácie** v súlade s **regulatívom 1.7.2 a 1.7.3, 3.1.7, 4.1.7.**
3. S ohľadom na budúci rozvoj rekreácie a turizmu porovnať v Správe aj predpokladané dopady rozvoja obce vo variante A a vo variante B na potrebu dobudovania environmentálnej infraštruktúry (aj v porovnaní s potrebou zabezpečenia dostatku pitnej vody a jej ochranou) v súlade s regulatívom **č. 3.19, 4.15, 7.1.17, 7.1.18.**
4. S ohľadom na navrhovanú funkciu rekreácie a cestovného ruchu v obci Špania Dolina doplniť v Správe aj vyhodnotenie rekreácie a turizmu a návrh eliminácie dopadov na neriadenu resp. neregulovanú návštevnosť obce a sezónnu záťaž obsadenosťou rekreačných domov a chalúp v súlade s regulatívami **3.5 a 3.12.**
5. V následnom dopracovaní návrhu územného plánu – jeho záväznej časti zapracovať **návrh opatrení na zabezpečenie ochrany prírodného dedičstva**, ekologickej stability, biodiverzity a ochranu súčasnej krajinnej štruktúry s dôrazom na rešpektovanie Pamiatkovej rezervácie Špania Dolina v súlade s regulatívom **5.1 a 5.12.**
6. V grafickej časti širších vzťahov ÚPN-O resp. inej grafickej prílohy dopracovať hranice chránených území z hľadiska pamiatkovej starostlivosti, ochrany vôd, ochranné pásma dopravy, technickej infraštruktúry a ochrany ložiskového územia tak, aby bolo možné vyhodnotiť ich prieniky z hľadiska možnej budúcej zástavby v obci, v jej zastavanom území aj mimo zastavané územie.

Vzhľadom na navrhovaný rozsah rozvoja riešeného územia vo variantoch A a B a vzhľadom na súčasné obmedzenie využívania vodných zdrojov podľa rozhodnutia Okresného úradu odboru starostlivosti o životné prostredie Banská Bystrica a absenciu dobudovanej environmentálnej infraštruktúry, odporúčame v návrhu územného plánu obce Špania Dolina **rozpracovať variant A.**

9. OÚ BB – OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, VH /vodné hospodárstvo/, č. OU-BB-OSZP3-2023/032505-002, dňa 21.07.2023

Okresný úrad Banská Bystrica, odbor starostlivosti o životné prostredie, ako príslušný orgán štátnej vodnej správy z hľadiska vodného hospodárstva k Správe o hodnotení vplyvov ÚPD obce Špania Dolina v zmysle §12 ods.1 zákona o EIA nasledovné stanovisko:

Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva sa určujú pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve najneskôr do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovania.

Na základe vyššie uvedeného je potrebné zo strany obce sústrediť pozornosť hlavne na realizáciu takých opatrení, ktoré zabezpečia a zvýšia ochranu povrchových a podzemných vôd:

- zabezpečiť zastabilizovanie odtokových pomerov v obci z povrchového odtoku z územia – dažďové vody prioritne zadržať vo väčšej miere v mieste kde spadnú. Pri návrhu nakladania s vodami z povrchového odtoku je potrebné prihliadať na hydrologické pomery ako aj hydrogeologické pomery (v prípade vsaku) v danej lokalite vypúšťaná
- zabezpečiť nevyhnutné vybudovanie čistiarny odpadových vôd vzhľadom na to, že v obci absentuje verejná kanalizácia a splaškové vody majú výrazne nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd

Po preštudovaní predmetnej správy k nej zaujímam nasledovné stanovisko:

K čomu resp. kakému dokumentu sa predmetná správa vyjadruje, keďže finálna podoba konceptu územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina nie je vypracovaná? Boli vypracované dva varianty riešenia (Variant A a Variant B), ale Variant B bol odmietnutý a Variant A bol vrátený spracovateľovi na prepracovanie. Podľa mne známych informácií do dnešného dňa nedošlo k prepracovaniu Variantu A. Z uvedeného vyplýva, že predmetná správa sa zaoberá dokumentami, ktoré už nie sú aktuálne. Okrem toho dňa 09.04.2021 podala obec Špania Dolina žiadosť o späťvzatie žiadosti vo veci „Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina“ v zmysle zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie v nesk. znení, ktorej bolo vyhovené.

2. V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia v podkapitole II. Charakteristika súčasného stavu ŽP v bode 7. Krajina- štruktúra typ, scenéria, stabilita, ochrana sa na strane 14 píše „*Stabilizácia hald spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaní zeminy.*“ Fenomén mohutnej Haldy (odvalu) šachty Maximilián predstavuje už niekoľko storočí dominantný prvok dotvárajúci siluetu krajiny a taktiež je dokladom histórie baníctva v regióne. halda Maximilián ale aj ostatné haldy v území vznikli vrstvením vyvezenej hlušiny z hlbinej bane. Haldy sú výsledkom niekoľko storočnej ťažby nerastných surovín (prevažne Cu rúd) a odkazujú na banícku tradíciu v oblasti. Domnievam sa že výsadbou vegetácie, či už na korune hald v ich telesách alebo na sklonených svahoch by došlo k ich pozvoľnému zániku. V texte správy nie je uvedené aká vegetácia sa má na myslí. Výsadby drevín na haldách by znamenal nie len vizuálnu závalu, ale pôsobením koreňového systému by mohlo dôjsť aj k narušeniu konzistencie a stability hald. V prípade výsadby tráv by došlo k zničeniu hald, z ktorých by sa pozvoľne stali zatravnené kopce. Uvedené konštatovanie je viditeľné v prílohe č.2 – porovnanie máp, na ktorých je vidieť postupné znižovanie sa hald vplyvom náletových drevín a solitérov. Samotná správa v kapitole **C. Komplexná charakteristika** a hodnotenie vplyvov na životné prostredie v podkapitole IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na ŽP a zdravie (zdroj: krajinnoekologický plán) v časti Opatrenia na ochranu kultúrno-historických zdrojov píše: „*zabezpečiť zachovanie haldy Maximilián ako významného krajinného prvku a navrhnúť vhodné manažmentové opatrenia- odstraňovanie náletov pionierskych drevín*“ Na základe uvedeného sa domnievam, že predmetná veta „*Stabilizácia hald spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaní zeminy*“ by mala byť zo Správy vypustená.

3. Podkapitola III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov ÚPD na ŽP a odhad ich významnosti

Bod.1, **Vplyv na obyvateľstvo** pojednáva o zvýšení ubytovacej kapacity o 10 rodinných domov. Nakoľko aj v zmysle pripomienky č.1 nie je prepracovaný Variant A, je uvedené konštatovanie o počte rodinných domov v súčasnosti neaktuálne.

Taktiež Bod 6.**Vplyvy na pôdu** konkretizuje počty rodinných domov, ktoré v súčasnosti vzhľadom k absencii prepracovaného Variantu A nie sú známe. Obdobné konštatovanie o neaktuálnosti platí aj pre Bod 7. **Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy**, konkrétne na posledný odsek bodu.

4. Podkapitola III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov ÚPD na ŽP a odhad ich významnosti

Bod.1, **Vplyv na obyvateľstvo** v poslednom odseku pojednáva o výraznom obmedzení automobilovej dopravy v zastavanom území obce. Vzhľadom na skutočnosť, že v súčasnosti nie je prepracovaný Variant A, mi z poznania miestnych pomerov (konkrétne dopravnej infraštruktúry) a uvedeného konštatovania v Správe nie je zrejmé, koho sa bude predmetné obmedzenie týkať. Preto by som chcel požiadať o vysvetlenie, koho sa bude obmedzenie týkať (či len návštevníkov obce alebo aj obyvateľov trvalo bývajúcich v obci a pod.) a v ktorom dokumente a aké opatrenia sú navrhnuté na výrazné obmedzenie automobilovej dopravy v zastavanom území obce.

5. Podkapitola V. **Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom)**, podkapitola pojednáva o Variante A, ktorý je v súčasnosti neaktuálny. V podkapitole taktiež chýba zmienka o tom, že Variant A je v súčasnosti v procese prepracovania a nebol opätovne predložený na pripomienkovanie.

STANOVISKÁ VEREJNÉHO PREROKOVANIA – K SPRÁVE O HODNOTENÍ VPLYVOV

11. **JUDr. Marek Rýs**, Špania Dolina 21, 97401 Špania Dolina

č. 0114176/2023 zo dňa **19.10.2023** (doplnené stanovisko),

Dňa 02.10.2023 bola na elektronickej tabuli obce Špania Dolina zverejnená informácia pre verejnosť k Oznámeniu o verejnom strategickom dokumente **„Správa o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina“** (ďalej len „správa“). Po preštudovaní predmetnej správy k nej zaujímam nasledovné stanovisko:

1./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia v podkapitole II. Charakteristika súčasného stavu ŽP v bode 7. Krajina- štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana, je uvedené: *„Stabilizácia háld spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaniu zeminy.“* Fenomén mohutnej Haldy (odvalu) šachty Maximilián predstavuje už niekoľko storočí dominantný prvok dotvárajúci siluetu krajiny a taktiež je dokladom histórie baníctva v regióne. Halda Maximilián ale aj ostatné haldy v území vznikli vrstvením vyvezenej hlušiny z hlbínnej bane. Haldy sú výsledkom niekoľko storočnej ťažby nerastných surovín (prevažne Cu rúd) a odkazujú na banícku tradíciu v oblasti. Domnievam sa že výsadbou vegetácie, či už na korune háld, v ich telesách alebo na sklonených svahoch by došlo k ich pozvoľnému zániku. V texte správy nie je uvedené aká vegetácia sa má na myslí. Výsadba drevín na haldách by znamenala nie len vizuálnu závalu, ale pôsobením koreňového systému by mohlo dôjsť aj k narušeniu konzistencie a stability háld. V prípade výsadby tráv by došlo k zničeniu háld, z ktorých by sa pozvoľne stali len zatravnené kopce. Predmetná veta si odporuje s navrhovanými opatreniami na ochranu kultúrno-historických zdrojov, konkrétne kapitola C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie v podkapitole IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie (zdroj: krajinnoekologický plán) v časti Opatrenia na ochranu kultúrnohistorických zdrojov je uvedené: *„zabezpečiť zachovanie haldy Maximilián ako významného krajinného prvku a navrhnúť vhodné manažmentové opatrenia- odstraňovanie náletov pionierskych drevín“* Na základe uvedeného sa domnievam, že predmetná veta *„Stabilizácia háld spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaniu zeminy“* by mala byť zo Správy vypustená.

2./ V kapitole B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia, v podkapitole II. Údaje o výstupoch v bode 6. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny) je uvedené:

„Najväčšia je halda Maximilián, ktorá dominuje severovýchodnej časti pamiatkovej rezervácie. Ostatné haldy sú zatravnené, nie je však na nich dovolená výstavba vzhľadom na nestabilné podložie“ by mala byť zo Správy vypustená.

3./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia- podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie v bode 3. Ovzdušie –stav čistoty ovzdušia je uvedené: *„Územný plán navrhuje postupné obmedzovanie používania tuhých palív a využívanie ekologicky čistých energií- slnečnej a veternej“.* V predmetnom území aj vzhľadom na charakter krajiny, limitujúce faktory (najmä chránené pohľadové uhly pamiatkovej rezervácie) nie je podľa môjho názoru možné uvažovať o využívaní veternej energie. Koncept Územného plánu sa o využívaní veternej energie taktiež nezmieňuje. Na základe vyššie uvedeného a taktiež na základe diskusie z verejného prerokovania Správy, konaného dňa 16.10.2023 na Ocú Špania

Dolina by malo byť slovo „veternej“ vypustené.

- 4./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti, v bode 8. Vplyvy na krajinu- štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny je uvedené: „*Výnimku tvorí plocha pre šesť rekreačných objektov zasahujúcich do okraja katastra Španej Doliny na severnej strane rekreačnej lokality Šachtický*“. Koncept Územného plánu však v urbanistickom bloku 9. pojednáva o deviatich rekreačných chatách. Uvedené počty je potrebné zosúladiť.
- 5./ V kapitole A. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii v bode 4. Dotknuté orgány je potrebné opraviť adresu Generálneho riaditeľstva Slovenskej správy ciest (SSC GR) a taktiež Slovenskej správy ciest – Investičnej výstavby a správy ciest Bratislava (SSC IVSC Bratislava), ktoré boli presťahované a v súčasnosti sídlia na adrese: Dúbravská cesta 1152/3, 84104 Bratislava.
- 6./ V kapitole B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole II. Údaje o výstupoch v bode 3. Odpady- celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi je uvedené: „*Na území obce sa vyskytujú dve opustené skládky bez prekrytia (nelegálne skládky)...Územný plán navrhuje ich odstránenie „ – nestačí len označenie juhozápadného okraja obce , ale je podľa môjho názoru potrebné presne identifikovať miesta ich výskytu.*
- 7./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole II. Charakteristika súčasného stavu ŽP v bode 10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská: *Hranica pamiatkovej rezervácie je vyznačená v priloženej mapke.* Nakoľko mapka nie je priložená k správe, je podľa môjho názoru potrebné buď mapku priložiť, alebo vyššie uvedenú vetu vypustiť. V tom istom bode je taktiež uvedené: „*Archeologický ústav SAV však požaduje pri akýchkoľvek zemných prácach prizývať pracovníkov SAV.*“ Z diskusie verejného prerokovania Správy , konaného dňa 16.10.2023 na Ocú Špania Dolina vyplynulo, že k zemným prácam sa neprizýva pracovník SAV ale pracovník KPÚ (Krajský pamiatkový úrad). Na základe vyššie uvedeného mám za to, že predmetná veta by mala byť zo Správy vypustená.
- 8./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti, v bode Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská, je uvedené: *Zastúpené sú sakrálné objekty (kaplnka sv. Jána Nepomuckého, rímskokatolícky kostol Premenenia Pána, murovaná zvonica, kaplnka božieho hrobu), ďalej je to fara, hostinec a pomník padlým partizánom*“. Nemám vedomosť o tom, že by sa v obci Špania Dolina nachádzala murovaná zvonica, preto navrhujem vypustenie pojmu „*murovaná zvonica*“ z hore uvedenej vety. V prípade, ak je moja znalosť predmetnej lokality nesprávna, navrhujem doplniť, kde sa predmetná zvonica nachádza.

12. Ing. Ladislav Vajcík, Špania Dolina 201, č. 0115364/2023, dňa 23.10.2023

Ako vlastník parcely reg. C, číslo 151 o výmere 2187 m² v katastrálnom území obce Špania Dolina ako aj iných pozemkov v k.ú. Špania Dolina podávam k Správe o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina, zverejnenej dňa 2.10. 2023 na Obecnom úrade Špania Dolina tieto pripomienky:

1. Bod B-1-1. Údaje o vstupoch - Pôda

Do tohto odstavca navrhujem zapracovať možnosť výstavby rodinných domov aj na

poľnohospodárskej pôde (záhrada, trvalý trávny porast) na pozemkoch – parceliach, ktorých zastavanosť plochy bude nižšia ako 30 percent plochy dotknutej parcely, pozemok musí byť zároveň v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou obce, pozemok sa musí nachádzať v lokalite, kde je možné stavbu bezproblémovo napojiť na vodovod v správe obce Špania Dolina. V tomto odstavci navrhujem zakomponovať konkrétne parcely, ktoré vyhovujú vyššie uvedeným parametrom. Okrem iných aj parcelu č. KN 151.

2. Celý obsah Správy navrhujem upraviť v zmysle vyššie uvedeného, navrhujem v Správe odstrániť počet rodinných domov 10 určených na výstavbu.

3. Zo Správy navrhujem odstrániť všetky údaje o navrhovanom rozvoji rekreačného priestoru Šachticka zasahujúceho do katastra Španej Doliny rekreačnými objektami na lesnej pôde, v lokalite, kde bol lesný kryt odstránený veternou kalamitou. Uvedený projekt je zásadne proti logike a zásadám uvedeným v Správe o hodnotení strategického dokumentu hlavne čo sa týka ochrany čistoty vôd, vodných pomerov, pôdných pomerov vplyvov na faunu, flóru a ich biotopov, vplyvov na krajinu ako celok. Územie s navrhovanými rekreačnými objektami sa nachádza v spádovej oblasti pre pitnú vodu vo vodnom systéme pre Španiu Dolinu. Navrhované rekreačné objekty oveľa viac negatívne zasiahnu do prírodného systému ako niekoľko rodinných domov v obci, pričom prospech a pozitívum pre obec je oveľa nižšia ako prísun mladých rodín do obce v prípade výstavby obmedzeného množstva rodinných domov.

4. Do Správy navrhujem zakomponovať riešenie kanalizácie odpadových vôd v obci, napriek tomu, že obec tieto činnosti zatiaľ nemá financie. Kanalizáciu je nutné zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce, aby v prípade možnosti získania finančných prostriedkov z eurofondov na tieto činnosti mohla obec jednoduchšie konať.

Odôvodnenie:

Týmto návrhom by sa dala možnosť výstavby rodinných domov v obci v ojedinelých prípadoch, aby sa obec neuzavrela, neznemožnila prísun mladých rodín, obyvateľov do obce, aby sa nezastavil ďalší rozvoj obce. Podmienku napojenia na vodovod v správe obce Špania Dolina uvádzam preto, lebo v tomto zdroji je kapacita a dostatok pitnej vody ešte pre viac rodinných domov ako je napojenie v súčasnosti a tieto stavby nebudú mať vplyv na nedostatok pitnej vody vo vodovodnej sústave v správe StVS vodárenskej spoločnosti VEOLIA. Predpokladané vplyvy na životné prostredie budú aj v tomto prípade minimálne vzhľadom na obmedzenú novú výstavbu.

13. Ing. Ivan Sedliačik, PhD., Špania Dolina 50, č.24.10.2023, 24.10.2023

Žiadam o spracovanie novej Správy o hodnotení strategického dokumentu, nakoľko predložená Správa hodnotí dokument „Územný plán obce Špania Dolina“, ktorého:

-predložená verzia nebola prerokovaná s obyvateľstvom, nie je to ani koncept ani návrh a obsahuje množstvo formálnych chýb a nedostatkov- viď zápisnica z prerokovania zo 16.10. 2023.

-orgán územného plánovania sa nevysporiadal s pripomienkami občanov par. 21(9) a par.22 (7) Stavebného zákona ani vo fáze konceptu ani vo fáze návrhu.

- dokument neobsahuje zapracované pripomienky občanov (**variant B**) konceptu územného plánu, ktoré vo výraznej miere môžu ovplyvniť hodnotenie strategického dokumentu a preto predložené hodnotenie je irelevantné

-argumenty spracovateľa o nedostatku vody na Španej Doline sú v rozpore s predloženými dátami.

Týmto podávam k Správe o hodnotení vplyvov strategického dokumentu ÚPN obce Špania Dolina na ŽP, v stanovenej lehote nasledovné pripomienky:

1. Obec Špania Dolina dňa 18. decembra 2019 ako príslušný orgán územného plánovania podľa ustanovenia §16 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, v súlade s ustanovením §21 citovaného zákona na svojom webovom sídle oznámila prerokovanie konceptu územnoplánovacej dokumentácie Územný plán obce Špania Dolina. **Koncept Územného plánu bol spracovaný vo variantnom riešení pričom išlo o variant A a B.** Dňa 31. januára 2023 som v zákonnej lehote podal k obohm variantom konceptu územného plánu obce Špania Dolina svoje pripomienky.

Od uvedeného dátumu až po dnešný deň obec Špania Dolina v súvislosti so spracovaním nového územného plánu neurobila vo vzťahu k verejnosti žiadny procesný úkon, teda nedošlo k prerokovaniu jednotlivých pripomienok. **Zo zverejnenej Správy a samotného strategického dokumentu (prílohy) ktorého sa Správa týka, jednoznačne vyplýva, že sa jedná o Správu až k NÁVRHU územného plánu obce Špania Dolina – pričom samotná Správa hodnotí strategický dokument vychádzajúci len z variantu A.** Týmto poukazujem na procesný nesúlad, keďže Okresnému úradu bola na hodnotenie predložená Správa vypracovaná zo strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina- **NÁVRH**, bez toho aby došlo k vysporiadaniu sa s podanými pripomienkami ku KONCEPTU strategického dokumentu. Predkladaná Správa ďalej hodnotí už len jeden variant. Navyše z verejného prerokovania, ktoré sa konalo dňa 16.októbra 2023 na obecnom úrade Špania Dolina jasne vyplynulo, že samotný dokument sa bude ešte meniť a teda jeho finálna podoba ako aj jeho vplyv na životné prostredie v súčasnosti nie je zrejmý.

2. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie ako napríklad záber pôdy sú nepresné, keďže v súčasnosti nepoznáme finálnu podobu strategického dokumentu.

3. V časti Voda- zásobovanie pitnou vodou predkladaná Správa uvažuje len dva hlavné zdroje na zásobovanie pitnou vodou a to verejný vodovod v správe StVS a.s. a samostatný vodovod v správe obce (bývalý vodovod Rudných baní). Jedným z hlavných limitujúcich faktorov ďalšieho rozvoja a výstavby v obci Špania Dolina je strategickým dokumentom zadefinovaný nedostatok vody. **Pritom samotná obec Špania Dolina vydala niekoľko stavebných povolení na individuálne vodné stavby spolu s povolením a odber podzemnej vody. Jedným z takýchto legálnych zdrojov je aj vodná stavba vrtná studňa umiestnená na našej parcele KN-C č.119/16.** Jedná sa o legálnu vodnú stavbu s platným povolením na odber podzemnej vody. Naopak Správa nijako neuvádza súlad s legislatívou- povolenia na odber podzemných vôd pri oboch uvádzaných vodných zdrojoch. **Je teda žiadúce, aby samotný strategický dokument, tak aj Správa uvažovala všetky legálne vodné zdroje podložené povoleniami na odber podzemných vôd v hraniciach riešeného územia.**

4. **Doprava.** Ako spoluvlastník parcely KN-E 1129/1 (resp. KN-C č.697/2) som žiadal o zakreslenie prístupových komunikácií na parcele KN-E 1129/1 (resp. KN-C č.697/2) do všetkých grafických príloh podľa geometrického plánu 31061591-44/2017 spracovaného Ing. Marekom Čillíkom, zo dňa 19.mája 2017, ktorý bol spracovaný na základe objednávky obce Špania Dolina. Taktiež som žiadal o zahrnutie uvedených komunikácií medzi miestne komunikácie medzi verejnoprospešné stavby.

Odôvodnenie: V súčasnosti už existujúce komunikácie nachádzajúce sa na parcele KN-E 1129/1 (resp. KN-C č.697/2) slúžia na dennej báze ako prístupové komunikácie pre dopravnú obsluhu viacerých existujúcich a v nedávnej dobe skolaudovaných objektov rodinných domov. **Tieto komunikácie však nie sú legálne zakreslené v katastri a tak de facto dochádza denne k vstupu a pohybu motorových vozidiel mimo existujúcich komunikácií v druhom stupni ochrany prírody.**

Z predkladaného strategického dokumentu vyplýva, že parcely KN-E 1129/1 (resp. KN-C č.697/2) a KN-E č.1217/3 (KN-C 878) nie sú zahrnuté do žiadneho urbanistického bloku a teda ich predkladaný strategický dokument nerieši.

Odôvodnenie:

Parcely KN-E 1129/1 (KN-C č.697/2) a KN-E č.1217/3 (KN-C 878) sú súčasťou urbanistického celku UB7 nakoľko nimi prechádza prístupová komunikácia k existujúcim a skolaudovaným rodinným domom. V koncepte nie sú uvedené parcely zahrnuté do žiadneho urbanistického bloku. Parcely KN-E 1129/1 (KN-C č.697/2) a KN-E č.1217/3 (KN-C 878) žiadam zahrnúť do urbanistického bloku UB7.

15. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, č.KPUBB-2023/18993-2/81607/MAR, dňa 23.10.2023

Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica (KPÚ BB) prijal dňa 02.10.2023 verejné oznámenie obce Špania Dolina č.125/2023 zo dňa 29.09.2023 o prerokovaní strategického dokumentu „*Správa o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina*“ a pozvánku na verejné prerokovanie, ktoré sa uskutočnilo dňa 16.10.2023 o 14,00 hod. v budove Obecného úradu v Španej Doline.

KPÚ Banská Bystrica prijal dňa 01.06.2023 oznámenie Okresného úradu Banská Bystrica, odboru starostlivosti o životné prostredie, oddelenie ochrany prírody a vybraných zložiek životného prostredia, so sídlom Nám. Ľudovíta štúra č.1, 97405 Banská Bystrica- žiadosť č. OU-BB-OSZP3/001796-033 zo dňa 01.06.2023, vybavovala Mgr. Brozmanová, následne KPÚ Banská Bystrica vydal:

záväzné stanovisko č. KPUBB-2023/10258-5/49265/Mar zo dňa 20.06.2023 k predloženej

„Správa o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina na životné prostredie“, ktorú predložila Obec Špania Dolina, v zastúpení starostky obce Mgr. Martiny Wilhelmerovej, so spoluriešiteľom Ing.arch. Antonom Supukom, autorizovaným architektom SKA, správa má rozsah 28 strán, bola vypracovaná k dátumu 25.04.2023.

KPÚ Banská Bystrica na konaní dňa 16.10.2023 poskytol p. starostke M Wilhelmerovej kópiu záväzného stanoviska č. KPUBB-2023/10258-5/49265/Mar zo dňa 20.06.2023.

KPÚ Banská Bystrica v predmetnom záväznom stanovisku uviedol nesprávne uvádzaný text a požadoval nahradiť text v zmysle stanoviska č. č. KPUBB-2020/2953-2/8278/Flo,Fra zo dňa 31.1.2020 (ku konceptu ÚPN obce) a zo stanoviska č.KPUBB-2023/9620-3/40206/Mar, Fra zo dňa 23.05.2023 (k ÚPN obce – Zmeny a doplnky č.7) a v nich uvedené PODKLADY i s mapami, PODMIENKY a REGULATÍVY, ktoré sú platné i pre ďalšie spracovanie ÚPN obce.

V odôvodnení predmetného záväzného stanoviska KPÚ BB v bode B/ uviedol časový sled záväzných dokumentov a v bode C/ so záverom – citujeme:

V riešenom území sa nachádza **pamiatkové územie** vyhlásené v zmysle pamiatkového zákona za Pamiatkovú rezerváciu Špania Dolina, ktoré majú spracované Zásady ochrany. V katastrálnom území obce Špania Dolina sú situované národné kultúrne pamiatky (NLP) zapísané v ÚZPF, evidované archeologické nálezy a náleziská a objekty so zachovanou pamiatkovou hodnotou. Kvôli zachovaniu pamiatkových hodnôt v území je potrebné chrániť zachovanú urbanistickú štruktúru pôvodných obcí, ako aj typ zástavby a jej architektonické riešenie špecifické pre tento región, nevnašať do územia cudzie prvky a prvky mestského osídlenia ale v zmysle regulatívov nadradenej ÚPD (regulatívy 1.7.2., 5.8, 5.12, a 5.13), ktorou je ÚPN- VÚC Banskobystrický kraj v znení všetkých zmien a doplnkov, zachovať jestvujúce hodnoty územia a **ním prispôbovať aj novú zástavbu.**

ÚPN obce Špania Dolina – Návrh je z roku 1984 a Doplnky č. 1 až 6 z rokov 1989 až do roku 2007, a Konceptia z roku 2019 neobsahuje regulatívy z hľadiska ochrany pamiatkového fondu v zmysle pamiatkového zákona č. 49/2002 v znení neskorších predpisov – NOVELY PAMIATKOVÉHO ZÁKONA roku 2014, chybne je uvádzané pamiatkové územie (nie pamiatková rezervácia Šp. Dolina) jej meno: „*Pamiatková rezervácia Špania Dolina*“, či jeho ochranné pásmo, odborné pojmy, chýba spresnenie a podmienky z hľadiska pamiatkovej ochrany, podmienky pre PR, pre NKP, pre archeologické nálezy a náleziská, chýbajú regulatívy –podmienky pre stavebnú a hospodársku činnosť v území mimo PR, chýba §27 ods. 2 o bezprostrednom území 10m okolo NKP, **Zásady pamiatkovej ochrany** (z roku 1996 bol už zastaraný doplnok pod názvom: „*Zásady pamiatkovej starostlivosti*“), boli **aktualizované „Zásady pamiatkovej ochrany v roku 2013- chybou je, že nie sú „premietnuté- zapracované“** v ÚPN. Vyjadrenia sú i od AÚ SAV v Nitre z roku 2006 vo vzťahu k pamiatkovému zákonu, ale kompetencie boli v rámci novelizácie pamiatkového zákona zmenené- prešli na Krajské pamiatkové úrady, ktorý rozhoduje o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum a § 37 pamiatkového zákona bol zrušený.

Vzhľadom na to, že predložená ÚPD –Koncept (2019) a ZaD č.7 (2023) i ostatné ZaD č.1 až 6 ÚPN (od roku 1984 až po rok 2007) v území sú zastarané a prekonané **KPÚ Banská Bystrica požaduje aktualizáciu ÚPN obce Špania Dolina pre celé katastrálne územie.**

Na verejnom prerokovaní dňa 16.10.2023 boli i občanmi nastolené problémové okruhy v území, preto **ak obec Špania Dolina sumarizáciu podnetov a požiadaviek predloží KPÚ Banská Bystrica, ten následne v zmysle pamiatkového zákona spracuje aktualizáciu PODKLADOV i s mapami, PODMIENKY a REGULATÍVY pre celé územie riešenia územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina.**

16. Objasnenie pripomienok Obec Špania Dolina starostka obce Mgr. Martina Wilhelmerová
a spracovateľ územného plánu, OcUSD-027/2024, 19.02.2024

K pripomienkam Ing. Baláža Branislava:

Správa o hodnotení strategického dokumentu hodnotí koncept riešenia spracovaný vo variantoch A a B. Vzhľadom na petíciu občanov Španej Doliny a obmedzeným zdrojom pitnej vody sa správa venuje viac variantu A, vzhľadom na skutočnosť, že tento variant je pre spracovanie návrhu územného reálny.

K bodu č.1:

Pripomienky zo dňa 31.januára 2023 budú zohľadnené v návrhu územného plánu, ktorého pracovná verzia je už spracovaná a bola pre informáciu zaslaná aj Mgr. Brozmanovej

K bodu č.2:

Zábery pôdy budú spresnené v návrhu územného plánu

K bodu č.3:

Dňa 13. februára 2024 počas osobnej návštevy spracovateľa na Obecnom úrade v Španej Doline boli zo strany starostky poskytnuté podklady o povoleniach odberu pitnej vody aj z malých zdrojov (vrtaných studní) , ktoré budú premietnuté do návrhu územného plánu.

K bodu č.4:

Prístupové komunikácie na uvedených parcelách budú premietnuté do návrhu územného plánu.

K pripomienkam JUDr. Mareka Rýsa:

K bodu č.1:

Stabilizácia hald – veta „Stabilizácia hald spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaniu zeminy“ bude z textovej správy vypustená.

K bodu č.2:

Veta „Ostatné haldy sú zatrávnené, nie je však na nich dovoľená výstavba vzhľadom na nestabilné podložie“ bude z textovej správy vypustená

K bodu č.3:

Slovo „veternej“ bude z textovej časti vypustené.

K bodu č.4:

Pre rozvojové plochy v lokalite Šachtičky je v súčasnosti spracovávaná nová EIA. Pre výstavbu skupiny rekreačných chát na okraji katastrálneho územia Španej doliny vydá obec Špania Dolina negatívne stanovisko, vzhľadom na sklon terénu smerom západným, kde je navrhovaný zdroj pitnej vody pre obec a výstavbou skupiny rekreačných chát by dochádzalo k jeho kontaminácii.

K bodu č.5:

Pripomienka bude akceptovaná.

K bodu č.6:

Lokalizácia opustených skládok bude spresnená, napriek tomu, že územný plán nerieši plochy na úrovni parciel. To je predmetom územných projektov.

K bodu č.7:

Prizývanie pracovníkov bude dohodnuté pri osobnom rokovaní s Krajským pamiatkovým úradom.

K bodu č.8:

Murovaná zvonica bola v pôvodnom zozname sakrálnych objektov ako samostatný objekt. Zvonica je existujúci objekt, ale v aktuálnom zozname je súčasťou areálu kostola a nie je už vyčlenená samostatne.

K pripomienkam Ing. Ladislava Vajcíka:

Pripomienky v bodoch č.1 a 2 nebudú akceptované, vzhľadom k tomu, že sú v rozpore s petíciou občanov, v ktorej požadujú maximálne obmedziť novú výstavbu v obci, aby sa zo Španej Doliny nestali druhé Donovaly.

K bodu č.3:

Obec v rámci spracovávanej EIA na rekreačné stredisko Šachtičky vydá nesúhlasné stanovisko k výstavbe rekreačných chát na území v časti katastrálneho územia Španej Doliny so sklonom smerom do obce.

K bodu č.4:

Kanalizácia a čistiareň odpadových vôd je v koncepte územného plánu riešená, zapracovaný je aj projekt kanalizácie a pripomienka je bezpredmetná.

K pripomienkam Ing. Ivana Sedlička:

Pripomienky sú bezpredmetné. Koncept bol prerokovaný, boli vyhodnotené pripomienky a sú zapracované už v pracovnej verzii návrhu územného plánu. Nie je žiadny dôvod spracovávať novú správu o hodnotení.

K pripomienkam Krajského pamiatkového úradu:

Územný plán obce Špania Dolina je spracovávaný od roku 2012. Koncept riešenia bol spracovaný v roku 2019. Okresný úrad odbor starostlivosti o ŽP držal koncept vyše roka na odbore- tím bol prekročený termín do ktorého musela obec finančné prostriedky z eurofondov, ktoré mala na spracovanie územného plánu pridelené vyčerpať a z toho dôvodu ich musela vrátiť.

Je pochopiteľné, že vzhľadom na päťročný odstup od spracovania konceptu, sú niektoré údaje zastaralé. V návrhu budú však aktualizované.

Objasnenie pripomienok bolo spracované v spolupráci so spracovateľom územného plánu a spracovateľa Správy o hodnotení.

3.2 Verejné prerokovanie

Obec Špania Dolina oznámila prerokúvanie Správy o hodnotení strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina, ako obstarávateľ podľa § 11 zákona č. 24/2006 Zb. v znení neskorších predpisov. Správa a návrh strategického dokumentu boli vystavené na Obecnom úrade v Španej Doline na verejné nahliadnutie po dobu od 2. októbra 2023 do 23. októbra 2023, v tejto lehote bolo možné robiť z nich výpisy, odpisy alebo na vlastné náklady zhotoviť kópie. Do Návrhu bolo možné tiež nahliadnuť na webovej stránke www.spaniadolina.sk www.enviroportal.sk/sk/eia/detail/oznamenie-o-strategickom-dokumente-uzemny-plan-obce-spania-dolina.

Verejné prerokovanie Správy sa uskutočnilo dňa 16. októbra 2023 o 14:00 hod. v budove Obecného úradu Špania Dolina. Verejnosť bola oprávnená podať písomné pripomienky k Správe na Okresný úrad Banská Bystrica, Odbor starostlivosti o životné prostredie, Nám. Ľ. Štúra 1. 974 05 Banská Bystrica do 21 dní odo dňa oznámenia, to znamená do 23. októbra 2023. Oznámenie bolo zverejnené dňa 02.10.2023 a zvesené dňa 25. 10. 2023. Verejné prerokovanie uviedla pani starostka Mgr. Martina Wilhermerová Spracovateľ dokumentácie podal informácie k Územnému plánu a k Správe o hodnotení –EIA/SEA hodnotením pre strategický dokument plán obce Špania Dolina. K Správe o hodnotení zaznelo niekoľko stanovísk obyvateľov obce. Spracovatelia vysvetlili nejasnosti, najmä dopracovanie predloženého strategického dokumentu na základe predchádzajúcich stanovísk. Na záver bolo dohodnuté, že do 23.10.2023 verejnosť pošle pripomienky k Správe o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina..

3.3 Konzultácie

Obstarávateľ Obec Špania Dolina zverejnil na svojej webovej stránke a na úradnej tabuli informáciu o možnosti konzultácie, nahliadnutia do strategického dokumentu a o sprístupnení Správy o hodnotení a súvisiacej dokumentácie na webovej stránke MŽP SR.

K vypracovaniu Odborného posudku sa uskutočnila konzultácia spracovateľky Odborného posudku na Odbore starostlivosti o životné prostredie Okresného úradu v Banskej Bystrici, za účelom doplnenia podkladov k hodnotenému strategickému dokumentu ÚPN-O Špania Dolina.

3.4 Vyhodnotenie pripomienok dotknutých orgánov a verejnosti

K Správe o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina bolo pred verejným prerokovaním Správy doručených celkom 10 stanovísk, z toho 9 stanovísk dotknutých orgánov a 1 stanovisko dotknutej verejnosti:

1. OÚBB-MV SR, odbor krízového riadenia, č. OU-BB-OKR1-2023/031839-002, Dňa 05.06.2023
2. Reg. úrad verej. zdravotníctva v Ban. Bystrici, č. RUVZBB/OHŽPaZ/1797/2023, dňa 08.06.2023
3. OÚ BB –OSŽP, odd. OPaVZ ŽP- **OO**/ ovzdušia/ č. OU-BB-OSZP3-2023/031908-003, dňa 08.06.2023
4. OÚ BB –OSŽP, **OH**/ odpad. hospodárstvo/, č. OU-BB-OSZP3-2023/032606-002, dňa 09.06.2023
5. OÚ BB, **OCDaPK** /odb. cest. dopr. a poz. kom./ č. OU-BB-OCDPK-2023/031891-002, 14.06.2023
6. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, č.KPUBB-2023/10258-5/49265/MAR, dňa 20.06.2023
7. OÚ BB –OSŽP, odd. ochr. prír. a vybr. zlož. ŽP **kraja**, č. OU-BB-OSZP1-2023/031768-004, 06.07. 23
8. Banskobystrický samosprávny kraj, odd. ÚPa ŽP, č. 10062/2023/ODDUPZP-2, dňa 09.06.2023
9. OÚ BB –OSŽP, odd. OPVZ ŽP, **VH**, č. OU-BB-OSZP3-2023/032505-002, dňa 21.07.2023
10. JUDr. Marek Rýs, Špania Dolina 21, 97401 Špania Dolina, č. 1076396/2023 zo dňa 28.6.2023

Po verejnom prerokovaní Správy o hodnotení, konanom dňa 16. októbra 2023 na Obecnom úrade v Španej Doline, na základe dohody zúčastnených 4 obyvatelia obce Špania Dolina a dotknutý orgán KPÚ Banská Bystrica využili možnosť a poslali stanoviská k Správe o hodnotení strategického dokumentu na príslušný orgán v dohodnutom termíne:

11. Ing. Baláž Branislav, Gaštanová 8, Banská Bystrica, č. 0115/2023, dňa 23.10.2023
12. JUDr. Marek Rýs, Špania Dolina 21, 97401 Špania Dolina č. 0114176/2023, dňa 19.10.2023
(doplnené predchádzajúce stanovisko)
13. Ing. Ladislav Vajcík, Špania Dolina 201, č. 0115364/2023, dňa 23.10.2023
14. Ing. Ivan Sedliačik, PhD., Špania Dolina 50, č.24.10.2023, 24.10.2023
15. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, č.KPUBB-2023/18993-2/81607/MAR, dňa 23.10.2023

Vzhľadom na obsah stanovísk občanov príslušný orgán Okresný úrad Odbor starostlivosti o životné prostredie, požiadal listom č. OU-BB-OSZP3-2024/001248-054 obstarávateľa obec Špania Dolina o objasnenie stanovísk. Objasnenie stanovísk zaslal obstarávateľ obec Špania Dolina dňa 19.02.2024 listom č. OcUSD-027/2024, v ktorom sú vysvetlené možnosti zapracovania pripomienok do návrhu ÚPN-O Špania Dolina. Objasnenie pripomienok vyžiadané Okresným úradom bolo vypracované obstarávateľom spolu so spracovateľom dokumentácie:

16. Obec Špania Dolina starostka obce Mgr. Martina Wilhelmerová a spracovateľ územného plánu, Objasnenie pripomienok , OcUSD-027/2024, 19.02.2024

Vyhodnotenie pripomienok:

K Správe o hodnotení strategického dokumentu ÚPN-O Špania Dolina bolo doručených celkom 16 stanovísk, z toho 10 stanovísk dotknutých orgánov, 5 stanovísk dotknutej verejnosti a 1 stanovisko dotknutej obce, obstarávateľa.

Z doručených 16 stanovísk boli 3 stanoviská súhlasné bez pripomienok, 12 súhlasných s požiadavkami a pripomienkam. V doručených stanoviskách bolo prednesených celkom 44 požiadaviek. Stanovisko obstarávateľa obsahovalo súbor stanovísk došlých po verejnom prerokovaní Správy o hodnotení a ich vyhodnotenie včítane posúdenia spracovateľa o možnosti ich akceptácie v strategickom dokumente.

PRIPOMIENKY K SOH

	DOTKNUTÝ SUBJEKT	súhlas bez pripomienok	súhlas s Požiadavkami k SoH, k UPN	počet požiadaviek	podpora Variantu
1.	1. OÚBB-MV SR, odbor krízového riadenia,	súhlas bez pripomienok	-	0	-
2.	Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici	súhlas bez pripomienok	-	0	-
3.	OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP- OO	-	súhlas + 1 požiadavka týkajúca sa čistoty ovzdušia	1	-
4.	OÚ BB –OSŽP, OH	súhlas bez pripomienok	-	0	-
5.	OÚ BB, OCDaPK	-	súhlas + 1 požiadavka týkajúca sa chybného označenia cesty	1	-
6.	Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica	-	súhlas + 7 požiadaviek týkajúcich sa aktualizácie ochrany pamiatok	7	
7.	OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja	-	súhlas + 1 požiadavka týkajúca sa hydrický biokoridor lokálneho významu –Nemčiansky potok	1	A
8.	Banskobystrický samosprávny kraj, odd. ÚPa ŽP	-	súhlas + 6 požiadaviek , 3 týkajúce sa záv. časti ÚPN-VÚC BB kraja, ochrany prírody a hraníc chránených území 3 požiadavky na nové vyhodnotenie v Správe o hodnotení, dopad na krajinu, na environmentálnu infraštruktúru, vyhodnotenie záťaže návštevnosťou CR	6	A
9.	OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, VH	-	súhlas + 2 požiadavky týkajúce sa zadržania vody v území a ČOV	2	-
10.	JUDr. Marek Rýs, Špania Dolina	-	súhlas + 5 požiadaviek, týkajúce sa dopracovania variantov na návrh, výsadby vegetácie na haldách, úvahy o počte RD v súvislosti s absenciou prepracovaného variantu A, úvaha o obmedzení dopravy, úvaha k variantu A a dopracovaní návrhu	5	
11.	Ing. L. Vajčík, Špania Dolina	-	súhlas + 4 požiadavky, týkajúce sa otázky vysporiadania sa s pripomienkami ku KONCEPTU, úvahy o aktuálnej podobe ÚPN,	4	
12.	Ing. Ivan Sedláčik, PhD., Špania Dolina	-	súhlas + 6 požiadaviek, ohľadom vypracovania novej Správy o hodnotení, úvahy o neprerokovaní s odkazom na prerokovanie, ohľadom vysporiadania sa s pripomienkami občanov, chýbajúci variant B v hodnotení, nesúhlas s tvrdením o nedostatku vody	5	B
13.	JUDr. Marek Rýs	-	súhlas + 8 požiadaviek týkajúce sa stabilizácie haldy zeleňou, ohľadom zákazu výstavby na haldách, využívania ekologicky čistých energií- slnenej a veternej, o počte rekreačných domov na Šachtičke, oprava adresy GR SSC, o upresnení skládok odpadu, o nepriloženej mapke PR, o zmene prizývania SAV k zemným prácam, o murovanej zvonici	8	
14.	Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica	-	súhlas + požiadavky už uvedené v stanovisku č.6	0	
15.	Ing. Baláž Branislav	-	súhlas + 4 požiadavky ohľadom prebiehajúcich zmien strategického dokumentu, úvahy o presnosti hodnotenia vplyvov na pôdu a vodu-	4	

			individuálne vodné stavby- studne, keďže nie je známa finálna podoba návrhu, absencie prerokovania pripomienok ku konceptu, žiada zahrnúť parcely RD do urbanistického bloku UB7		
16.	Objasnenie pripomienok k SOH	-	súhlas + objasnenie požiadaviek č. 9-15	0	
1-16		3 súhlasné stanoviská bez pripomienok	12 súhlasných s požiadavkou a 1 objasňujúce stanovisko	44 požiadaviek	

Všetky stanoviská doručené k Správe o hodnotení strategického dokumentu ÚPN obce Špania Dolina sú rešpektované, pričom jednotlivé požiadavky došlých stanovísk boli posúdené z hľadiska ich relevantnosti nasledovne:

Požiadavky k SoH, ktoré boli súčasťou procesu objasňovania (stanoviská č. 11-15) sú riešené v rámci etapy dopracovania výsledného Návrhu ÚPN-O Špania Dolina, v súlade s listom obstarávateľa- obce Špania Dolina „Objasnenie pripomienok“, č. OcUSD-027/2024, 19.02.2024. Objasnenie pripomienok obsahuje závery k jednotlivým bodom stanovísk s určením ktoré body sú relevantné a budú dopracované do konečného návrhu ÚPN-O Špania Dolina. Objasnenie po podrobnom preskúmaní a vyhodnotení možnosti zapracovania požiadaviek a pripomienok podrobne vyhodnotil obstarávateľ Obec Špania Dolina a spracovateľ územného plánu.

Jedná sa o požiadavky týkajúce sa menších opráv textovej časti ÚPN-O Špania Dolina. , V rámci objasnenia boli obavy stanovísk súvisiace so zapracovaním variantu A do návrhu, nejasných predstáv ohľadom záberov pôdy, zásobovania pitnou vodou, .vysvetlené protichodné tvrdenia (chrániť alebo zazeleniť haldu) spracovateľom ÚPN-O prisľúbené na odstránenie. Zazneli i požiadavky väčšieho rozvoja bývania, prevažujúci názor obce vyslovený v petícii občanov však bol opačný- požadujúci minimálny rozvoj bývania.

Tie požiadavky, ktoré požadovali úpravu a doplnenie Správy o hodnotení, neboli akceptované, vzhľadom k tomu, že proces posudzovania nedovoľuje dopracovanie Správy po jej zverejnení.

Jedná sa o požiadavky týkajúce sa nové vyhodnotenie v Správe o hodnotení už po jej prerokovaní, s požiadavkou hodnotenia dopadu variantu A a B na krajinu, na environmentálnu infraštruktúru a vyhodnotenie záťaže návštevnosťou CR.

Požiadavky oprávnené, týkajúce sa strategického dokumentu sú premietnuté týmto Odborným posudkom do Opatrení, ktoré budú zapracované do Návrhu Územného plánu obce Špania Dolina prevažne do jeho Záväznej časti. Jedná sa o Opatrenia z oblasti ochrany pamiatok, ochrany prírody a úpravy strategického dokumentu.

Tab. 2 Vyhodnotenie požiadaviek dotknutých subjektov k Správe o hodnotení ÚPN-O Š. Dolina

DOTKNUTÝ SUBJEKT	POŽIADAVKY PRIPOMIENOK K SPRÁVE O HODNOTENÍ	objasnenie pripomienok	PLNENIE v návrhu ÚPN-O /OPATRENIE/
1. OÚBB-MV SR, odbor krízového riadenia,	súhlas bez pripomienok	--	
Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici	súhlas bez pripomienok	---	
OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody	súhlas za podmienky, že navrhnuté ciele, ktoré majú vplyv na kvalitu ovzdušia budú realizované v súlade s ustanoveniami zákona č. 137/2010 Z.z. o ovzduší, v znení neskorších	---	podmienka je splnená, do Opatrení

a vybraných zložiek ŽP- OO	predpisov, nakoľko vykurovanie a príprava TUV je v predmetnom území riešené aj na báze tuhého paliva.		
OÚ BB –OSŽP, OH	súhlas bez pripomienok	---	
OÚ BB, OCDaPK	súhlas s upozornením na chybu	---	chybne uvedená cesta č. 2418 do Opatrení
Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica	súhlas s požiadavkami -Konceptia (koncept?) z roku 2019: •neobsahuje regulatívy z hľadiska ochrany pamiatkového fondu •chybne je uvádzané pamiatkové územie „Pamiatková rezervácia Špania Dolina“, či jeho ochranné pásmo, odborné pojmy, •chýba spresnenie a podmienky z hľadiska pamiatkovej ochrany , podmienky pre PR, pre NKP, pre archeologické nálezy a náleziská, • chýbajú regulatívy- podmienky pre stav. a hosp. činnosť v území mimo PR, •chýba §27 ods.2 o bezprostrednom území 10 m okolo NKP (?) • z roku 1996 „Zásady pamiatkovej starostlivosti“, boli aktualizované zásady ochrany v roku 2013- nie sú premietnuté – zapracované v ÚPN • kompetencie boli v rámci novelizácie pam. zákona zmenené – prešli na krajské pamiatkové úrady, ktorý rozhoduje o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum a § 37 pamiatkového zákona bol zrušený (?). Vzhľadom na to, že predložená ÚPD – Koncept (2019) i ZaD č.7 (2023) i ostatné ZaD č.1 až 6 ÚPN (od roku 1984 až po rok 2007) v území sú zastarané a prekonané, KPÚ Banská Bystrica p o Ź a d u j e a k t u a l i z a c i u ÚPN obce Špania Dolina pre celé katastrálne územie.	V zmysle objasnenia k stanovisku č. 14 (KPÚ BB) v návrhu budú požadované údaje aktualizované. Aktualizácia je premietnutá aj do Opatrení	doplnené. v ÚPN-O na str. 74 v kap C 5.1 ZÁSADY A REGULATÍVY ZACHOVANIA KULTÚRNO HISTORICKÝCH HODNÔT + doplnené do Opatrení
OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja	V predloženej Správe o hodnotení chýba uvedenie jestvujúcich prvkov ÚSES, nachádzajúce sa na rozhraní katastra Špania Dolina a Selce, ktoré sú uvedené vo výkrese ochrany prírody krajiny a ÚSES v platnom Doplnku č.5 ÚPN Z PRLA Špania Dolina, ako je hydrický biokoridor lokálneho významu –Nemčiansky potok v priestore nad Banskými lúčkami s výskytom chránených druhov flóry (veľmi ohrozený Krušík močiarny, ohrozený Vstavačovec májový, Ostrica Davallova, Päťprstica obyčajná, potencionálne ohrozená Ostrica žltá, v okolí ohrozená Škarda veľkoubořová pravá) zaradené v miestnom územnom systéme ekologickej stability k ekostabilizačným územiam miestneho významu. Okresný úrad v sídle kraja vzhľadom na záujmy ochrany prírody nesúhlasí s variantom B a v ďalších stupňoch vypracovania ÚPN-O Špania Dolina súhlasí s variantom A.	---	podmienka je premietnutá do Opatrení
Banskobystrický samosprávny kraj, odd. ÚPa ŽP	Banskobystrický samosprávny kraj pri návrhu rozvoja obce žiada v rámci hodnotenia ÚPN-O Špania Dolina súlad so Závaznou časťou ÚPN-VÚC Banskobystrický kraj v znení neskorších zmien a doplnkov: 1. Rešpektovať záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia a verejnoprospešné stavby Závaznej časti ÚPN VÚC BBSK, ktoré majú priamu väzbu na riešené územie obce Špania Dolina s priemetom do riešenia oboch variantov. 2. V návrhu <u>Správy porovnať</u> dopady jednotlivých variantov na krajinu s vyznačením konkrétnych navrhnutých rozvojových plôch s vyhodnotením ich vplyvov na krajinný obraz a charakter pamiatkovej rezervácie v súlade s regulatívom 1.7.2 a 1.7.3, 3.1.7, 4.1.7. (3. S ohľadom na budúci rozvoj rekreácie a turizmu porovnať v Správe aj predpokladané dopady rozvoja obce vo variante A a vo variante B na potrebu dobudovania environmentálnej infraštruktúry (aj v porovnaní s potrebou zabezpečenia dostatku pitnej vody a jej ochranou) v súlade s regulatívom č. 3.19, 4.15, 7.1.17, 7.1.18. 4. S ohľadom na navrhovanú funkciu rekreácie a cestovného ruchu v obci Špania Dolina doplniť v Správe aj vyhodnotenie rekreácie a turizmu a návrh eliminácie dopadov na neriedenú	- -- pre uplatnenie požiadavky bolo potrebné postupovať podľa zákona 24/2006 a uplatniť uvedenú požiadavku v stanovisku k Oznámeniu a v stanovisku k Rozsahu, nakoľko Správa je ukončená) výber variantu A so zabezpečením vody	Do Opatrení: Rešpektovať záväzné regulatívy funkčného a priestorového usporiadania územia a verejnoprospešné stavby Závaznej časti ÚPN VÚC BBSK, ktoré majú priamu väzbu na riešené územie obce Špania Dolina

	resp. neregulovanú návštevnosť obce a sezónnu záťaž obsadenosťou rekreačných domov a chalúp v súlade s regulatívami 3.5 a 3.12. 5. V následnom dopracovaní návrhu územného plánu – jeho záväznej časti zapracovať návrh opatrení na zabezpečenie ochrany prírodného dedičstva, ekologickej stability, biodiverzity a ochranu súčasnej krajinskej štruktúry s dôrazom na rešpektovanie Pamiatkovej rezervácie Špania Dolina v súlade s regulatívom 5.1 a 5.12. 6. V grafickej časti širších vzťahov ÚPN-O resp. inej grafickej prílohy Správy dopracovať hranice chránených území z hľadiska pamiatkovej starostlivosti, ochrany vôd, ochranné pásma dopravy, technickej infraštruktúry a ochrany ložiskového územia tak, aby bolo možné vyhodnotiť ich prieniky z hľadiska novej budúcej zástavby v obci, v jej zastavanom území aj mimo zastavané územie. Vzhľadom na navrhovaný rozsah rozvoja riešeného územia vo variantoch A a B a vzhľadom na súčasné obmedzenie využívania vodných zdrojov podľa rozhodnutia Okresného úradu odboru starostlivosti o životné prostredie Banská Bystrica a absenciu dobudovanej environmentálnej infraštruktúry, odporúčame v návrhu územného plánu obce Špania Dolina rozpracovať variant A.	výber variantu A menej zaťažujúci je doplnené v C8	doplnené do opatrení do opatrení: grafickej časti širších vzťahov ÚPN-O resp. inej grafickej prílohy Správy dopracovať hranice chránených území z hľadiska pamiatkovej starostlivosti, ochrany vôd, ochranné pásma dopravy, technickej infraštruktúry a ochrany ložiskového územia odporučený variant A na dopracovanie
OÚ BB – OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, VH	Z hľadiska požiadaviek súčasnej európskej legislatívy, ako aj legislatívy SR v oblasti vodného hospodárstva sa určujú pre útvary povrchovej vody a útvary podzemnej vody environmentálne ciele. Hlavným environmentálnym cieľom je dosiahnutie dobrého stavu vôd v spoločenstve najneskôr do roku 2027 a zabránenie jeho zhoršovania. Na základe vyššie uvedeného je potrebné zo strany obce sústrediť pozornosť hlavne na realizáciu takých opatrení, ktoré zabezpečia a zvýšia ochranu povrchových a podzemných vôd: - zabezpečiť zastabilizovanie odtokových pomerov v obci z povrchového odtoku z územia – dažďové vody prioritne zadržať vo väčšej miere v mieste kde spadnú. Pri návrhu nakladania s vodami z povrchového odtoku je potrebné prihliadať na hydrologické pomery ako aj hydrogeologické pomery (v prípade vsaku) v danej lokalite vypúšťaná - zabezpečiť nevyhnutné vybudovanie čistiarne odpadových vôd vzhľadom na to, že v obci absentuje verejná kanalizácia a splaškové vody majú výrazne nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd	v smernej časti str. 44 kap B.12.2 UPN uvádza: Navrhujeme opätovné využívanie dažďových vôd zo striech a spevnených plôch zadržaním v území akumuláciou do podzemných nádrží na pozemkoch a následne ju využívať. v smernej časti uvádza ÚPN str.59 kap B.13.9: ▪ Zabezpečiť a podporovať zvyšovanie podielu vegetácie pre zadržiavanie a infiltráciu dažďových vôd v sídlach je v záväznej časti ÚPN ako verejnoprospešná stavba	do opatrení : zabezpečiť zastabilizovanie odtokových pomerov v obci z povrchového odtoku z územia – dažďové vody prioritne zadržať vo väčšej miere v mieste kde spadnú. Pri návrhu nakladania s vodami z povrchového odtoku je potrebné prihliadať na hydrologické pomery ako aj hydrogeologické pomery (v prípade vsaku) v danej lokalite vypúšťaná - zabezpečiť nevyhnutné vybudovanie čistiarne odpadových vôd vzhľadom na to, že v obci absentuje verejná kanalizácia a splaškové vody majú výrazne nepriaznivý vplyv na kvalitu povrchových a podzemných vôd - vybrané opatrenia do záväznej časti z kap. B.1.13 do VPS doplniť stavby environmentálne na zadržanie dažďových vôd, ochrany klímy, protierózne úpravy...
JUDr. Marek Rýs, Špania Dolina	Po preštudovaní predmetnej správy k nej zaujímam nasledovné stanovisko: K čomu resp. k akému dokumentu sa predmetná správa vyjadruje, keďže finálna podoba konceptu územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina nie je vypracovaná? Boli vypracované dva varianty riešenia (Variant A a Variant B), ale Variant B bol odmietnutý a Variant A bol vrátený spracovateľovi na prepracovanie. Podľa mne známych informácií do dnešného dňa nedošlo k prepracovaniu Variantu A. Z uvedeného vyplýva, že predmetná správa sa zaoberá dokumentami, ktoré už nie sú aktuálne. Okrem toho dňa 09.04.2021 podala obec Špania Dolina žiadosť o späťvzatie žiadosti vo veci „Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina“ v zmysle zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na	---	je riešené v nasledujúcom doplnenom stanovisku č.13

	životné prostredie v nesl. znení, ktorej bolo vyhovene. 2. V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia v podkapitole II. Charakteristika súčasného stavu ŽP v bode 7. Krajina- štruktúra typ, scenéria, stabilita, ochrana sa na strane 14 píše „Stabilizácia hald spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaniu zeminy.“ Fenomén mohutnej Haldy (odvalu) šachty Maximilián predstavuje už niekoľko storočí dominantný prvok dotvárajúci siluetu krajiny a taktiež je dokladom histórie baníctva v regióne. halda Maximilián ale aj ostatné haldy v území vznikli vrstvením vyvezenej hlušiny z hlbínnej bane. Haldy sú výsledkom niekoľko storočnej ťažby nerastných surovín (prevažne Cu rúd) a odkazujú na banícku tradíciu v oblasti. Domnievam sa že výsadbou vegetácie, či už na korune hald v ich telesách alebo na sklonených svahoch by došlo k ich pozvoľnému zániku. V texte správy nie je uvedené aká vegetácia sa má na mysli. Výsadby drevín na haldách by znamenal nie len vizuálnu závalu, ale pôsobením koreňového systému by mohlo dôjsť aj k narušeniu konzistencie a stability hald. V prípade výsadby tráv by došlo k zničeniu hald, z ktorých by sa pozvoľne stali zatravnené kopce. Uvedené konštatovanie je viditeľné v prílohe č.2 – porovnanie máp, na ktorých je vidieť postupné zmenšovanie sa hald vplyvom náletových drevín a solitérov. Samotná správa v kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie v podkapitole IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na ŽP a zdravie (zdroj: krajinnoekologický plán) v časti Opatrenia na ochranu kultúrno-historických zdrojov píše: „zabezpečiť zachovanie haldy Maximilián ako významného krajinného prvku a navrhnúť vhodné manažmentové opatrenia- odstraňovanie náletov pionierskych drevín“ Na základe uvedeného sa domnievam, že predmetná veta „Stabilizácia hald spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaniu zeminy“ by mala byť zo Správy vypustená. 3. Podkapitola III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov ÚPD na ŽP a odhad ich významnosti Bod.1, Vplyv na obyvateľstvo pojednáva o zvýšení ubytovacej kapacity o 10 rodinných domov. Nakoľko aj v zmysle pripomienky č.1 nie je prepracovaný Variant A, je uvedené konštatovanie o počte rodinných domov v súčasnosti neaktuálne. Taktiež Bod 6.Vplyvy na pôdu konkretizuje počty rodinných domov , ktoré v súčasnosti vzhľadom k absencii prepracovaného Variantu A nie sú známe. Obdobné konštatovanie o neaktuálnosti platí aj pre Bod 7. Vplyvy na faunu, flóru a ich biotopy, konkrétne na posledný odsek bodu. 4. Podkapitola III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov ÚPD na ŽP a odhad ich významnosti Bod.1, Vplyv na obyvateľstvo v poslednom odseku pojednáva o výraznom obmedzení automobilovej dopravy v zastavanom území obce. Vzhľadom na skutočnosť , že v súčasnosti nie je prepracovaný Variant A, m. z poznania miestnych pomerov (konkrétne dopravnej infraštruktúry) a uvedeného konštatovania v Správe nie je zrejmé, koho sa bude predmetné obmedzenie týkať. Preto by som chcel požiadať o vysvetlenie, koho sa bude obmedzenie týkať (či len návštevníkov obce alebo aj obyvateľov trvalo bývajúcich v obci a pod.) a v ktorom dokumente a aké opatrenia sú navrhnuté na výrazné obmedzenie automobilovej dopravy v zastavanom území obce. 5. Podkapitola V. Porovnanie variantov (vrátane porovnania s nulovým variantom), podkapitola pojednáva o Variante A, ktorý je v súčasnosti neaktuálny. V podkapitole taktiež chýba zmienka o tom, že Variant A je v súčasnosti v procese prepracovania a nebol opätovne predložený na pripomienkovanie.		
Ing. L. Vajčík, Špania Dolina	1. Bod B-1-1. Údaje o vstupoch - Pôda Do tohto odstavca navrhujem zapracovať možnosť výstavby rodinných domov aj na poľnohospodárskej pôde (záhrada,	Pripomienky v bodoch č.1 a 2 nebudú akceptované, vzhľadom	pripomienky 1-2 sú v rozpore s petíciou nebudú akceptované

	trvalý trávny porast) na pozemkoch – parceliach, ktorých zastavanosť plochy bude nižšia ako 30 percent plochy dotknutej parcely, pozemok musí byť zároveň v súlade s územnoplánovacou dokumentáciou obce, pozemok sa musí nachádzať v lokalite, kde je možné stavbu bezproblémovo napojiť na vodovod v správe obce Špania Dolina. V tomto odstavci navrhujem zakomponovať konkrétne parcely, ktoré vyhovujú vyššie uvedeným parametrom. Okrem iných aj parcelu č. KN 151. 2. Celý obsah Správy navrhujem upraviť v zmysle vyššie uvedeného, navrhujem v Správe odstrániť počet rodinných domov 10 určených na výstavbu. 3. Zo Správy navrhujem odstrániť všetky údaje o navrhovanom rozvoji rekreačného priestoru Šachtička zasahujúceho do katastra Španej Doliny rekreačnými objektami na lesnej pôde, v lokalite, kde bol lesný kryt odstránený veternou kalamitou. Uvedený projekt je zásadne proti logike a zásadám uvedeným v Správe o hodnotení strategického dokumentu hlavne čo sa týka ochrany čistoty vôd, vodných pomerov, pôdných pomerov vplyvov na faunu, flóru a ich biotopov, vplyvov na krajinu ako celok. Územie s navrhovanými rekreačnými objektami sa nachádza v spádovej oblasti pre pitnú vodu vo vodnom systéme pre Španiu Dolinu. Navrhované rekreačné objekty oveľa viac negatívne zasiahnu do prírodného systému ako niekoľko rodinných domov v obci, pričom prospech a pozitívum pre obec je oveľa nižšia ako prísun mladých rodín do obce v prípade výstavby obmedzeného množstva rodinných domov. 4. Do Správy navrhujem zakomponovať riešenie kanalizácie odpadových vôd v obci, napriek tomu, že obec tieto činnosti zatiaľ nemá financie. Kanalizáciu je nutné zapracovať do územnoplánovacej dokumentácie obce, aby v prípade možnosti získania finančných prostriedkov z eurofondov na tieto činnosti mohla obec jednoduchšie konať.	k tomu, že sú v rozpore s petíciou občanov, v ktorej požadujú maximálne obmedziť novú výstavbu v obci, aby sa zo Španej Doliny nestali druhé Donovaly. K bodu č.3: Obec v rámci spracovávanej EIA na rekreačné stredisko Šachtičky vydá nesúhlasné stanovisko k výstavbe rekreačných chát na území v časti katastrálneho územia Španej Doliny so sklonom smerom do obce. K bodu č.4: Kanalizácia a čistiareň odpadových vôd je v koncepte územného plánu riešená, zapracovaný je aj projekt kanalizácie a pripomienka je bezpredmetná.	pripomienka 3 bude riešená stanoviskom obce k EIA Šachtičky pripomienka 4 je riešená v ÚPN-O
Ing. Ivan Sedliačik, PhD., Špania Dolina	Žiadam o spracovanie novej Správy o hodnotení strategického dokumentu, nakoľko predložená Správa hodnotí dokument „Územný plán obce Špania Dolina“, ktorého: -predložená verzia nebola prerokovaná s obyvateľstvom, nie je to ani koncept ani návrh a obsahuje množstvo formálnych chýb a nedostatkov- viď zápisnica z prerokovania zo 16.10. 2023. -orgán územného plánovania sa nevysporiadal s pripomienkami občanov par. 21(9) a par.22 (7) Stavebného zákona ani vo fáze konceptu ani vo fáze návrhu. - dokument neobsahuje zapracované pripomienky občanov (variant B) konceptu územného plánu, ktoré vo výraznej miere môžu ovplyvniť hodnotenie strategického dokumentu a preto predložené hodnotenie je irelevantné -argumenty spracovateľa o nedostatku vody na Španej Doline sú v rozpore s predloženými dátami.	Pripomienky sú bezpredmetné. Koncept bol prerokovaný, boli vyhodnotené pripomienky a sú zapracované už v pracovnej verzii návrhu územného plánu. Nie je žiadny dôvod spracovávať novú správu o hodnotení.	postup je v súlade s vyhodnotením v Objasnení so zákonom EIA a so stavebným zákonom
JUDr. Marek Rýs	1./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na ŽP vrátane zdravia v podkapitole II. Charakteristika súčasného stavu ŽP v bode 7. Krajina- štruktúra, typ, scenéria, stabilita, ochrana, je uvedená: „Stabilizácia hald spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaniu zeminy.“ Fenomén mohutnej Haldy (odvalu) šachty Maximilián	K bodu č.1: Stabilizácia hald – veta „Stabilizácia hald spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaniu zeminy“ bude z textovej	SPLNENÉ sú vypustené <u>Upresnenie</u> V zmysle ZÁSAD OCHRANY

	predstavuje už niekoľko storočí dominantný prvok dotvárajúci siluetu krajiny a taktiež je dokladom histórie baníctva v regióne. Halda Maximilián ale aj ostatné haldy v území vznikli vrstvením vyvezenej hlušiny z hlbinej bane. Haldy sú výsledkom niekoľko storočnej ťažby nerastných surovín (prevažne Cu rúd) a odkazujú na banícku tradíciu v oblasti. Domnievam sa že výsadbou vegetácie, či už na korune háld, v ich telesách alebo na sklonených svahoch by došlo k ich pozvoľnému zániku. V texte správy nie je uvedené aká vegetácia sa má na mysli. Výsadba drevín na haldách by znamenala nie len vizuálnu závalu, ale pôsobením koreňového systému by mohlo dôjsť aj k narušeniu konzistencie a stability háld. V prípade výsadby tráv by došlo k zničeniu háld, z ktorých by sa pozvoľne stali len zatravnené kopce. Predmetná veta si odporuje s navrhovanými opatreniami na ochranu kultúrno-historických zdrojov, konkrétne kapitola C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie v podkapitole IV. Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie (zdroj: krajinnoekologický plán) v časti Opatrenia na ochranu kultúrnohistorických zdrojov je uvedené: „zabezpečiť zachovanie haldy Maximilián ako významného krajinného prvku a navrhnúť vhodné manažmentové opatrenia- odstraňovanie náletov pionierskych drevín“ Na základe uvedeného sa domnievam, že predmetná veta „Stabilizácia háld spočíva vo výsadbe vhodnej vegetácie zamedzujúcej posuvom a vyplavovaniu zeminy“ by mala byť zo Správy vypustená. 2./ V kapitole B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia, v podkapitole II. Údaje o výstupoch v bode 6. Doplnujúce údaje (napr. významné terénne úpravy a zásahy do krajiny) je uvedené: „Najväčšia je halda Maximilián, ktorá dominuje severovýchodnej časti pamiatkovej rezervácie. Ostatné haldy sú zatravnené, nie je však na nich dovolená výstavba vzhľadom na nestabilné podlažie“ by mala byť zo Správy vypustená. 3./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole II. Charakteristika súčasného stavu životného prostredia dotknutého územia- podľa stupňa územnoplánovacej dokumentácie v bode 3. Ozvdušie –stav čistoty ovzdušia je uvedené: „Územný plán navrhuje postupné obmedzovanie používania tuhých palív a využívanie ekologicky čistých energií- slnečnej a veternej“. V predmetnom území aj vzhľadom na charakter krajiny, limitujúce faktory (najmä chránené pohľadové uhly pamiatkovej rezervácie) nie je podľa môjho názoru možné uvažovať o využívaní veternej energie. Koncept Územného plánu sa o využívaní veternej energie taktiež nezmieňuje. Na základe vyššie uvedeného a taktiež na základe diskusie z verejného prerokovania Správy, konaného dňa 16.10.2023 na Ocu Špania Dolina by malo byť slovo „veternej“ vypustené. 4./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti, v bode 8. Vplyvy na krajinu- štruktúru a využívanie krajiny, scenériu krajiny je uvedené: „Výnimku tvorí plocha pre šesť rekreačných objektov zasahujúcich do okraja katastra Španej Doliny na severnej strane rekreačnej lokality Šachtičky“. Koncept Územného plánu však v urbanistickom bloku 9. pojednáva o deviatich rekreačných chatách. Uvedené počty je potrebné zosúladiť. 5./ V kapitole A. Základné údaje o územnoplánovacej dokumentácii v bode 4. Dotknuté orgány je potrebné opraviť adresu Generálneho riaditeľstva Slovenskej správy ciest (SSC GR) a taktiež Slovenskej správy ciest – Investičnej výstavby a správy ciest Bratislava (SSC IVSC Bratislava), ktoré boli	správy vypustená. K bodu č.2: Veta „Ostatné haldy sú zatravnené, nie je však na nich dovolená výstavba vzhľadom na nestabilné podlažie“ bude z textovej správy vypustená K bodu č.3: Slovo „veternej“ bude z textovej časti vypustené. K bodu č.4: Pre rozvojové plochy v lokalite Šachtičky je v súčasnosti spracovávaná nová EIA. Pre výstavbu skupiny rekreačných chat na okraji katastrálneho územia Španej doliny vydá obec Špania Dolina negatívne stanovisko, vzhľadom na sklon terénu smerom západným, kde je navrhovaný zdroj pitnej	PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA stanovených pre „Pamiatkovú rezerváciu(PR) Špania Dolina“, v časti G.8.1. Požiadavky na zachovanie, údržbu a regeneráciu zelene v pamiatkovom území bod 11.: Náletovú zeleň cyklicky odstraňovať, uchovávať len na päte haldy Maximilián vypustená je vypustená obec Špania Dolina vydá negatívne stanovisko pre EIA Šachtičky
--	--	---	---

	presťahované a v súčasnosti sídlia na adrese: Dúbravská cesta 1152/3, 84104 Bratislava. 6./ V kapitole B. Údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole II. Údaje o výstupoch v bode 3. Odpady- celkové množstvo (t/rok), spôsob nakladania s odpadmi je uvedený: „Na území obce sa vyskytujú dve opustené skládky bez prekrytia (nelegálne skládky)...Územný plán navrhuje ich odstránenie „ – nestačí len označenie juhozápadného okraja obce , ale je podľa môjho názoru potrebné presne identifikovať miesta ich výskytu. 7./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole II. Charakteristika súčasného stavu ŽP v bode 10. Kultúrne a historické pamiatky a pozoruhodnosti, archeologické náleziská: Hranica pamiatkovej rezervácie je vyznačená v priloženej mapke. Nakoľko mapka nie je priložená k správe, je podľa môjho názoru potrebné buď mapku priložiť, alebo vyššie uvedenú vetu vypustiť. V tom istom bode je taktiež uvedený: „Archeologický ústav SAV však požaduje pri akýchkoľvek zemných prácach prizývať pracovníkov SAV.“ Z diskusie verejného prerokovania Správy , konaného dňa 16.10.2023 na Ocu Špania Dolina vyplynulo, že k zemným prácam sa neprizýva pracovník SAV ale pracovník KPÚ (Krajský pamiatkový úrad). Na základe vyššie uvedeného mám za to, že predmetná veta by mala byť zo Správy vypustená. 8./ V kapitole C. Komplexná charakteristika a hodnotenie vplyvov na životné prostredie vrátane zdravia v podkapitole III. Hodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie vrátane zdravia a odhad ich významnosti, v bode Vplyvy na kultúrne a historické pamiatky, vplyvy na archeologické náleziská, je uvedený: Zastúpené sú sakrálné objekty (kaplnka sv. Jána Nepomuckého, rímskokatolícky kostol Premenenia Pána, murovaná zvonica, kaplnka božieho hrobu), ďalej je to fara, hostinec a pomník padlým partizánom“. Nemám vedomosť o tom, že by sa v obci Špania Dolina nachádzala murovaná zvonica, preto navrhujem vypustenie pojmu „murovaná zvonica“ z hore uvedenej vety. V prípade, ak je moja znalosť predmetnej lokality nesprávna, navrhujem doplniť, kde sa predmetná zvonica nachádza.	vody pre obec a výstavbou skupiny rekreačných chat by dochádzalo k jeho kontaminácii. K bodu č.5: Pripomienka bude akceptovaná. K bodu č.6: Lokalizácia opustených skládok bude spresnená, napriek tomu, že územný plán nerieši plochy na úrovni parciel. To je predmetom územných projektov. K bodu č.7: Prizývanie pracovníkov bude dohodnuté pri osobnom rokovaní s Krajským pamiatkovým úradom. K bodu č.8: Murovaná zvonica bola v pôvodnom zozname sakrálnych objektov ako samostatný objekt. Zvonica je existujúci objekt, ale v aktuálnom zozname je súčasťou areálu kostola a nie je už vyčlenená samostatne.	adresa upravená lokalizácia bude spresnená text upravený text upravený upresnenie: Murovaná zvonica sa nachádza na parcele č.5 a je evidovaná v ÚZPF pod číslom 82 ako murovaná zvonica a ako súčasť Kostola s areálom
Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica	V riešenom území sa nachádza pamiatkové územie vyhlásené v zmysle pamiatkového zákona za Pamiatkovú rezerváciu Špania Dolina, ktoré majú spracované Zásady ochrany. V katastrálnom území obce Špania Dolina sú situované národné kultúrne pamiatky (NLP) zapísané v ÚZPF, evidované archeologické nálezy a náleziská a objekty so zachovanou pamiatkovou hodnotou. Kvôli zachovaniu pamiatkových hodnôt v území je potrebné chrániť zachovanú urbanistickú štruktúru pôvodných obcí, ako aj typ zástavby a jej architektonické riešenie špecifické pre tento región, nevnašať do územia cudzie prvky a prvky mestského osídlenia ale v zmysle regulatívov nadradenej ÚPD (regulatívy 1.7.2., 5.8, 5.12, a 5.13), ktorou je ÚPN- VÚC Banskobystrický kraj v znení všetkých zmien a doplnkov, zachovať jestvujúce hodnoty územia a ním prispôbovať aj novú zástavbu. ÚPN obce Špania Dolina – Návrh je z roku 1984 a Doplnky č. 1 až 6 z rokov 1989 až do roku 2007, a Konceptia z roku 2019 neobsahuje regulatívy z hľadiska ochrany pamiatkového fondu v zmysle pamiatkového zákona č. 49/2002 v znení neskorších predpisov – NOVELY PAMIATKOVÉHO ZÁKONA roku 2014, chybné je uvádzané pamiatkové územie (nie	Územný plán obce Špania Dolina je spracovávaný od roku 2012. Koncept riešenia bol spracovaný v roku 2019. Okresný úrad odbor starostlivosti o ŽP držal koncept vyše roka na odbore- tím bol prekročený termín do ktorého musela obec finančné prostriedky z eurofondov, ktoré mala na spracovanie územného plánu pridelené vyčerpať a z toho dôvodu ich musela vrátiť. Je pochopiteľné, že vzhľadom na päťročný odstup od spracovania	Text aktualizovaný

	pamiatková rezervácia Šp. Dolina) jej meno: „Pamiatková rezervácia Špania Dolina“, či jeho ochranné pásmo, odborné pojmy, chýba spresnenie a podmienky z hľadiska pamiatkovej ochrany, podmienky pre PR, pre NKP, pre archeologické nálezy a náleziská, chýbajú regulatívy –podmienky pre stavebnú a hospodársku činnosť v území mimo PR, chýba §27 ods. 2 o bezprostrednom území 10m okolo NKP, Zásady pamiatkovej ochrany (z roku 1996 bol už zastaraný doplnok pod názvom: „Zásady pamiatkovej starostlivosti“), boli aktualizované „Zásady pamiatkovej ochrany v roku 2013- chybou je, že nie sú „premietnuté- zapracované“ v ÚPN. Vyjadrenia sú i od AÚ SAV v Nitre z roku 2006 vo vzťahu k pamiatkovému zákonu, ale kompetencie boli v rámci novelizácie pamiatkového zákona zmenené- prešli na Krajské pamiatkové úrady, ktorý rozhoduje o nevyhnutnosti vykonať archeologický výskum a § 37 pamiatkového zákona bol zrušený. Vzhľadom na to, že predložená ÚPD –Koncept (2019) a ZaD č.7 (2023) i ostatné ZaD č.1 až 6 ÚPN (od roku 1984 až po rok 2007) v území sú zastarané a prekonané KPÚ Banská Bystrica požaduje aktualizáciu ÚPN obce Špania Dolina pre celé katastrálne územie. Na verejnom prerokovaní dňa 16.10.2023 boli i občanmi nastolené problémové okruhy v území, preto ak obec Špania Dolina sumarizáciu podnetov a požiadaviek predloží KPÚ Banská Bystrica, ten následne v zmysle pamiatkového zákona spracuje aktualizáciu PODKLADOV i s mapami, PODMIENKY a REGULATÍVY pre celé územie riešenia územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina.	konceptu, sú niektoré údaje zastaralé. V návrhu budú však aktualizované.	
Ing. Baláž Branislav	1. Obec Špania Dolina dňa 18. decembra 2019 ako príslušný orgán územného plánovania podľa ustanovenia §16 zákona č.50/1976 Zb. v znení neskorších predpisov, v súlade s ustanovením §21 citovaného zákona na svojom webovom sídle oznámila prerokovanie konceptu územnoplánovacej dokumentácie Územný plán obce Špania Dolina. Koncept Územného plánu bol spracovaný vo variantnom riešení pričom išlo o variant A a B. Dňa 31. januára 2023 som v zákonnej lehote podal k obom variantom konceptu územného plánu obce Špania Dolina svoje pripomienky. Od uvedeného dátumu až po dnešný deň obec Špania Dolina v súvislosti so spracovaním nového územného plánu neurobila vo vzťahu k verejnosti žiadny procesný úkon, teda nedošlo k prerokovaniu jednotlivých pripomienok. Zo zverejnenej Správy a samotného strategického dokumentu (prílohy) ktorého sa Správa týka, jednoznačne vyplýva, že sa jedná o Správu až k NÁVRHU územného plánu obce Špania Dolina – pričom samotná Správa hodnotí strategický dokument vychádzajúci len z variantu A. Týmto poukazujem na procesný nesúlad, keďže Okresnému úradu bola na hodnotenie predložená Správa vypracovaná zo strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina- NÁVRH, bez toho aby došlo k vysporiadaniu sa s podanými pripomienkami ku KONCEPTU strategického dokumentu. Predkladaná Správa ďalej hodnotí už len jeden variant. Navyše z verejného prerokovania, ktoré sa konalo dňa 16.októbra 2023 na obecnom úrade Špania Dolina jasne vyplynulo, že samotný dokument sa bude ešte meniť a teda jeho finálna podoba ako aj jeho vplyv na životné prostredie v súčasnosti nie je zrejmý. 2. Na základe vyššie uvedeného je zrejmé, že údaje o priamych vplyvoch územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie ako napríklad záber pôdy sú nepresné, keďže v súčasnosti nepoznáme finálnu podobu strategického dokumentu. 3. V časti Voda- zásobovanie pitnou vodou predkladaná Správa uvažuje len dva hlavné zdroje na zásobovanie pitnou vodou a to verejný vodovod v správe StVS a.s. a samostatný vodovod v správe obce (bývalý vodovod Rudných baní). Jedným z hlavných limitujúcich faktorov ďalšieho rozvoja a výstavby v obci Špania Dolina je strategickým dokumentom	K pripomienkam Ing. Baláža Branislava: Správa o hodnotení strategického dokumentu hodnotí koncept riešenia spracovaný vo variantoch A a B. Vzhľadom na petíciu občanov Španej Doliny a obmedzeným zdrojom pitnej vody sa správa venuje viac variantu A, vzhľadom na skutočnosť, že tento variant je pre spracovanie návrhu územného reálny. K bodu č.1: Pripomienky zo dňa 31.januára 2023 <u>budú zohľadnené v návrhu</u> územného plánu, ktorého pracovná verzia je už spracovaná a bola pre informáciu zaslaná aj Mgr. Brozmanovej K bodu č.2: Zábery pôdy <u>budú spresnené</u> v návrhu územného plánu K bodu č.3: Dňa 13. februára 2024 počas osobnej návštevy spracovateľa na Obecnom úrade v Španej Doline boli zo strany starostky poskytnuté podklady o povoleniach odberu pitnej vody aj z malých zdrojov (vŕtaných studní)	Požiadavky splnené Návrh je rozpracovaný a údaje budú doplnené do návrhu ÚPN-O

	zadefinovaný nedostatok vody. Pritom samotná obec Špania Dolina vydala niekoľko stavebných povolení na individuálne vodné stavby spolu s povolením a odber podzemnej vody. Jedným z takýchto legálnych zdrojov je aj vodná stavba vrtaná studňa umiestnená na našej parcele KN-C č.119/16. Jedná sa o legálnu vodnú stavbu s platným povolením na odber podzemnej vody. Naopak Správa nijako neuvádza súlad s legislatívou- povolenia na odber podzemných vôd pri oboch uvádzaných vodných zdrojoch. Je teda žiadúce, aby samotný strategický dokument, tak aj Správa uvažovala všetky legálne vodné zdroje podložené povoleniami na odber podzemných vôd v hraniciach riešeného územia. 4. Doprava. Ako spoluvlastník parcely KN-E 1129/1 (resp. KN-C č.697/2) som žiadal o zakreslenie prístupových komunikácií na parcele KN-E 1129/1 (resp. KN-C č.697/2) do všetkých grafických príloh podľa geometrického plánu 31061591-44/2017 spracovaného Ing. Marekom Čillikom, zo dňa 19.mája 2017, ktorý bol spracovaný na základe objednávky obce Špania Dolina. Taktiež som žiadal o zahrnutie uvedených komunikácií medzi miestne komunikácie medzi verejnoprospešné stavby. Odôvodnenie: V súčasnosti už existujúce komunikácie nachádzajúce sa na parcele KN-E 1129/1 (resp. KN-C č.697/2) slúžia na dennej báze ako prístupové komunikácie pre dopravnú obslužnosť viacerých existujúcich a v nedávnej dobe skolaudovaných objektov rodinných domov. Tieto komunikácie však nie sú legálne zakreslené v katastri a tak de facto dochádza denne k vstupu a pohybu motorových vozidiel mimo existujúcich komunikácií v druhom stupni ochrany prírody. Z predkladaného strategického dokumentu vyplýva, že parcely KN-E 1129/1 (resp. KN-C č.697/2) a KN-E č.1217/3 (KN-C 878) nie sú zahrnuté do žiadneho urbanistického bloku a teda ich predkladaný strategický dokument nerieši. Odôvodnenie: Parcely KN-E 1129/1 (KN-C č.697/2) a KN-E č.1217/3 (KN-C 878) sú súčasťou urbanistického celku UB7 nakoľko nimi prechádza prístupová komunikácia k existujúcim a skolaudovaným rodinným domom. V koncepte nie sú uvedené parcely zahrnuté do žiadneho urbanistického bloku. Parcely KN-E 1129/1 (KN-C č.697/2) a KN-E č.1217/3 (KN-C 878) žiadam zahrnúť do urbanistického bloku UB7.	, ktoré budú premietnuté do návrhu územného plánu. K bodu č.4: Prístupové komunikácie na uvedených parcelách budú premietnuté do návrhu územného plánu.	
--	--	--	--

4. ÚPLNOSŤ ZISTENIA KLADNÝCH A ZÁPORNÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU NA ŽIVOTNÉ PROSTREDIE VRÁTANE ICH VZÁJOMNÉHO PÔSOBNIA

Správa o hodnotení komplexne posúdila strategický dokument ÚPN-O Špania Dolina, v súlade so zákonom 24/2006 Z.z. dodržaním rozsahu a obsahu stanoveného v prílohe

Správe možno vytknúť výraznú stručnosť hodnotenia a neplnenie niektorých požiadaviek Rozsahu, najmä podrobnejšie rozpracovanie bodov

2.2.19 V samostatnej kapitole zhodnotiť splnenie jednotlivých bodov Rozsahu hodnotenia

2.2.14 Posúdiť vplyvy rozvoja v lokalite Šachtica, jeho súlad s ÚPN regiónu, vyhodnotiť kapacity vodných zdrojov pitnej vody pre existujúce objekty a navrhovaný rozvoj a to kumulatívne pre celú lokalitu rekreačného strediska aj mimo k.ú. Špania Dolina

2.2.13 Zapracovať variantné riešenie Donovalskej vetvy BB06 Kostrovej siete cyklistických komunikácií Banskobystrického kraja a vyhodnotiť jej vplyv na chránené územia Natura 2000 a prvky ÚSES.

2.2.12 Vyhodnotiť vplyv navrhovaného rozvoja na charakteristický vzhľad krajiny v zmysle Európskeho dohovoru o krajine vrátane lokality Šachtica a vyhodnotiť vplyv na vizuálne exponované

lokality v zmysle Metodiky identifikácie a hodnotenia charakteristického vzhľadu krajiny (Vestník MŽP SR, 2010, čiastka 1b)

2.2.9 Vyhodnotiť súlad so Záväznými regulatívami Záväznej časti ÚPN VÚC BBK v platnom znení, ktoré majú priamu väzbu na riešené územie, najmä s regulatívami 1.7.2, 1.7.3, 2.2.1, 2.2.3, 2.2.4, 2.2.5, 2.2.8, 2.4.9, 3.4.1, 3.4.2, 3.4.3, 3.5, 3.8, 3.19, 3.20, 4.1, 4.2, 4.5, 4.6, 4.10, 4.11, 4.13, 4.15, 4.17, 5.1, 5.4, 5.5, 5.6, 5.7, 5.12, 5.14, 5.16, 6.1.47, 6,8, 7.1.8, 7.1.11, 7.1.14, 7.1.17, 7.1.17, 7.3.2, 9.7 a 9.10.

Závažnosť tohto zistenia je zmiernená zistením, že chýbajúce hodnotenia boli riešené v rámci procesu Verejného prerokovania, Objasnenia pripomienok verejnosti obstarávateľom, príslušným orgánom a spracovateľom oboch dokumentácií a najmä zapracovanie požiadaviek priamo do strategického dokumentu „Územný plán obce Špania Dolina“.

Záverom možno konštatovať s prihliadnutím na zdĺhavosť procesu a opakovanie niektorých krokov, že za účasti dotknutých orgánov boli všetky predpokladané kladné i záporné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie zistené v maximálnej úplnosti. Zistené vplyvy mali zásadný dosah na výber variantu „A“ a na charakter výsledného návrhu strategického dokumentu. Zároveň je dôležité zistenie, že všetky zásadné vplyvy strategického dokumentu na životné prostredie sú premietnuté a zohľadnené v dopracovanom riešení Návrhu Územného plánu obce Špania Dolina.

5. POUŽITÉ METÓDY HODNOTENIA A ÚPLNOSŤ VSTUPNÝCH INFORMÁCIÍ

Správa o hodnotení územnoplánovacej dokumentácie obce Špania Dolina využila k hodnoteniu územnoplánovacej dokumentácie najmä nasledovné vstupné informácie a zdroje:

- archív obce Špania Dolina ,
- Prieskumy a rozborov k územnému plánu obce z roku 2012, aktualizované v roku 2019,
- zadanie pre vyhotovenie územného plánu obce Špania Dolina z roku 2012
- štúdie záchrany baníckych objektov
- údaje o stave životného prostredia získané z Hydrometeorologického ústavu
- údaje o stave životného prostredia získané z Geologického ústavu Dionýza Štúra,
- projekty Geoparku a náučných chodníkov
- projekty rozvoja lokality Šachtičky
- Analýza ohrozenia obce v rámci CO

V súlade so stavebným zákonom boli v etape Prieskumov a rozborov získané komplexné informácie o území obce Špania Dolina vo všetkých oblastiach životného prostredia s ich premietnutím do grafických príloh strategického dokumentu, technickej a dopravnej infraštruktúry, ochrany historického dedičstva i ochrany prírody. Samostatnou rozsiahlou prílohou tejto etapy bol vypracovaný KEP- krajinnookologický plán s analýzami a syntézami hodnotení krajiny a ochrany prírody. Na základe týchto údajov boli skoncipované údaje o vstupoch a výstupoch, charakteristika súčasného stavu životného prostredia a zhodnotenie predpokladaných vplyvov územnoplánovacej dokumentácie na životné prostredie.

6. VARIANTY RIEŠENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Predmetom posudzovania v Odbornom posudku je vysoko rozpracovaný **Návrh** Územného plánu zo septembra roku 2023 obce Špania Dolina, ktorý bol spracovateľovi Posudku predložený na posúdenie.

Odborný posudok potvrdzuje „**nulový variant**“ ako najmenej vhodný pre obec Špania Dolina. Zachovanie súčasného stavu -nulového variantu by pre obec Špania Dolina znamenalo obtiažnejšie zabezpečenie stavieb zlepšujúcich životné prostredie- kanalizácia, ČOV, rozšírenie zásobovania pitnou vodou , záchytné parkovisko, protipovodňový polder a zlepšenie prístupov k pozemkom. Nulový variant by tiež nezabezpečil priemet chránených území, ochranných pásiem do územia obce uľahčujúcich posúdenie vhodnosti rozvoja obce a tým by výrazne znížil samotnú ochranu jedinečných hodnôt územia. Súčasný územný plán obce –ÚPN-Z PRĽA Špania Dolina zachytáva len časť katastrálneho územia obce Špania Dolina a ako dokument z roku 1984 je neaktuálny a nie je v súlade s platnou legislatívou.

Územný plán obce Špania Dolina bol vypracovaný nadštandardne, s vypracovaním konceptu ÚPN-O Špania Dolina a to v dvoch variantoch A a B. Proces posudzovania z hľadiska vplyvov na životné prostredie a prerokovanie priniesol temer jednoznačnú **podporu dotknutých orgánov a prevažnej časti zainteresovanej verejnosti**, z dôvodu výrazne obmedzenejšieho navrhovaného rozvoja obce Špania Dolina podľa variantu „A“. Variant „A“ sa líšil od variantu „B“ najmä menším rozvojom funkcie bývania. Minimálny rozvoj bývania variantu „A“ prispel k vyhodnoteniu ako environmentálne priaznivejšieho variantu takmer bez vplyvu na pamiatkové a prírodné hodnoty územia obce Špania Dolina. Pre uprednostnenie variantu „A“ zavážili i technické podmienky, najmä posúdenie možností zásobovania pitnou vodou pre nové objekty bývania. Nespokojnosť s Variantom „A“ bola vyjadrená ojedinele v niektorých stanoviskách zainteresovanej verejnosti najmä z dôvodu obmedzenia prísunu mladých rodín do obce a nepriaznivého demografického vývoja obce.

Výsledný variant „A“ podobne ako variant „B“ navrhuje zásadné skvalitnenie života obyvateľov obce Špania Dolina:

- vybudovanie ČOV a kanalizácie a tým i zvýšenie čistoty vodných tokov
- dobudovanie zásobovania pitnou vodou
- vybudovanie záchytného parkoviska pre návštevníkov obce
- skvalitnenie komunikácií
- protipovodňové úpravy, najmä priestor pre suchý polder
- zlepšenie čistoty ovzdušia

Pozitívnym prínosom Návrhu územného plánu je riešenie naliehavých problémov obce v oblasti životného prostredia a vytvorenie podmienok pre zdravý život v obci Špania Dolina. Výber variantu A pre dopracovanie Návrhu predstavuje výrazne pozitívnejší rozvoj obce v oblasti ochrany životného prostredia, z hľadiska menších záberov pôdy, menšieho zaťaženia Pamiatkovej rezervácie, nižších nárokov na pitnú vodu, parkovacie plochy.

7. NÁVRH OPATRENÍ A PODMIENOK NA VYLÚČENIE ALEBO ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU

Správa o hodnotení vplyvov strategického dokumentu Územný plán obce Špania Dolina navrhuje najmä na základe analýz Krajinnookologického plánu nasledovné Navrhované opatrenia na prevenciu, elimináciu, minimalizáciu a kompenzáciu vplyvov na životné prostredie a zdravie:

7.1. Opatrenia na zabezpečenie ochrany prírodného dedičstva, ekologickej stability, biodiverzity a súčasnej krajinej štruktúry

1. rešpektovať existujúce a navrhované chránené územia národného a európskeho významu,
2. rešpektovať prvky ÚSES na regionálnej úrovni (v zmysle platného RÚSES okresu Banská Bystrica),
3. aplikovať manažmentové opatrenia lúčnych ekosystémov v ÚEV Baranovo a biocentrum Baranovo v súlade s navrhovanou formou obhospodarovania – kosba, pastva, vyhrabávanie stariny, odstraňovanie sukcesných drevín, eliminovať zastúpenie nepôvodných drevín, zvyšovať rubnú dobu v lesných porastoch, atď.
4. zamedziť fragmentácií brehových porastov Starohorského potoka a podporovať rozširovaním porastov jeho vododržné a protipovodňové funkcie
5. aplikovať vhodné manažmentové opatrenia pre zachovanie genofondu v trvalých trávnych porastoch na genofondových plochách Horný diel I, II. – zamedziť šíreniu sukcesných zárastov z okolitých plôch lesných pozemkov
6. rešpektovať významné botanické miesto v rámci Slovenska s jediným rozšírením lišajníka *Lecanora gisleriana* na materiáloch háld
7. udržať súčasné rozmiestnenie prvkov krajinej štruktúry a zamedziť postupujúcemu pustnutiu krajiny a rozširovaniu tzv. „bielych plôch“
8. „biele plochy“ s charakterom lesného porastu väčšieho rozsahu delimitovať na lesný pozemok
9. zachovať lúčno-záhradkársky ráz intravilánu obce - zabráňovať šíreniu náletových drevín
10. pri obnove lesných porastov uprednostňovať druhy stanovištne pôvodné
11. chrániť prirodzené druhové zloženie ekosystémov spočívajúce v regulácii zámerného rozširovania nepôvodných druhov, v odstraňovaní a zamedzení šírenia invázných druhov rastlín a drevín,
12. udržať, prípadne doplniť nelesnú drevinovú vegetáciu na neprodukčných plochách
13. pri výrube drevín vykonávať náhradné výsadby v cene, ktorá je totožná so spoločenskou hodnotou vyrúbaných drevín, preferovať pôvodné druhy drevín
14. zneškodniť všetky nepovolené skládky odpadu a zamedziť vzniku nových skládok
15. vytvárať podmienky pre separovanie a zhodnocovanie komunálneho odpadu a kompostovanie.

7.2. Opatrenia na ochranu prírodných zdrojov

16. rešpektovať ochranu nerastného bohatstva, starých banských diel a zamedziť ich likvidácii
17. rešpektovať vodárenské zdroje a ich ochranné pásma
18. pravidelne monitorovať kvalitu povrchových a podzemných vôd a na základe výsledkov realizovať opatrenia na elimináciu zdrojov znečistenia

7.3. Opatrenia na ochranu kultúrno-historických zdrojov

19. rešpektovať priestor pamiatkovej rezervácie ľudového staviteľstva, zamedziť introdukovaniu nových objektov do pôdorysnej štruktúry obce, vymedziť regulatívy pre rekonštrukciu objektov v súlade s typickou architektúrou
20. chrániť vizuálne horizonty a siluety pred nežiaducimi impaktmi, ktoré by mohli narušiť celkový vzhľad krajinného priestoru a nie sú v súlade s charakteristickými znakmi krajiny

21. zabezpečiť vhodný spôsob hospodárenia na elimináciu rizika zániku historických krajinných štruktúr, technických pamiatok a významných krajinných prvkov (špaňodolinský vodovod, historický cintorín na Pieskoch, prekop Špania Dolina – Piesky a iné budovy spojené s baníckou históriou bez pamiatkovej ochrany, atď.)
22. zabezpečiť zachovanie haldy Maximilián ako významného krajinného prvku a navrhnúť vhodné manažmentové opatrenia – odstraňovanie náletov pionierskych drevín
23. nikdy neuprednostňovať asanáciu nežiaducich objektov pred stimulačnými a rekonštrukčnými opatreniami spojenými so zachovaním miestnych špecifik, ktoré už v krajinej štruktúre existujú
24. využívať a prezentovať kultúrne pamiatky a historické krajinné štruktúry v súlade s ich pamiatkovými hodnotami a zvýšiť povedomie a robiť osvetu obyvateľstva o kultúrnom dedičstve obce a celej banskej oblasti Špania Dolina - Piesky

Odborný posudok navrhuje doplnenie uvedených, v Správe o hodnotení navrhovaných opatrení, o požiadavky vyplývajúce zo stanovísk k Správe o hodnotení a následne doplniť do návrhu ÚPN-O Špania Dolina :

do 7.3. Opatrenia na ochranu kultúrno-historických zdrojov):

1. doplniť do záv. časti ÚPN-O na začiatok kapitoly C.5.1
rešpektovať požiadavky stanovené dokumentom KPÚ B.Bystrica 2013:
„PAMIATKOVÁ REZERVÁCIA ŠPANIA DOLINA- ZÁSADY OCHRANY PAMIATKOVÉHO ÚZEMIA“:
 - Požiadavky na primerané funkčné využitie územia
 - Požiadavky na zachovanie historického pôdorysu a parcelácie
 - Požiadavky na zachovanie hodnotnej objektivej skladby
 - Požiadavky na zachovanie výškového a priestorového usporiadania objektov
 - Požiadavky na zachovanie prvkov uličného interiéru a uličného parteru
 - Požiadavky na zachovanie charakteristických pohľadov
 - Požiadavky na zachovanie archeologických nálezísk
 - Požiadavky na zachovanie ďalších kultúrnych a prírodných hodnôt územia
 - Grafickú prílohu č.5. Zásady ochrany pamiatkového územia M 1: 1000
 - Zásady ochrany PÚ PR Špania Dolina sú sprístupnené na <https://www.pamiatky.sk> a https://www.pamiatky.sk/fileadmin/documents/news/ZASADY/Špania_dolina/zasady-ochrany.pdf
2. doplniť do záv. časti ÚPN-O do kapitoly C.1 a C.2 limity podlažnosti navrhovaných objektov
 (výber stanoviska KPÚ Banská Bystrica)

Posudok navrhuje na základe posúdenia Správy a stanovísk k SoH doplniť oblasť opatrení: v rámci opatrení **7.1. Opatrenia na zabezpečenie ochrany prírodného dedičstva, ekologickej stability, biodiverzity a súčasnej krajinej štruktúry:**

3. do záväznej časti, do kap. C.5. doplniť bod :
C 5. 2 ZÁSADY A REGULATÍVY OCHRANY PRÍRODY A TVORBY KRAJINY, VYTVÁRANIA A

UDRŽIAVANIE EKOLOGICKEJ STABILITY, VRÁTANE PLÔCH ZELENÉ (v súlade s nadpisom kapitoly) V súlade s nadpisom kapitoly C.5 rozpísať aj záväzné regulatívy ochrany prírody:

- V celom katastrálnom území rešpektovať ochranné pásmo Národného parku Nízke Tatry
 - rešpektovať Chránené územie národnej siete Prírodnú rezerváciu Baranovo
 - rešpektovať Chránené Územia Natura 2000- Územia európskeho významu:
 - SKUEV 0302 Ďumbierske Tatry
 - SKUEV 0299 Baranovo
 - rešpektovať Chránené Územia Natura 2000- Chránené vtáčie územia
 - CHVÚ 018 Nízke Tatry
 - rešpektovať Chránené stromy:
 - Baranovské duby
 - Špaňodolinské lipy
 - rešpektovať Biotopy európskeho a národného významu
4. do záväznej časti do kap. C5 zapracovať návrh zásad a regulatívov ochrany ekologickej stability, biodiverzity a ochranu súčasnej krajiny štruktúry.
(stanovisko Banskobystrický samosprávny kraj, odd. ÚPaŽP)
5. doplniť do textu aj grafiky:
- rešpektovať **hydrický biokoridor lokálneho významu –Nemčiansky potok**
(v priestore nad Banskými lúčkami (podľa platného Doplnku č.5 ÚPN Z PRLA Špania Dolina),
(stanovisko OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP kraja)

Posudok navrhuje na základe posúdenia Správy a stanovísk k SoH doplniť oblasť opatrení:

7.4. Opatrenia na zabezpečenie ochrany životného prostredia

6. Do záväznej časti doplniť do kap. C.6.1.Ovzdušie bod 4:
- **podporovať využívanie nízkoemisných spôsobov vykurovania a nízkoemisných vykurovacích zariadení – kotlov** ((podľa stanoviska OÚ BB –OSŽP, odd. ochr. prírody a vybr. zložiek ŽP- OO)
 - podporovať nové formy využívania slnečnej energie vhodné do pamiatkových území (napríklad solárnu strešnú krytinu- **solárne škridly** bobrovky, betónové škridle či bridlice v 25 farebných odtieňoch solárnej škridle, ktorá sa z vonkajšej strany len veľmi málo odlišuje od klasickej bobrovky či štvorcovej škridle z betónu či bridlice a je vhodná na pamiatkovo chránené historické objekty).
7. Do záväznej časti doplniť do kap. C.6.2 Voda bod. 3:
- podporovať stabilizovanie povrchového odtoku z územia – dažďové vody prioritne zadržať vo väčšej miere v mieste kde spadnú**, s prihliadnutím na hydrologické a hydrogeologické pomery
(stanovisko OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, VH)
8. doplniť do Záväznej časti do kapitoly C.8:
- Chránené pamiatkové územie „PAMIATKOVÁ REZERVÁCIA ŠPANIA DOLINA“
 - Chránená vodohospodárska oblasť Nízke Tatry – západná časť,
 - Ochranné pásmo Národného parku Nízke Tatry

9. doplniť do Závaznej časti do kapitoly C.6. bod:

C.6.3 Ochrana klímy

-Podporovať adaptačné opatrenia ochrany územia obce Špania Dolina pred intenzívnymi zrážkami a horúčavami, v súlade Stratégie adaptácie SR na nepriaznivé zmeny klímy

10. doplniť do Závaznej časti do kapitoly C.11 do VPS doplniť

Z2 – Protierózna zeleň a protierózne úpravy terénu

Z2 – Vodozadržná zeleň na zadržanie dažďových vôd a úpravy na ochranu klímy

Úprava grafickej časti:

11. Doplniť v grafickej časti širších vzťahov ÚPN-O a grafickej prílohy 2,5 - dopracovať hranice chránených území z hľadiska pamiatkovej starostlivosti, ochrany vôd, ochranné pásma dopravy, technickej infraštruktúry a ochrany ložiskového územia (stanovisko Banskobystrický samosprávny kraj, odd. ÚPa ŽP). Pre čitateľnosť a jednoznačnosť, pre objasnenie ktorá plocha je chránená pri ochranných pásmach označiť smer ochrany- tak ako pri ochrannom pásme lesa a doplniť aj názov- napr. OP NAPANT, OP CHLÚ, OP CHVO.

Opravy textovej časti:

12. V textovej časti ÚPN-O opraviť číslo cesty III. triedy:. Obcou Špania dolina prechádza **cesta č. 2410** a nie chybné uvedená cesta č. 2418 (str.31, 35, 36..), (stanovisko OÚ BB, OC DaPK)

13. -zo Závaznej časti str. 86 vypustiť vetu:

Súlad navrhovaného rozvoja obce s rozhodnutím, ktorým bolo určené „Výhradné ložisko 651 – Špania Dolina – Glezúr – Piesky – Mária šachta“ s určeným chráneným ložiskovým územím, s podmienkami jeho ochrany

14. --zo Závaznej časti vypustiť vetu:

Navrhovaný rozvoj obce nemá žiadny vplyv na staré banské diela
(Obe vety patria do kapitoly B.17)

15. na str. 6 výhľadový rok 2030, čo je za 5 rokov, upraviť (napríklad na rok 2050)

16. -na str. 18 upraviť označenie výkresu A3, a označenie 3 za správne (napríklad na označenie výkresu **2B**)

17. v **záhlaví** dokumentu textovej časti názov: „variant A „, nahradiť názvom „Návrh“

18. -na str. 54 z kapitoly B.13.3 Ochrana prírody presunúť environmentálne záťaž do ochrany pôdy alebo ochrany ŽP

19. Textovú i grafickú časť ÚPN-O Špania Dolina upraviť v zmysle „**Objasnenie pripomienok Obec Špania Dolina**“ starostka obce Mgr. Martina Wilhelmerová a spracovateľ územného plánu, OcUSD-027/2024, 19.02.2024

8. ZÁVERY POSUDKU

Strategický dokument „Územný plán obce Špania Dolina“ bol od roku 2013 do roku 2024 posudzovaný podľa zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie. Celý proces hodnotenia bol otvorený a umožnil zapojenie sa verejnosti v každom stupni posudzovania. Verejne boli prístupné informácie o etape posudzovania, o možnosti zapojenia sa do hodnotenia, sprístupnená bola i kompletná hodnotená územnoplánovacia dokumentácia ÚPN-O Špania Dolina.

V porovnaní s platnou dokumentáciou prináša nový územný plán:

- komplexný priemet súčasného územného stavu na celé katastrálne územie obce
- aktualizáciu územných limitov, najmä chránených území a ochranných pásiem
- návrh funkčného rozvoja s presným a podrobným vymedzením pozemkov
- návrh skvalitnenia dopravnej a technickej siete
- návrh záväznej časti s určením zásad ochrany životného prostredia
- územný priemet zásad ochrany „Pamiatkovej rezervácie Špania Dolina“

Posudzovaný Územný plán navrhuje zásadné skvalitnenie života obyvateľov obce Špania Dolina a to najmä vybudovanie ČOV a kanalizácie a tým i zvýšenie čistoty vodných tokov, dobudovanie zásobovania pitnou vodou, vybudovanie záchytného parkoviska pre návštevníkov obce, skvalitnenie komunikácií a bezpečnosti, protipovodňové úpravy, zlepšenie čistoty ovzdušia.

Posudzovanie vplyvov Územného plánu obce Špania Dolina prinieslo mnohé aktualizácie a upresnenia smerujúce k zvýšeniu kvality životného prostredia obce Špania Dolina.

Z hľadiska hodnotenia pozitívnych vplyvov Územného plánu obce Špania Dolina je možné konštatovať, že Územný plán obce Špania Dolina splnil :

- požiadavky Zadania
- požiadavky stanovísk dotknutých orgánov
- požiadavky obyvateľov obce
- hlavný cieľ Zlepšenie životného prostredia obnovou obce s ohľadom na jej jedinečnú históriu

Územný plán obce Špania Dolina vytvoril návrh trvaloudržateľného územného rozvoja obce Špania Dolina k cieľovému roku 2050 rozpracovaním variantu „A“.

Odporúčam vydať kladné záverečné stanovisko príslušného orgánu k posudzovanému strategickému dokumentu „ÚPN- O Špania Dolina“, so stanovením podmienok na vylúčenie alebo zníženie nepriaznivých vplyvov strategického dokumentu, doplnením strategického dokumentu v etape návrhu o navrhované opatrenia uvedené v predchádzajúcej kapitole Odborného posudku.

Po zapracovaní požiadaviek
OPATRENÍ A PODMIENOK NA ZNÍŽENIE NEPRIAZNIVÝCH VPLYVOV STRATEGICKÉHO DOKUMENTU
uvedené v kap. 7. tohto Odborného posudku

odporúčam návrh ÚPN-O Špania Dolina schváliť

Ing.arch. Blažena Kováčová

V Banskej Bystrici 11.apríl 2024

9. Prílohy

9.A.

KÓPIE STANOVÍSK K SPRÁVE O HODNOTENÍ

1. 1. OÚBB-MV SR, odbor krízového riadenia, č. OU-BB-OKR1-2023/031839-002, Dňa 05.06.2023
 2. Regionálny úrad verejného zdravotníctva v Banskej Bystrici, č. RUVZBB/OHŽPaZ/1797/2023, dňa 08.06.2023
 3. OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP- **OO** /ochrana ovzdušia/, č. OU-BB-OSZP3-2023/031908-003, dňa 08.06.2023
 4. OÚ BB –OSŽP, **OH**/ odpadové hospodárstvo/, č. OU-BB-OSZP3-2023/032606-002, dňa 09.06.2023
 5. OÚ BB, **OCDaPK** /odbor cestnej dopravy a pozemných komunikácií/ č. OU-BB-OCDPK-2023/031891-002, dňa 14.06.2023
 6. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, č.KPUBB-2023/10258-5/49265/MAR, dňa 20.06.2023
 7. OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP **kraja**, č. OU-BB-OSZP1-2023/031768-004, dňa 06.07.2023
 8. Banskobystrický samosprávny kraj, odd. ÚPa ŽP /územného plánovania a životného prostredia/, č. 10062/2023/ODDUPZP-2, dňa 09.06.2023
 9. OÚ BB –OSŽP, odd. ochrany prírody a vybraných zložiek ŽP, **VH** /vodné hospodárstvo/, č. OU-BB-OSZP3-2023/032505-002, dňa 21.07.2023
 10. JUDr. Marek Rýs, Špania Dolina 21, 97401 Špania Dolina
č. 1076396/2023 zo dňa 28.6.2023
-
11. Ing. Baláž Branislav, Gaštanová 8, Banská Bystrica, č. 0115/2023, dňa 23.10.2023
 12. JUDr. Marek Rýs, Špania Dolina 21, 97401 Špania Dolina
č. 0114176/2023 zo dňa 19.10.2023 (doplnené stanovisko)
 13. Ing. Ladislav Vajcík, Špania Dolina 201, č. 0115364/2023, dňa 23.10.2023
 14. Ing. Ivan Sedliačik, PhD., Špania Dolina 50, č.24.10.2023, 24.10.2023
 15. Krajský pamiatkový úrad Banská Bystrica, č.KPUBB-2023/18993-2/81607/MAR, dňa 23.10.2023
 16. Objasnenie pripomienok Obec Špania Dolina starostka obce Mgr. Martina Wilhelmerová a spracovateľ územného plánu, OcUSD-027/2024, 19.02.2024

9.B.

NÁVRH

ZÁVEREČNÉHO STANOVISKA Z POSÚDENIA STRATEGICKÉHO DOKUMENTU ÚPN-O ŠPANIA DOLINA